

UNIwersytet Gdański

„Kształcenie w UG. Zależy nam na jakości!”

***Rocznik „Kształcenie w UG. Zależy nam na jakości!”
jako wsparcie realizacji strategicznych celów
w zakresie kształcenia
w Uniwersytecie Gdańskim***

Spis treści

Wprowadzenie	5
1. Główne działania w zakresie zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim	7
1.1. Pierwszy etap prac w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia: rok akademicki 2009-2010	7
1.2. Zapewnianie jakości kształcenia i działalność Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w roku 2010-2011	11
2. Działalność uczelnianego Biura Karier	41
2.1. Realizacja projektu finansowanego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego POKL „PROGRAM WDROŻENIA MOWOCZESNYCH ELEMENTÓW KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM” ZAD. 10: LEPSZE PRZYGOTOWANIE ABSOLWENTÓW DO WEJŚCIA NA RYNEK PRACY – WSPARCIE BIURA KARIER (czas realizacji: październik 2008 – wrzesień 2010)	41
2.2. Realizacja projektu finansowanego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego POKL „KSZTAŁCIMY PROFESJONALISTÓW – KOMPLEKSOWY PROGRAM KSZTAŁCENIA SKIEROWANY DO STUDENTÓW, ABSOLWENTÓW ORAZ STUDENTÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH UG”, ZAD. 4: „PRZYGOTOWANIE STUDENTÓW/ ABSOLWENTÓW DO WEJŚCIA NA RYNEK PRACY (czas realizacji: listopad 2010 – czerwiec 2013)	41
2.3. Pozostałe formy działalności Biura Karier realizowane poza projektami unijnymi (rok 2010/ 2011)	42
2.4. Informacja na temat przygotowania Biura Karier do monitorowania losów zawodowych absolwentów.	43
3. W stronę kultury jakości kształcenia w UG: wybrane osiągnięcia oraz kierunki dalszych działań	46
4. Edukacja ku jakości kształcenia	51
4.1. Czym jest „Cykl konferencji REA”?	51
4.2. Rozwój Edukacji Akademickiej	52
4.3. Cykl konferencji REA	53
4.4. Materiały konferencyjne	62
5. Regulacje prawne dotyczące zapewniania jakości kształcenia w UG	64
5.1. Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 56/R/08 z dnia 30 grudnia 2008 roku w sprawie powołania Zespołu ds. opracowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości	

kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim: http://www.ug.edu.pl/pl/dz_org/prawo/?akcja=pokaz_dane&id=1537	64
5.2. Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 26/R/09 z dnia 1 czerwca 2009 roku w sprawie powołania Zespołu ds. opracowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim: http://www.ug.edu.pl/pl/dz_org/prawo/?akcja=pokaz_dane&id=1568	64
5.3. Uchwała Senatu 76/09 z dnia 26 listopada 2009 roku w sprawie wprowadzenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia: http://www.ug.edu.pl/pl/dz_org/prawo/?funkcja=&akcja=pokaz_dane&id=1002	64
5.4. Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 48/R/10 z dnia 31 maja 2010 roku w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Gdańskim	64
Załączniki	69
5.5. Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 78/R/11 z dnia 8 listopada 2011 roku w sprawie wzoru opisu przedmiotu (sylabusa) obowiązującego w Uniwersytecie Gdańskim	78
5.6. Uchwała Senatu Uniwersytetu Gdańskiego nr 14/12 z dnia 29 marca 2012 roku w sprawie ustalenia wytycznych dla rad podstawowych jednostek dotyczących uchwalania planów studiów i programów kształcenia oraz opisywania ich realizacji i oceny rezultatów, zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego	78
5.7. Uchwała Senatu Uniwersytetu Gdańskiego nr 52/12 z dnia 31 maja 2012 roku w sprawie ustalenia wytycznych dla rad podstawowych jednostek dotyczących uchwalania programów i planów studiów doktoranckich oraz oceny ich realizacji, zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego	78
5.8. Uchwały Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia	78
6. Zamiast zakończenia: dyskusja o tworzeniu programów kształcenia według KRK	90
6.1. Czy nowy wzór sylabusa obowiązuje tylko do nowych programów, wdrażanych od 2012/13, czy dla wszystkich przedmiotów realizowanych w UG?	90
6.2. Czy dla nowych programów piszemy wszystkie sylabusy, czy tylko te przewidziane na I rok?	90
6.3. Czy w dalszym ciągu naszą podstawą prawną jest projekt rozporządzenia z 6 sierpnia 2011, czy może są jakieś nowe regulacje w tej sprawie?	90

6.4. „Kierunki brzegowe”	91
6.5. Czy będą ustalenia uczelniane dotyczące dyplomu na I stopniu, czy wydziały mogą ustalić swoje zasady (praca dyplomowa, egzamin)?	92
6.6. Czy efekty kształcenia dla programu na I stopniu będą zapisane w suplemencie? Pytanie wyniknęło w związku z koniecznością ustalenia zasad rekrutacji na II stopień.	92
6.7. Czy będą ustalenia uczelniane dotyczące wymiaru praktyk?	92
6.8. Czy jest informacja z MNiSW dotycząca efektów wzorcowych dla innych kierunków ?	93
6.9. Czy nadal obowiązuje przypisanie 12 ECTS seminariom licencjackim i 20 ECTS seminariom magisterskim, czy można to kształtować samodzielnie?	93
6.10. Czy w profilu ogólnoakademickim obowiązkowe są praktyki, a jeżeli tak, to czy w UG należy je wpisywać do „macierzy krzyżykowej” i czy należy im przypisać ECTS-y?	93
6.11. Definiowanie kierunkowych efektów kształcenia	94
6.12. Liczba ECTS w semestrze	94
6.13. Sumaryczne wskaźniki ilościowe dla programów studiów	94
6.14. Próba interpretacji Rozporządzenia MNiSW z dn. 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia i nauczycieli	95
6.15. Praktyki zawodowe	96

Wprowadzenie

Zapisałiśmy w Strategii Uniwersytetu Gdańskiego, że *podstawowym założeniem strategicznym w obszarze kształcenia jest proponowanie wysokiej jakości oferty edukacyjnej, otwartej na tradycyjne oraz nowe grupy odbiorców, uwzględniającej innowacyjne treści oraz formy kształcenia. Działania strategiczne Uniwersytetu Gdańskiego będą zmierzać do oferowania edukacji odpowiadającej zmieniającemu się społeczeństwu oraz – zgodnie z założeniami Deklaracji Bolońskiej – będą prowadzić do urzeczywistniania idei uczenia się przez całe życie.*

Kształtując w naszej uczelni zasady zapewniania jakości kształcenia, mieliśmy w pamięci to założenie i towarzyszący mu postulat tworzenia *kultury jakości*, w ramach której każdemu z nauczycieli akademickich i studentów naprawdę zależy na jak najlepszym kształceniu i wszyscy zabiegamy o jego wysoką jakość. Zbiór tekstów przedstawiany w tym tomie – pierwszym z planowanego cyklu dorocznie ukazujących się publikacji – stanowi wyraz tych intencji. Zgodnie z nadziejami pokładanymi w nim przez Uczelniany Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, inicjatora powstania rocznika, *„Kształcenie w UG. Zależy nam na jakości!”* okaże się periodykiem pomocnym i inspirującym, informacyjnym i jednocześnie otwierającym na nowe przedsięwzięcia w sferze edukacji akademickiej.

Oddając ten pierwszy numer pisma Czytelnikom, w imieniu Zespołu życzę spełnienia tych oczekiwań i zapraszam do współredagowania kolejnych! Elektroniczna edycja i internetowa formuła upowszechniania pozwala na zachowanie szerokich ram, w których jest miejsce na Państwa wypowiedzi, w szczególności na te z nich, które spełniać będą informacyjno-inspiracyjne cele, będąc przykładami dzielenia się zdobytym doświadczeniem.

W świetle wspomnianych celów strategicznych naszej Uczelni ich osiągnięciu znakomicie służyć będą – na przykład – wymiany w zakresie wydziałowych rozwiązań na rzecz rozwoju nowych modeli studiowania, powstających w oparciu o związek uczelni ze światem pracy. Zapraszamy wszystkie jednostki UG do takiej wymiany dobrych praktyk! Warto dodać, że nowego znaczenia nabierać będzie w tym kontekście działalność Biura Karier – łącznika wspierającego współpracę tych środowisk, którego obecność na łamach pisma także jest bardzo pożądana.

Określając perspektywy rozwojowe, założyliśmy ponadto w Uczelni, że następować będą zmiany struktury i treści naszej oferty kształcenia, wynikające z intensyfikacji współpracy międzyuczelnianej, w wymiarze lokalnym i ponadlokalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym. Na przykład w oparciu o istniejącą współpracę w ramach porozumienia *„Study in Pomorskie”* rozwijać się będą

różnorodne wspólne przedsięwzięcia edukacyjne dostępne w języku angielskim i adresowane do obcokrajowców. Należy podkreślić, że Uniwersytet Gdański stwarza coraz więcej możliwości studiów w językach obcych, powiększając liczbę swoich studentów i doktorantów spoza Polski. Rozwijane są jednocześnie kursy w zakresie kultury i języka polskiego dla tych obcokrajowców, którzy pragną kończyć studia w języku polskim i zasilić wewnętrzny rynek pracy. Priorytetowe jest przy tym rozwijanie studiów doktoranckich w Uniwersytecie Gdańskim, jako uczelni ze statusem pro-doktoranckiej, otwartej i przyjaznej nie tylko dla polskojęzycznych kandydatów. Uniwersytet Gdański wyraźnie ożywia swoją współpracę z uczelniami zagranicznymi, z którymi zawarł porozumienia i realizuje je aktualnie; zawrze też wiele nowych, starając się uprzystępniać swoim studentom, doktorantom i pracownikom ośrodki wiodące, mogące stanowić wzór w indywidualnych karierach oraz działalności UG jako jednostki znaczącej się osiągnięciami w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego.

To potencjalne tematy kolejnych roczników *„Kształcenia w UG. Zależy nam na jakości!”* – zapraszamy do ich podjęcia!

Znana z przeszłości rola uniwersytetu ulega obecnie przekształceniom i zgodnie z Procesem Bolońskim staje się on miejscem wiązania edukacji formalnej z nieformalną i nieoficjalną, adresując kształcenie także do tzw. nietradycyjnych studentów. Uniwersytet Gdański będzie otwierał się na nich, pracując nad systemem uznawalności wykształcenia zdobywanego poza uczelnią i uelastyczniając ścieżki studiów. W ramach jego oferty pojawi się wiele nowych form, rozwijać się będą studia podyplomowe i kursy zorientowane na kształcenie i doskonalenie kadr pracowniczych. W swojej zwartej i praktycznej postaci będą popularną drogą zdobywania wiedzy i kwalifikacji, zachowującą jednak walory akademickie dzięki treści i jakości kształcenia.

Idea uniwersytetu otwartego, jako dostępnej niemal bez ograniczeń możliwości studiów akademickich, jest w UG realizowana w oparciu o Uniwersytet Otwarty UG, czyli ofertę edukacyjną adresowaną do różnych środowisk, niezależnie od wieku, statusu społeczno-ekonomicznego i kulturowego. W jej ramach rozwijać się będzie istniejący w UG Gdański Uniwersytet Trzeciego Wieku i Akademia 30+, powstanie Uniwersytet Dzieci itp.

Zapraszamy do podjęcia także tych, zyskujących na aktualności zagadnień w wypowiedziach wypełniających dalsze edycje rocznika!

Lista potencjalnie interesujących obszarów mogłaby być kontynuowana. Wprowadzenie jednak, aby mogło spełnić przewidzianą dla niego funkcję, nie może być zbyt długie. Kończę je więc w tym miejscu, gorąco zachęcając do lektury pierwszych tekstów zebranych pod szyldem: *„Kształcenie w UG. Zależy nam na jakości!”*

Maria Mendel

1. Główne działania w zakresie zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim

1.1. Pierwszy etap prac w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia: rok akademicki 2009-2010

Sprawozdanie obejmuje zakres działań dotyczących Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim, zwanego dalej Systemem Jakości Kształcenia, podejmowanych od listopada 2009 r. do końca września 2010 r. Porządkujący charakter nadaje mu wyodrębnienie trzech zasadniczych faz procesu zmierzającego do opracowania i etapowego wdrażania koncepcji zapewniania jakości kształcenia w UG. Obsługę administracyjną Wewnętrznego Systemu zapewniał w tym czasie Dział Kształcenia UG.

1.1.2. Faza koncepcyjna

Formalny charakter działaniom uczelnianego zespołu pracującego nad koncepcją Systemu Jakości nadało Zarządzenie Rektora nr 56/R/08 z 30 grudnia 2008 r. (z późn. zmianami) w sprawie powołania Zespołu ds. opracowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim. W jego skład weszli reprezentanci wszystkich jednostek organizacyjnych UG oraz przedstawiciele samorządów studentów i doktorantów. Pracami Zespołu kierowała prof. dr hab. Maria Mendel, Prorektor ds. Kształcenia.

Podjętym w tej fazie działaniom nadało kierunek założenie, że tworzony System Jakości ma na celu ukształtowanie w UG szeroko rozumianej kultury jakości kształcenia i opierać się ma na zdobytych w tym zakresie doświadczeniach Uczelni, poszczególnych jej jednostek oraz indywidualnych pracowników. W związku z tym prace Zespołu skoncentrowały się wokół następujących zagadnień:

1.1.2.1. Poznanie „dobrych praktyk” zapewniania jakości kształcenia w jednostkach UG.

1.1.2.2. Sprawdzenie, „jak to robią inni”, czyli zapoznanie się z rozwiązaniami przyjętymi w innych uczelniach wyższych w Polsce i za granicą.

1.1.2.3. Wymiana poglądów z reprezentantami innych środowisk akademickich na temat zapewniania jakości kształcenia prowadzona w ramach pierwszych konferencji z cyklu „Rozwój Edukacji Akademickiej”.

1.1.2.4. Opracowanie ogólnych założeń Systemu Jakości Kształcenia oraz wstępnych projektów rozporządzeń wykonawczych.

1.1.2.5. Poddanie wstępnej koncepcji Systemu Jakości Kształcenia konsultacjom w różnych gremiach społeczności akademickiej UG, w tym między innymi podczas posiedzeń organów kolegialnych jednostek wchodzących w skład UG, Se-

nackiej Komisji Kształcenia oraz samorządów studentów i doktorantów, a także w trakcie wielu mniej formalnych spotkań.

Za zakończenie tej fazy pracy można przyjąć opracowanie przez Zespół projektu uchwały Senatu w sprawie wprowadzenia Systemu Jakości Kształcenia w UG. Projekt ten, po konsultacjach prawnych i modyfikacjach zaproponowanych przez Senatorów UG, został poddany pod głosowanie i przyjęty jako **Uchwała Senatu Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 26 listopada 2009 roku w sprawie wprowadzenia Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w UG.**

1.1.3. Faza prac nad rozporządzeniami wykonawczymi wobec Uchwały

Uchwała Senatu UG określiła prawne ramy funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w UG. Kierunek dalszych prac Uczelnianego Zespołu wyznaczyły zwłaszcza trzy z przyjętych w niej założeń, dotyczące:

- ciągłości, systematyczności i wieloaspektowości procesu zapewniania jakości kształcenia;
- zachowania znacznej niezależności jednostek organizacyjnych UG w zakresie zapewniania jakości kształcenia, stosownie do specyfiki prowadzonego przez nie kształcenia;
- określania zasad funkcjonowania elementów Systemu Jakości Kształcenia UG na drodze zarządzeń wydawanych przez Rektora UG.

W związku z powyższym w semestrze letnim roku akademickiego 2009/10 prace Uczelnianego Zespołu skupiały się wokół następujących zagadnień:

1.1.3.1. Opracowanie harmonogramu prac Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w UG na rok akademicki 2009/2010, który został zatwierdzony przez JM Rektora UG dnia 2 lutego 2010 roku.

1.1.3.2. Nadanie ostatecznego kształtu – przygotowanym już wstępnie i przedyskutowanym –projektem zarządzeń wykonawczych do uchwały Senatu z dnia 26 listopada 2009, wraz z załącznikami (m.in. Regulamin Funduszu Innowacji Dydaktycznych).

Efektem tych działań było wydanie dnia 31 maja 2010 r. dwóch zarządzeń:

- **Zarządzenia nr 48/R/10 Rektora UG w sprawie zasady funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w UG**
- **Zarządzenia nr 49/R/10 Rektora UG w sprawie składu Uczelnianego i Wydziałowych Zespołów do spraw Zapewniania Jakości Kształcenia oraz zakresu powierzanych im zadań**

1.1.4. Faza wdrożeń

Ten etap działań przebiegał w znacznej mierze równoległe z poprzednim, ponieważ pracom nad rozporządzeniami wykonawczymi towarzyszyły następujące przedsięwzięcia:

1.1.4.1. Powołanie przez Dziekanów Wydziałowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia lub Pełnomocników Dziekanów ds. Jakości Kształcenia oraz podjęcie w poszczególnych jednostkach organizacyjnych UG prac nad nadaniem formalnego kształtu systemom zapewniania jakości. Efekty tychże analizowane będą w kolejnym roku akademickim.

1.1.4.2. Podjęcie wstępnych rozważań nad wdrażaniem systemu Krajowych Ram Kwalifikacji, w kontekście zapewniania jakości kształcenia w UG, w tym zwłaszcza roli sylabusów i zawartych w nich treści. Wykorzystanie jako inspiracji dwóch przedsięwzięć, zrealizowanych we współpracy z MNiSW i Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji w czerwcu 2010 r.: seminarium i warsztatów poświęconych tworzeniu programów w systemie KRK oraz V Konferencji z cyklu REA.

1.1.4.3. Zapoznanie się z wynikami audytu wewnętrznego i zaproponowanie modyfikacji istniejących aktów prawnych związanych z jakością kształcenia, czego efektem jest **Zarządzenie nr 79/R/10 Rektora UG z dnia 29 października 2010 r.** w sprawie zmiany zarządzenia nr 48/R/10 Rektora Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 31 maja 2010 r. w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim.

1.1.4.4. Dokonanie przeglądu zasad prowadzenia ewaluacji jakości kształcenia w poszczególnych jednostkach organizacyjnych UG, służącego przede wszystkim wymianie dobrych praktyk, a także identyfikacji obszarów pozostawionych na uboczu lub zagadnień dotychczas rzadko podejmowanych, które wymagają badania w kontekście obowiązującego w UG prawa. Zgromadzone dane pozwoliły ustalić, że:

1.1.4.4.1. Ewaluacja jakości kształcenia najczęściej obejmuje następujące obszary:

- organizację procesu dydaktycznego oraz prowadzenie zajęć przez poszczególnych wykładowców, w tym wymagania stawiane studentom, dostępność literatury oraz umiejętności dydaktyczne prowadzących;
- programy nauczania oraz ich zgodność z obowiązującymi standardami i profilami absolwenta;
- aktywność studentów i ich obecność na zajęciach, rozpatrywaną także w kontekście liczebności grup;
- wsparcie młodej kadry naukowej;
- pracę administracji w kontekście tych jej obowiązków, które dotyczą usług świadczonych studentom i doktorantom oraz współpracy z nimi.

1.1.4.4.2. Podjęto działania zmierzające do poznania opinii pracodawców na temat przygotowania studentów UG do pracy, jednak na razie nie mają one powszechnego i systemowego charakteru i jak do tej pory obejmują:

- badania ankietowe przeprowadzone w firmach przyjmujących studentów na praktyki zawodowe;

- wdrażany przez Biuro Karier UG nowy system badania opinii pracodawców na temat koniecznych kwalifikacji zawodowych studentów i absolwentów UG.

1.1.4.4.3. W ramach projektu finansowanego ze środków Unii Europejskiej zrealizowany został „Kurs dydaktyki akademickiej”, traktowany jako pilotażowa wersja kursu mającego w przyszłości stanowić ofertę dla całego środowiska nauczycieli akademickich UG (w tym doktorantów) rozpoczynających pracę w Uczelni.

1.1.4.4.4. Istnieją przykłady dobrych praktyk, jednak brak jest systemowych rozwiązań dotyczących następujących zagadnień związanych z zapewnianiem jakości kształcenia w UG:

- monitorowania i rozwijania zasobów służących kształceniu oraz środków wsparcia dla studentów i doktorantów;
- badania opinii pracowników UG będących nauczycielami akademickimi oraz kształtowania warunków dla ich edukacji i ustawicznego doskonalenia kompetencji dydaktycznych;
- monitorowania oczekiwań społeczności lokalnej (w tym pracodawców) i samorządów terytorialnych w celu wspólnej realizacji założeń strategicznych związanych z rozwojem regionu pomorskiego.

Dane zawarte w punktach 1.1.4.4.2., 1.1.4.4.3. i 1.1.4.4.4. wskazują na określone zadania oraz możliwe kierunki działań, które należy pojąć w ramach zapewniania jakości kształcenia UG.

Ponadto w ramach realizacji **Zarządzenia nr 48/R/10 Rektora UG** przystąpiono, we współpracy z Dyrektorem Ośrodka Informatycznego UG, do:

- ustalania zasad i trybu wdrażania wydziałowych badań ankietowych prowadzonych w formie *on-line*;
- powołania zespołu zajmującego się opracowaniem badania *on-line* studentów rozpoczynających kształcenie w UG. W skład zespołu weszły: prof. dr hab. Maria Mendel, prof. dr hab. Joanna Jędrzejowicz, dr Grażyna Szyling. Ustalono metodologię badań i sposób analizowania ich wyników, opracowano kwestionariusz ankiety oraz wyznaczono termin badania.

Pierwsze uczelniane badanie *on-line* zatytułowane: „Pierwszy kontakt z Uczelnią”, adresowane do studentów przyjętych na pierwszy rok studiów w UG, zostało przeprowadzone na początku roku akademickiego 2010/2011 (od 1 października do 31 grudnia 2010 r.). Wzięło w nim udział 87% uprawnionych. Wyniki tego badania, zgodnie z założeniami, wykorzystywane będą przez poszczególne jednostki UG, głównie w ramach działań promocyjnych oraz w procesie rekrutacji.

Podsumowanie

Ogromne znaczenie w zapewnianiu jakości kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim może też mieć idea Funduszu Innowacji Dydaktycznych. Pierwsza edycja

konkursu o granty FID zakończy się we wrześniu 2011 roku. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia w UG pozwala na uzyskanie syntetycznego obrazu działalności uczelni w tym zakresie oraz stymulowanie korzystnych zmian w tym obszarze. Jednak jego koncepcja, oparta na poszanowaniu autonomii poszczególnych jednostek, stwarza liczne ograniczenia w sprawnym zarządzaniu z poziomu władz rektorskich. Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia szczególnie podkreśla potrzebę upowszechniania w życiu Uczelni zasady, że za jakość kształcenia odpowiadają wszystkie osoby zaangażowane w proces nauczania – uczenia się (*kultura jakości*).

1.2. Zapewnianie jakości kształcenia i działalność Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w roku 2010-2011

INFORMACJA UCZELNIANEGO ZESPOŁU DS. ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA o działaniach dotyczących jakości kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim w roku akademickim 2010-2011

Sprawozdanie obejmuje zakres działań dotyczących Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim, zwanego dalej Systemem Jakości Kształcenia, podejmowanych od października 2010 r. do końca września 2011r. Obsługę administracyjną Wewnętrznego Systemu zapewniał w tym czasie Dział Kształcenia UG.

1.2.1.

DZIAŁANIA PODEJMOWANE W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM ZWIĄZANE Z PODNOSZENIEM JAKOŚCI KSZTAŁCENIA, W TYM PRACE UCZELNIANEGO ZESPOŁU DS. ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UG, W ROKU AKADEMICKIM 2010/2011

W roku 2010/2011 zakończona została faza wstępnego wdrożenia Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w UG, co znajduje wyraz w pracach Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w UG, zwanego dalej UZds.ZJK. W tym czasie UZds.ZJK zrealizował zamierzenia ujęte w „Planie działań dotyczących jakości kształcenia na Uniwersytecie Gdańskim w roku akademickim 2010-2011”, zatwierdzonym przez JM Rektora. Wśród zrealizowanych zadań można wyróżnić następujące:

1.2.1.1 Modyfikacja treści corocznie powtarzanej ankiety „Pierwszy kontakt z uczelnią”, badającej opinie studentów pierwszych lat wszystkich kierunków studiów na temat ich doświadczeń w zetknięciu z UG. Na podstawie analizy ubiegłorocznych wyników część pytań zastąpiono innymi, zredukowano liczbę pytań otwartych, itp. Przede wszystkim jednak wzbogacono kwestionariusz o kategorie danych, pozwalające na kla-

syfikację uzyskanego materiału według wydziałów, poziomu (stopnia) oraz formy (stacjonarne – niestacjonarne) studiów, co powiększyło listę bezpośrednich beneficjentów badania i podniosło jego wartość dla uczelni.

- 1.2.1.2 Stworzenie miejsca na stronie internetowej UG pt. „System Zapewniania Jakości Kształcenia”, które nie tylko jest zbiorem dostępnych podręczników i innych materiałów szkoleniowych oraz podstaw prawnych i najważniejszych informacji organizacyjnych, ale stało się – dzięki wdrożonemu rozwiązaniu pod nazwą „Punkt konsultacyjny” – sprawnie działającym forum wymiany doświadczeń związanych z jakością kształcenia.
- 1.2.1.3 Podsumowanie I edycji „Kursu Dydaktyki Akademickiej” dla pracowników UG rozpoczynających pracę w charakterze nauczycieli akademickich oraz dla doktorantów Uniwersytetu Gdańskiego. Podjęcie ustaleń stabilizujących tego rodzaju działania dydaktyczne w praktyce UG (m.in. projekt powołania Pełnomocnika Rektora ds. Doskonalenia Dydaktyki Akademickiej).
- 1.2.1.4 Analiza wyników badania opinii pracodawców na temat koniecznych kwalifikacji zawodowych studentów i absolwentów UG. Badanie to zostało przeprowadzone przez Biuro Karier Uniwersytetu Gdańskiego. Wnioski posłużą jednostkom w tworzeniu programów kształcenia, które – zgodnie z systemem KRK – uwzględnią będą kontekst środowiska pracy.
- 1.2.1.5 Prace nad projektem sylabusa w systemie Krajowych Ram Kwalifikacji (wraz z przewodnikiem do niego) oraz nad projektami innych dokumentów wymaganych w tym systemie kształcenia. Trwa implementacja elektroniczna w tym zakresie.
- 1.2.1.6 Prace nad wewnętrznymi aktami prawnymi, wprowadzającymi system KRK (m.in. przygotowanie projektu zarządzenia Rektora w sprawie opisu efektów kształcenia dla przedmiotu, które weszło w życie w listopadzie 2011 r.).
- 1.2.1.7 Omówienie projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego ws. Krajowych Ram Kwalifikacji i zmian z niego wynikających dla kształcenia na poszczególnych Wydziałach podczas seminarium z udziałem dr hab. Ewy Chmieleckiej, przewodniczącej grupie ekspertów bolońskich w MNiSW. W czerwcu 2011 roku odbyło się połączone spotkanie Senackiej Komisji Kształcenia, UZds.ZJK oraz Rady Kierowników Studiów Doktoranckich, na którym dyskutowano o szansach i nowych możliwościach, ale i wątpliwościach, które niesie za sobą wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji w Polsce; podjęto decyzje o kierunkach dalszych działań oraz wstępny porządek prac w tym zakresie w UG.

Ponadto w ramach działań edukacyjnych, mających na celu zapewnianie jakości kształcenia i przygotowanie do wejścia w życie nowego systemu kształcenia, przez cały rok we wszystkich jednostkach dydaktycznych uczelni miały miejsce liczne konferencje, seminaria i warsztaty, które – przy wsparciu władz dziekańskich oraz dyrekcji – pozwoliły na objęcie szkoleniem w zakresie metodologii tworzenia programów według KRK całego grona nauczycieli akademickich UG. Uniwersytet Gdański kontynuował też współpracę z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji w zakresie organizacji tak zwanych *konferencji bolońskich* i zorganizował dnia 25 marca 2011 roku szóstą w – zainicjowanym przez UG – cyklu konferencji „Rozwój Edukacji Akademickiej” (REA) pt.: *PROBLEM BASED LEARNING (PBL) A RAMY KWALIFIKACJI*.

W roku 2010/2011 rozstrzygnięto pierwszy konkurs w ramach konkursu o grant z Funduszu Innowacji Dydaktycznych (FID), będącego integralnym elementem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w UG. Na konkurs wpłynęło siedemnaście wniosków, dofinansowaniem objęto osiem wniosków z pięciu Wydziałów UG, rozdysponowując środki FID na kwotę 100 000 zł, przewidziane na rok 2010-11.

W trosce o jakość kształcenia nauczycieli, po opublikowaniu projektu **Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela**, za pośrednictwem Prorektora ds. Kształcenia wystosowany został protest nauczycieli akademickich zaangażowanych w przygotowanie do zawodu nauczyciela w Uniwersytecie Gdańskim. Treść listu w tej sprawie, mówiąca o licznych zagrożeniach dotyczących jakości kształcenia nauczycieli, spotkała się z poparciem Ministra Edukacji Narodowej, zawartym w piśmie od Min. Katarzyny Hall, adresowanym do nauczycieli akademickich UG.

W ramach zapewniania jakości kształcenia systematycznie co miesiąc odbywają się spotkania kierowników studiów doktoranckich UG z przedstawicielami Uczelnianej Rady Doktorantów, w których gospodarzem jest Prorektor ds. Kształcenia. W dyskusjach podejmowane są bieżące problemy kształcenia doktorantów i opracowywane są ich rozwiązania (m.in. w związku z KRK i innymi elementami reformy szkolnictwa wyższego); proponuje się kierunki dalszych działań i ustala strategię rozwoju studiów III stopnia w UG. Jednym z wielu wspólnych przedsięwzięć, zorientowanych na zapewnianie jakości kształcenia na tych studiach, jest dokonywanie corocznej analizy ich kondycji i samoocena, warunkująca uczestnictwo w konkursie na najlepszą prodoktorancką uczelnię w Polsce – PRODOK.

Umieędzynarodowienie, jako element troski o wysoką jakość kształcenia, jest przyczyną aktywności UG w pracach nad powołaniem i funkcjonowaniem

konsorcjum „*Study in Pomorskie*”, skupiającym cztery gdańskie uczelnie: PG, GUMed, ASP. W roku 2010 koordynacją prac grupy zajmował się Uniwersytet Gdański, m.in. inicjując działania w zakresie wymiany przykładów dobrych praktyk w obszarze internacjonalizacji kształcenia.

Zapewnianie jakości kształcenia odnosi się również do *e-learningu*. Monitorowanie i bieżąca weryfikacja, a także stymulacja innowacyjnych rozwiązań w tej sferze, to zadania Uczelnianej Rady ds. *e-learningu*. W roku akademickim 2010/2011 Rada spotykała się systematycznie, analizując sytuację w kształceniu na odległość w UG i udzielając wsparcia nauczycielom akademickim, podejmującym tę formę kształcenia. Mogło to mieć wpływ na rosnące w uczelni zainteresowanie *e-learningiem* (m.in. w roku 2010/2011 pierwsze w UG studia podyplomowe, w całości oparte na *e-learningu*; wzrost liczby kursów - blisko 900).

Jakość kształcenia w UG podnosi także realizowanie zadań w ramach projektów takich jak: „Program wdrożenia nowoczesnych elementów kształcenia w UG: (2008-2011; 7 369 280 zł.), „Kształcimy profesjonalistów – kompleksowy program kształcenia skierowany do studentów, absolwentów oraz studentów niepełnosprawnych UG” (2010-2014; 5 603 512 zł.) oraz „Kształcimy najlepszych – kompleksowy program rozwoju doktorantów, młodych doktorów oraz akademickiej kadry dydaktycznej UG” (2010-2015; 8 715 358 zł.), które na cele projakościowe wykorzystują łącznie blisko 22 mln zł.

W wyniku dotychczasowych doświadczeń w podnoszeniu jakości kształcenia i rozwijaniu kultury jakości w UG, z końcem roku 2010/2011 podjęto działania projektowe nad stworzeniem zaplecza merytorycznego i organizacyjnego dla realizacji zadań projakościowych w uczelni (m.in. organizacja biura ds. jakości kształcenia, koncepcja powołania pełnomocników Rektora do spraw związanych z zapewnianiem jakości).

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia w wyniku prac zrealizowanych w roku 2010/2011 został włączony w ogólnouczelniany system zarządzania i jest elementem kontroli zarządczej w Uniwersytecie Gdańskim.

1.2.2.

SPRAWOZDANIE Z OCENY WŁASNEJ WYDZIAŁÓW UG W ZAKRESIE ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W ROKU AKADEMICKIM 2010/2011

Wszystkie, niżej skrótowo przedstawione sprawozdania, były przedmiotem dyskusji UZdsZJK, z których wnioski służą w tworzeniu rozwiązań problemów zapewniania jakości kształcenia na szczeblu wydziałowym oraz uczelnianym.

1.2.2.1. Wydział Biologii

W roku akademickim 2010/2011 ocenę zajęć prowadzonych przez pracowników Wydziału Biologii przeprowadzono głównie za pomocą ankiet drukowanych. Badanie internetowe przeprowadzone w semestrze letnim dotyczyło wykładów prowadzonych dla studentów II roku Biologii. Wyniki tych ankiet wskazują, że badane aspekty kształcenia zostały ocenione przez studentów wysoko (ponad 50% odpowiedzi „tak” lub „raczej tak”). Należy jednak zaznaczyć, że odpowiedzi udzieliła niewielka grupa studentów - zostało wypełnionych mniej niż 8% formularzy. Ze względu na słabe zainteresowanie ankietami internetowymi ze strony studentów Rada Wydziału Biologii zamierza:

- upowszechnić informację o ankietach *on-line* za pomocą wielokrotnych e-maili kierowanych do studentów. Będą one nie tylko przypominały o zbliżających się terminach aktywacji ankiet dotyczących konkretnych przedmiotów, lecz również zachęcały studentów do udziału w badaniach ankietowych poprzez podkreślenie wynikających z tego korzyści dla jakości kształcenia;
- wprowadzić zwyczaj ankietowania bezpośrednio po zakończeniu zajęć.

Warunkiem jest dostęp do odpowiedniej ilości stanowisk komputerowych. Pracownie komputerowe w nowym budynku Wydziału Biologii dają możliwość przeprowadzenia badań ankietowych w ten sposób.

1.2.2.2. Wydział Chemii

Silne strony:

- ogólnie pozytywny stosunek studentów do studiowania na Wydziale;
- brak skrajnie negatywnych zjawisk wymagających natychmiastowego działania;
- właściwe postawy wykładowców przede wszystkim w aspekcie organizacji procesu kształcenia (sumienność, relacje student-wykładowca, dbałość o określenie wymagań egzaminacyjnych);
- pozytywne postrzeganie przez studentów ćwiczeń, których znaczny udział w programie studiów stanowi o specyfice prowadzonych przez Wydział kierunków.

Słabe strony:

- nie do końca właściwa zawartość merytoryczna programu studiów, zwłaszcza w zakresie przydatności poruszanych zagadnień do znaczącego rozszerzania wiedzy i umiejętności oraz eksploatawania związków pomiędzy dotychczasowym doświadczeniem studenta a nową wiedzą i umiejętnościami;
- nie wszyscy prowadzący zajęcia w dostatecznym stopniu zachęcają studentów do stawiania pytań;
- gorsze postrzeganie przez studentów wykładów niż ćwiczeń.

Szanse:

- ogólnie przychylny stosunek studentów do kadry;
- zidentyfikowanie bieżących problemów wymagających szczególnej uwagi: poprawy merytorycznej zawartości programów i zmobilizowania wykładowców do lepszych, ciekawszych wykładów.

Zagrożenia:

- stopniowe zmniejszanie się liczby Studentów.

Działania zmierzające do podniesienia jakości kształcenia :

- zwiększenie zakresu badań ankietowych w roku akademickim 2011/12;
- przegląd programów najważniejszych przedmiotów pod kątem dostosowania ich merytorycznej zawartości do oczekiwań studentów;
- zwiększenie zakresu hospitowanych zajęć.

1.2.2.3. Wydział Ekonomiczny**Silne strony:**

- wypracowanie instrukcji przygotowania prac dyplomowych na Wydziale Ekonomicznym;
- wysoka jakość zajęć hospitowanych, profesjonalizm pracowników naukowo-dydaktycznych wykazany w zdecydowanej większości przeprowadzanych hospitacji; w przypadku pracowników rozpoczynających pracę dydaktyczna na wydziale – przedstawione konkretne wskazówki odnośnie prowadzonych zajęć;
- ankietowe badanie jakości kształcenia pozwalające na wskazanie pracowników wzorowo wypełniających swoje obowiązki, mogących służyć za pewien wzór postępowania;
- stosowanie narzędzia badań ankietowych jako formy poprawy jakości kształcenia (w przypadku słabszych ocen kierownik jednostki na podstawie uzyskanej wiedzy decyduje o podjęciu odpowiednich działań w celu wyjaśnienia wątpliwości i ewentualnie wyeliminowania niepożądanych zachowań);
- niewysoki współczynnik odrzuceń prac magisterskich przez system antyplagiatowy;
- doświadczenie w prowadzeniu kursów *e-learningowych* zarówno w zakresie przedmiotów do wyboru, jak i obligatoryjnych poprzez dedykowaną specjalnie platformę *e-learningową*;
- wypracowana metoda badania efektywności kształcenia zajęć *e-learningowych*.

Słabe strony:

- część tematów prac magisterskich i licencjackich niezwiązana z kierunkiem studiów – podjęte ściślejsze działania zmierzające do weryfikacji tematów prac;

- brak weryfikacji prac licencjackich programem antyplagiatowym – podjęta decyzja o losowym sprawdzaniu prac licencjackich w roku akademickiego 2011/2012;
- częściowe powtarzanie się treści programowych przedmiotów pierwszego stopnia na studiach drugiego stopnia;
- niska frekwencja w badaniach ankietowych *on-line* (wynikająca z braku przepływu informacji i braku przyzwyczajenia studentów do regularnego oceniania zajęć; e- mail, który otrzymywał student w czasie trwania ankiety, okazał się zbyt małą motywacją).

Szanse:

- tworzenie nowej oferty programowej w postaci np. nowych kierunków studiów z uwzględnieniem nowych zasad Krajowych Ram Kwalifikacji i przy uwzględnieniu narzędzi zapewniania jakości kształcenia już w procesie tworzenia oferty.

Zagrożenia:

- zaburzenia procesu zapewniania jakości kształcenia w związku z wprowadzaniem Krajowych Ram Kwalifikacji i dostosowywaniem się do nowych wymogów związanych z egzekwowaniem efektów uczenia się.

Działania zmierzające do podniesienia jakości kształcenia

- Kontynuacja działań prowadzonych na poziomie WE: hospitacje, badania ankietowe zajęć *on-line* oraz w formie tradycyjnej, weryfikacja zgodności tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów, weryfikowanie prac dyplomowych programem antyplagiatowym, w tym losowo wybranych prac licencjackich.

Rekomendacje dla Uczelnianego Zespołu ds. ZJK w UG:

- podjęcie działań i wypracowanie mechanizmów wspomagających aktywność studentów w zakresie udziału w badaniach ankietowych zajęć,
- opracowanie i przygotowanie badania ankietowego *on-line* oceniającego pracę dziekanatu i administracji uczelni,
- opracowanie i przygotowanie badania ankietowego dla prowadzących zajęcia oceniającego studentów.

1.2.2.4. Wydział Filologiczny

Silne strony:

- treść zajęć przedstawiona w sposób jasny i zrozumiały;
- stanowiły ważną/istotną część studiów,
- pozwoliły na usystematyzowanie dotychczasowych wiadomości;
- prowadzone poprawnie pod względem merytorycznym, w sposób kompetentny;
- oferowały przydatną wiedzę;
- prowadzący odnosili się z dużym szacunkiem do studentów.

Słabe strony:

- niejasne kryteria oceny i zaliczenia, niedookreślone wymagania wobec studentów;
- niski komfort pracy/niedostosowane warunki lokalowe;
- monotonia zajęć;
- słabe zarządzanie czasem zajęć (zbyt małe angażowanie/motywowanie do pracy na zajęciach, zbyt dużo materiału do opracowania we własnym zakresie, zbyt dużo dygresji);
- nieprzestrzeganie limitu czasu (rozpoczynanie zajęć z opóźnieniem, przetrzymywanie studentów na przerwach).

Szanse:

- przy opracowywaniu nowych programów studiów, obowiązujących od 2012/13, zgodnych z KRK, mamy szansę udoskonalenia metodologii, poprzez większy nacisk na formy angażujące/motywuujące studentów do aktywnej pracy na zajęciach. To powinno zmniejszyć monotonię, o której wspominają studenci i zwiększyć efektywność.

Zagrożenia:

- ograniczenia finansowe (zwiększanie liczebności grup) prowadzi do ograniczenia indywidualnego kontaktu prowadzącego ze studentem; przejście do nauczania masowego, obniżenie jakości kształcenia.

Działania zmierzające do podniesienia jakości kształcenia:

Decyzje Rady Wydziału podjęte po zapoznaniu się z Raportem Wydziałowego Zespołu ds ZJK:

1. Wniosek o zdecydowaną dyscyplinę zarządzania czasem zajęć: zajęcia dydaktyczne powinny zaczynać się zgodnie z planem i muszą kończyć się zgodnie z planem. Kierownicy Katedr proszeni są o poinformowanie o decyzji RW wszystkich pracowników jednostki.
2. Wniosek o przestrzeganie warunków zaliczania zajęć dydaktycznych zgodnie z sylabusami obowiązującymi w danym roku akademickim. Te warunki nie powinny ulegać zmianom w trakcie semestru (lub roku akademickiego, jeżeli przedmiot trwa dwa semestry). Kierownicy jednostek zobligują pracowników do informowania studentów na pierwszych zajęciach o warunkach zaliczenia danego przedmiotu (celem jest udzielenie precyzyjnej informacji o formie zajęć, formach i warunkach zaliczania oraz warunkach dopuszczenia do egzaminu, a także godzinach konsultacji).
3. Wniosek, by pierwsze zajęcia proseminaryjne/seminaryjne (zarówno dyplomowe, jak i magisterskie) były poświęcone problemom ochrony własności intelektualnej. Celem jest zaakcentowanie jednoznacznej postawy wobec plagiatu.

Rekomendacje dla Uczelnianego Zespołu ds. ZJK w UG:

Rada Wydziału Filologicznego zwraca uwagę UZds.ZJK na opinie studentów dotyczące liczebności grup. Przede wszystkim w przypadku kierunków filologicznych liczebność grup (zwiększona od roku akademickiego 2010/11 zgodnie z Zarządzeniem JM Rektora UG) przekłada się bezpośrednio na efekty kształcenia (nie dotyczy to tylko przedmiotu Praktyczna Nauka Języka, ale wszystkich przedmiotów o charakterze konwersatoryjnym, prowadzonych w języku obcym).

1.2.2.5. Wydział Historyczny

Silne i słabe strony:

- należy podkreślić bardzo wysoki poziom ocen bardzo dobrych i dobrych w ankiecie (84,64%), a niskie wyniki ocen negatywnych (10,93%). W stosunku do roku akademickiego 2009/10 nastąpił zdecydowany wzrost ocen bardzo dobrych (z kilku % do 59,57 %), natomiast oceny negatywne pozostały na tym samym poziomie (4,42 %). W roku akademickim 2009/10 dominowały oceny średnie, natomiast w tym roku przeważały bardzo dobre;
- życzliwość i kultura osobista obsługi administracyjnej, która uzyskała aż 93,14 % ocen pozytywnych;
- najlepsza ocena przez studentów tych elementów kształcenia, które związane były z formalną stroną prowadzenia zajęć i kulturą osobistą prowadzących. Tu oceny pozytywne wynosiły 91,50 % (III.1, III.2, IV.2, V.1);
- nieco gorsza ocena możliwości podejmowania dyskusji z prowadzącym i osobistego konsultowania się z nimi (IV.1, V.2). Oceny pozytywne w tej sferze pozostawały nadal na dobrym poziomie 83,50 %, co świadczy bardzo dobrze o postawie otwartości nauczycieli akademickich na Wydziale w stosunku do studentów i ich potrzeb;
- nieznacznie niższa ocena treści zajęć i jej zgodność z ich oczekiwaniami (I.2, II.1, VI.1, VI.2). I tak jednak oceny pozytywne osiągnęły tu wysoki poziom 77,36 %;
- konieczność dalszej pracy nad powiązaniem zdobywanych kompetencji z dotychczasową wiedzą i doświadczeniem studentów (II.2). Procent pozytywnych ocen był tu niski w stosunku do innych pytań i wynosił 73,70%. Problemy z powiązaniem nowej wiedzy i umiejętności z dotychczasowym doświadczeniem studentów mogą wynikać z faktu, iż przychodząc na studia, wchodzą oni w obszar wiedzy zupełnie dotąd dla nich obcy i trudno jest im go powiązać z czymś, co znali dotąd. Świadczyłoby to jedynie o wysokim poziomie profesjonalnym prowadzonych zajęć. Jednocześnie wynik ten wskazuje na potrzebę dalszej pracy nad praktyczną stroną pozyskiwanej wiedzy, choć jednocześnie jest odzwierciedleniem humanistycznej specyfiki Wydziału.

Szanse i zagrożenia:

- szansą dostosowania kształcenia do potrzeb studentów jest proces wdrażania KRK z możliwością wyboru profilu praktycznego na niektórych kierunkach. Pozwoliłoby to w większym stopniu uwzględnić praktyczny, zawodowy aspekt kształcenia;
- zagrożeniem dla procesu doskonalenia jakości kształcenia jest na Wydziale Historycznym, z racji humanistycznego charakteru prowadzonych nań studiów, położenie zbyt dużego nacisku na formalną i praktyczną tzn. zawodową stronę zajęć w odpowiedzi na ankiety, a zaniedbanie tego, co stanowi istotę studiów humanistycznych, czyli codziennego kontaktu z lekturą i budowania erudycji, bez których nie można mówić o jakichkolwiek kompetencjach w zakresie obszaru nauk humanistycznych. Gdyby taki proces miał w przyszłości miejsce, mógłby doprowadzić do obniżenia poziomu kształcenia i tym samym rangi Wydziału.

Działania zmierzające do podniesienia jakości kształcenia:

- odpowiedź na nieco niższe, choć zasadniczo bardzo dobre, oceny dotyczące możliwości kontaktu z prowadzącymi powinna być aktualizacja biogramów i adresów e-mailowych pracowników. Powinno to poprawić możliwość bieżącego kontaktu z prowadzącym;
- oceny treści zajęć i ich zgodności z oczekiwaniami studentów mogą wynikać z braku przekonania części studentów o celowości podejmowanych na zajęciach treści i metod. W przyszłości należy położyć nacisk na informowanie studentów na początku zajęć o miejscu tych zajęć w programie kształcenia, obranej metodzie i znaczeniu przekazywanych treści dla programu studiów. Zadanie to wypełnią także sylabusy i programy kształcenia sformułowane w języku KRK, które zostaną przyjęte przez Radę Wydziału w bieżącym roku akademickim. Choć powrót do studiów pięcioletnich nie jest możliwy, jednak prowadzone obecnie prace nad programami studiów w duchu KRK powinny poprawić program zarówno studiów licencjackich, jak i magisterskich;
- wydział pracuje nad praktyczną stroną prowadzonych zajęć, tak aby ułatwić studentom powiązanie wiedzy i umiejętności już posiadanych ze zdobywanymi w czasie zajęć. W następnym roku prowadzone będą prace nad przeformułowaniem zajęć w duchu KRK, które powinny doprowadzić do przyjęcia na niektórych kierunkach Wydziału profilu praktycznego zajęć;
- nadmierna liczebność grup zajęciowych, na którą skarżyli się studenci, wynika z dostosowania do Zarządzenia Rektora dotyczącego liczebności grup;
- Wydział systematycznie uzupełnia i wymienia sprzęt multimedialny, co pozwoli zminimalizować problemy techniczne, na które wskazano w ankiecie.

Rekomendacje dla Uczelnianego Zespołu ds. ZJK w UG:

- niektóre pytania zamieszczone w ankiecie wydają się wymagać przeformułowania. Trudno spodziewać się bowiem, aby student nie mający żadnej wiedzy na temat nowych treści kształcenia, nie będący specjalistą ani w zakresie danego przedmiotu, ani w zakresie dydaktyki, mógł ocenić, czy czas zajęć był dobrze wykorzystany (II.1), a zajęcia były ważną częścią studiów (VI.1). Trudno też, aby jego oczekiwania wobec zajęć odzwierciedlały faktyczną ich treść (VI.2). Gdyby tak było, mogłoby to wskazywać na trywializację wykładanych treści oraz na niski poziom profesjonalizmu. Wartością takich pytań jest raczej wskazanie na konieczność lepszego komunikowania celów kształcenia studentom oraz uzasadniania stosowanych metod. Ich wyniki mogą i powinny stanowić element refleksji i powinny doprowadzić do weryfikacji tych obszarów, które budziły największe wątpliwości studentów, z uwzględnieniem całej wiedzy merytorycznej metodologicznej prowadzących studia;
- wskazana byłaby dalsza praca nad elektronicznym systemem badań ankietowych. System powinien pozwalać na grupowanie i uzyskiwanie zbiorczych wyników dla studentów studiów stacjonarnych i faktycznej liczby takich ankiet, dla studiów niestacjonarnych, dla poszczególnych typów zajęć (co teraz nie jest widoczne). Wskazane byłoby, aby system sam generował tabelę zbiorczą, która jest od nas wymagana w sprawozdaniu.

1.2.2.6. Wydział Matematyki Fizyki i Informatyki

Na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki przeprowadzono ankietę *on-line* badającą jakość kształcenia na zakończenie semestru letniego 2010/2011. Najchętniej ankietę była wypełniana przez studentów I roku studiów 1 stopnia. W szczególności wiele ciekawych uwag studenci I roku umieścili w pytaniu otwartym (6.2 Inne uwagi dotyczące ankietowanych zajęć). Wszystkie uwagi zostały przekazane prowadzącym zajęcia. Wyniki potwierdzają, że studia na WMFiI są w opinii studentów trudne (zwłaszcza podkreślają to studenci I roku), prowadzący zajęcia są wymagający, ale życzliwie traktują studentów i na ogół jasno określają zakres wymagań.

Badaniem ankietowym było objętych 30 pracowników wydziału.

Wobec słabej frekwencji należy uznać, że ankietę miała charakter eksperymentalny. Zebrane doświadczenia posłużą do lepszego przygotowania i organizacji ankiety w semestrze zimowym 2011/2012.

Sprawozdanie z pracy Wydziałowego zespołu ds. Jakości Kształcenia zostało przedstawione Radzie Wydziału w lipcu 2011. Rada Wydziału przychyliła się do ustaleń Kolegium Dziekańskiego w sprawie konieczności przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych, zwłaszcza u doktorantów oraz osób nowo zatrudnionych.

1.2.2.7. Wydział Nauk Społecznych

Silne strony:

Wszystkie aspekty procesu kształcenia, które uwzględniono w kwestionariuszach ankiet zostały ocenione przez respondentów wysoko i bardzo wysoko. Mocnymi stronami procesu kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych UG są niewątpliwie: życzliwy, nacechowany szacunkiem, stosunek osób prowadzących zajęcia do studentów (średnia ocena: 4,63) oraz precyzyjne określanie wymagań związanych z uzyskiwaniem zaliczeń (średnia ocena: 4,54). Zajęcia w opinii znakomitej większości studentów prowadzone są sumiennie (średnia ocen: 4,49), treści wykładowe adekwatne do celów (średnia ocena: 4,43), a sposób przekazu jasny i zrozumiały dla słuchaczy (średnia ocena: 4,33).

Słabe strony:

Stosunkowo najsłabszą stroną kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych jest sposób prowadzenia zajęć, który nie zawsze umożliwia łączenie własnej wiedzy i doświadczeń z wiedzą nowo nabytą i umiejętnościami (średnia ocena: 4,0) oraz to, że nie zawsze treści wykładowe poszerzają wiedzę i umiejętności słuchaczy w stopniu znaczącym (średnia ocena: 3,96). Stosunkowo największy odsetek respondentów określił przedmiot, którego dotyczyło badanie, jako niezbyt ważną część własnych studiów (średnia ocena: 3,72).

Szanse i zagrożenia:

Ponieważ przeprowadzone w roku akademickim 2010/11 badanie jakości kształcenia było w istocie rzeczą pierwszym tego typu przedsięwzięciem, opartym o ujednolicone procedury i wystandaryzowane narzędzie badawcze, nie można na podstawie uzyskanych wyników wnioskować o kierunkach zmian w zakresie zapewniania jakości kształcenia. Tego typu wnioski będzie można formułować dopiero w przyszłości, dysponując porównywalnymi wynikami dotyczącymi różnych okresów. Niemniej jednak na podstawie analizy danych pozyskanych w wyniku przeprowadzonego badania można zauważyć, że korzystne dla procesu podnoszenia jakości kształcenia mogłoby okazać się umożliwienie studentom wyboru przedmiotów związanych z ich indywidualnymi zainteresowaniami w większym niż dotychczas zakresie, tak by treści, których się uczą, stanowiły „ważną część ich studiów”. Nasuwa się także wniosek o potrzebie wnikliwej analizy programów kształcenia pod kątem wprowadzenia zmian mających na celu m.in. poszerzenie treści wykładowych o elementy praktyczne, ukierunkowane na kształtowanie umiejętności związanych z wykorzystywaniem przez studentów posiadanej wiedzy i własnych doświadczeń.

Ponadto, co wynika bezpośrednio z analizy zgromadzonego materiału badawczego, Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych UG dostrzega m.in. pilną potrzebę uruchomienia możliwości prowadzenia badań dotyczących jakości kształcenia w trybie *on-line*. W trosce o jakość kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych zaleca się przeprowadzenie większej liczby hospitacji zajęć dydaktycznych w roku akademickim 2011/12

w oparciu o ujednoczone procedury określone w Uczelnianym/ Wydziałowym/ Instytutowych Systemach Zapewniania Jakości Kształcenia. Istotne wydaje się również stałe podnoszenie kwalifikacji dydaktycznych pracowników (szczególnie tych, którzy dopiero rozpoczynają pracę) poprzez organizowanie i zachęcanie ich do udziału w seminariach i warsztatach tematycznych.

Działania zmierzające do podniesienia jakości kształcenia :

Rada Wydziału Nauk Społecznych na posiedzeniu dnia 3 listopada 2011 roku jednogłośnie i bez zastrzeżeń przyjęła przedstawione sprawozdanie z oceny własnej (raport ewaluacyjny) za rok akademicki 2010/11, upoważniając Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia do przedstawienia go Zespołowi Uczelnianemu.

Rekomendacje dla Uczelnianego Zespołu ds. ZJK w UG:

Podstawowa rekomendacja Wydziałowego Zespołu dla UZZJK w UG dotyczy pilnej potrzeby wprowadzania dla całej Uczelni, w tym Wydziału Nauk Społecznych, stosunkowo prostego w obsłudze i skutecznego w zakresie obliczeniowym systemu, który pozwoli na przeprowadzenie ankietowych badań jakości kształcenia w trybie *on-line*.

1.2.2.8. Wydział Oceanografii i Geografii

Prezentowane w tabeli wyniki internetowych badań ankietowych wskazują, że na Wydziale Oceanografii i Geografii wszystkie aspekty kształcenia zostały wysoko ocenione przez studentów – odpowiedzi „TAK i „RACZEJ TAK” stanowiły od 78% do 98%, odpowiedzi „RACZEJ NIE” i „NIE” odpowiednio 1-13%. Najniżej – 78%, w tym wysokim zakresie pozytywnych ocen, sklasyfikowany został aspekt kształcenia dotyczący organizacji zajęć i możliwości konsultacji z prowadzącymi. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że w przypadku tego pytania wielu studentów – aż 13% - udzieliło odpowiedzi „NIE MAM ZDANIA”, co może świadczyć o tym, że studenci ci nie byli zainteresowani konsultacjami i nie korzystali z nich, a tylko 5% studentów odpowiedziało „NIE”. Należy podkreślić, że studenci najwyżej ocenili sumienność prowadzenia zajęć, życzliwość i szacunek prowadzących do studenta, zgodność zakresu i formy stawianych wymagań z realizowaną treścią i założonymi celami zajęć, jasność i zrozumiałość treści zajęć – wszystkie te aspekty uzyskały pozytywną ocenę wśród 95-98% studentów.

W przypadku badań ankietowych przeprowadzonych w formie tradycyjnej w Instytucie Oceanografii zdecydowana większość oceniających bardzo dobrze i dobrze wypowiadała się o zajęciach (wykładach, ćwiczeniach laboratoryjnych, audytoryjnych i terenowych) i nauczycielach akademickich – większość ocen plasowała się na poziomie 4,4-5. Podkreślano wielokrotnie przychyłność i życzliwość oraz wysoką kompetencję nauczycieli. Najniżej oceniono zachęcanie studenta do zadawania pytań i wyrażania własnych opinii – oceny na poziomie 3,3-

4,6, oraz sprawdzanie przygotowania do zajęć i opanowania materiału (pytanie nie dotyczyło wykładów) – średnia ocen 3,5-3,8.

Działania zmierzające do podniesienia jakości kształcenia:

Rada Wydziału po zapoznaniu się z raportem w dniu 4 listopada bieżącego roku nie podjęła żadnych decyzji.

Rekomendacje dla Uczelnianego Zespołu ds. ZJK w UG:

Ankiety internetowe zostały wprowadzone w semestrze letnim. Niestety, system internetowy nie jest jeszcze w pełni czytelny i odpowiednio skonstruowany dla przejrzystego korzystania z ankiet przez studentów, a także późniejszego opracowania ich przez jednostki dydaktyczne. W związku z tym Instytut Oceanografii wystosował do Ośrodka Informatycznego UG pismo z wieloma pytaniami, uwagami i sugestiami dotyczącymi Modułu Ankietowego.

Ze względu na brak szczegółowych zarządzeń Rektora UG badań opinii pracowników nie przeprowadzono.

Badania ankietowe „Badanie luk kompetencyjnych studentów i absolwentów Uniwersytetu Gdańskiego; wyniki badań pilotażowych” przedstawione na Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, nie pozwalają na zapoznanie się z oceną naszych absolwentów przez zatrudniających ich przedsiębiorców. Wydział wnioskuje, aby kolejne badania tego typu umożliwiły identyfikację oceny absolwentów konkretnych wydziałów.

1.2.2.9. Wydział Prawa i Administracji

W roku akademickim 2010/2011 przeprowadzono 9 hospitacji zajęć dydaktycznych oraz 2 hospitacje dyżuru (konsultacji) pracowników naukowo-dydaktycznych. Hospitacje zostały przeprowadzone przez Prodziekanów: dra hab. Tomasza Bąkowskiego, prof. UG oraz dra hab. Jakuba Stelinę, prof. UG. Wszystkie dyżury objęte hospitacją odbyły się.

Hospitacje zajęć dydaktycznych przeprowadzono zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Cztery z dziewięciu hospitowanych zajęć nie odbyły się w wyznaczonych terminach. Pozostałe odbyły się zgodnie z planem. Kierownicy poszczególnych katedr zostali poinformowani o zajęciach, które nie odbyły się w planowanym terminie.

Prawo udziału w badaniu ankietowym mieli wszyscy studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Ankiety dotyczyły wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych prowadzących zajęcia w semestrze zimowym i letnim. Ankiety dotyczyły:

- w semestrze zimowym 2010/2011 – wszystkich zajęć objętych tokiem studiów kończących się w semestrze zimowym egzaminem. Wyłączone z badania zostały więc przedmioty do wyboru oraz seminaRIA dyplomowe; w semestrze letnim 2010/2011 – wszystkich zajęć dydaktycznych objętych tokiem studiów.

- w semestrze zimowym przeprowadzono ankietę na podstawie wzorcowego kwestionariusza przewidzianego w **Zarządzeniu Rektora nr 1/R/2011**.

Po doświadczeniach badania semestru zimowego oraz na wniosek Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Rady Samorządu Studentów do ankiety przeprowadzonej w semestrze letnim zostały dodane 4 pytania z grupy „Wymagania i ocenianie” oraz „Organizacja zajęć”.

W wyniku przeprowadzonego monitoringu i zgłoszonego na jego podstawie zapotrzebowania na Wydziale Prawa i Administracji zwiększyła się liczba sal multimedialnych z dwóch do pięciu, jednocześnie jedna z sal została powiększona i przystosowana do udziału w zajęciach dydaktycznych 80 osób.

Analizując oba semestry, można zauważyć, iż w semestrze letnim nastąpił nieznaczny, aczkolwiek widoczny, wzrost odpowiedzi „tak” i „raczej tak”.

Działania zmierzające do podniesienia jakości kształcenia:

Rada Wydziału po zapoznaniu się z Raportem Wydziałowego Zespołu ds. ZJK przyjmuje powyższe sprawozdanie i zobowiązuje Dziekana Wydziału Prawa i Administracji UG do podjęcia stosownych działań w celu dalszego podnoszenia jakości kształcenia w kierowanej jednostce.

1.2.2.10. Wydział Zarządzania

Wydział Zarządzania posiada rozbudowany system jakości kształcenia uwzględniający niemal wszystkie instrumenty służące temu celowi. Potwierdzają to stwierdzenia zawarte w Raporcie Państwowej Komisji Akredytacyjnej, która uznała, że wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia Wydziału „od strony proceduralnej, funkcjonalnej i instrumentalnej jest to dobrze zbudowana koncepcja”. Świadczą o tym między innymi następujące fakty:

- systematycznie analizujemy programy studiów i dokonujemy ich korekty;
- wiele zajęć prowadzą wybitni praktycy gospodarczy lub eksperci;
- mamy rygorystyczną zasadę, że prace dyplomowe pisane pod kierunkiem adiunktów recenzowane są przez samodzielnych pracowników Wydziału;
- wszystkie zajęcia mają opracowane sylabusy umieszczone w Internecie;
- studenci do szeregu zajęć mają możliwości pobierania materiałów do ćwiczeń na stronach internetowych nauczycieli akademickich;
- wprowadziliśmy odpowiednie formy praktyki oraz zorganizowany system kontroli i zaliczania praktyk;
- oferujemy studentom 18 zajęć prowadzonych w języku angielskim;
- prowadzimy od wielu lat systematyczną ankietyzację studentów, a wyniki ankiet są analizowane w gronie władz Wydziału i w ramach posiedzeń w jednostkach organizacyjnych Wydziału;

- hospitałcje odbywają się zgodnie z procedurą uchwaloną przez radę Wydziału;
- wdrożyliśmy system antyplagiatowy, którym sprawdzanych jest ok. 10% prac dyplomowych.

Szczegółowa ocena jakości zajęć dydaktycznych dokonana została przez badanie ankietowe przeprowadzone wśród studentów studiów stacjonarnych i stacjonarnych I oraz II stopnia w końcu letniego semestru roku akademickiego 2010/2011. Otrzymano łącznie 5713 ankiet. Badanie przeprowadzono w trakcie trwania zajęć. Objęło ono zatem studentów obecnych na zajęciach w okresie przeprowadzania badania. Ankietę przeprowadzono na wszystkich rodzajach zajęć. Dominujący udział mająankiety dotyczące wykładów i ćwiczeń (łącznie przeszło 96%).

Badanie ankietowe wykazało, że:

- odsetek odpowiedzi TAK i raczej TAK łącznie, dla wszystkich jedenastu aspektów procesu dydaktycznego uwzględnionych w kwestionariuszuankiety, przybierał wartości w przedziale od 68,11% do 94,88%. Wynik ten należy ocenić bardzo pozytywnie, tym bardziej że ankietowanymi byli studenci, którzy regularnie (59,00%) lub raczej regularnie (26,32%) uczestniczyli w zajęciach, które oceniali. Wyniki ocen studenckich potwierdzają ogólne bardzo wysokie oceny zajęć wystawione po hospitałcjach;
- najwyżej ocenionymi przez studentów cechami procesu dydaktycznego na WZ UG były: „Prowadzący odnosił się do studentów z szacunkiem i życzliwością” – 94,882 % odpowiedzi TAK lub raczej TAK, „Zajęcia prowadzone były sumiennie” – 91,09% odpowiedzi TAK lub raczej TAK oraz „Warunki uzyskania zaliczenia zostały jasno określone na jednych z pierwszych zajęć” – 88,11% odpowiedzi TAK lub raczej TAK;
- najniżej ocenionymi przez studentów cechami procesu dydaktycznego na WZ UG okazały się: „Zajęcia uważam za ważną dla mnie część moich studiów” – 68,11% odpowiedzi TAK oraz raczej TAK, „Prowadzenie zajęć umożliwiałoby łączenie własnej wiedzy i doświadczeń z nową wiedzą i umiejętnościami” – 70,05% odpowiedzi TAK oraz raczej TAK, a także „Poruszane zagadnienia znacząco poszerzyły moją wiedzę i umiejętnośći” – 74,66 % odpowiedzi TAK oraz raczej TAK.

Zalecenia:

- istnieje potrzeba przedyskutowania wyników ankiet w jednostkach organizacyjnych Wydziału Zarządzania;
- należy przeprowadzić rozmowy z pracownikami, którzy uzyskali relatywnie niskie oceny;
- szczególną uwagę należy zwrócić na to, aby jak sformułowano to w pytaniu, „poruszane zagadnienia znacząco poszerzyły wiedzę i umiejętno-

- ści” studentów oraz aby prowadzenie zajęć umożliwiło łączenie własnej wiedzy i doświadczeń (studenta) z nową wiedzą i umiejętnościami” przekazywanymi przez pracowników;
- konieczne jest prowadzenie systematycznych hospitacji w jednostkach organizacyjnych;
 - hospitacje powinny szczególnie dotyczyć zajęć, dla których wyniki ankiet wskazywały na relatywnie niższy poziom ich prowadzenia;
 - przeprowadzone badanie ankietowe, jak wynika z treści punktu I.3, dotyczyło oceny wykładów i ćwiczeń. W następnym badaniu konieczne jest zwiększeniu udziału ocenianych seminariów dyplomowych.

1.2.2.11. Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii UG i GUMed

Wyniki ankietyzacji zajęć:

Ogólnie zajęcia zostały ocenione przez studentów bardzo wysoko. W ankietach przeważały odpowiedzi TAK oraz RACZEJ TAK. Jest to ważne ze względu na fakt, że zajęcia oceniali nowi studenci rozpoczynający proces edukacji. Należy również podkreślić, że wysoka ocena zajęć dotyczyła wszystkich analizowanych aspektów kształcenia.

Analiza wyników pozwoliła zidentyfikować jedno zagrożenie. Wydziałowy Zespół Jakości Kształcenia wnioskuje o przeprowadzenie rozmowy z prowadzącym.

Monitorowanie zasobów służących kształceniu oraz środków wsparcia dla studentów:

Monitorowanie zasobów służących kształceniu oraz środków wsparcia dla studentów prowadzone przez WZZJK pozwoliło na identyfikację braków aparaturowych/wyposażenia niezbędnego do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Dzięki przeprowadzonej akcji w roku akademickim 2010/2011 zakupiono i wprowadzono do wykorzystania nową aparaturę/wyposażenie zajęć dydaktycznych.

Badania opinii pracodawców na temat kwalifikacji absolwentów UG oraz oczekiwań rynku co do pożądanых kwalifikacji absolwentów:

W roku 2011 powołaliśmy Radę Konsultacyjną przy MWB UG i GUMed, w skład której wchodzi przedstawiciele pracodawców branży biotechnologicznej, jak również osoby będące autorytetami naukowymi w dziedzinie.

W trakcie pierwszego posiedzenia Rady Konsultacyjnej dokonano oceny kształcenia na MWB, wskazano pewne braki w zakresie umiejętności komercyjnej oceny wartości wdrożeniowej pomysłów naukowych i zaproponowano odpowiednie działania.

Działania zmierzające do podniesienia jakości kształcenia:

- wysoką jakość procesu edukacji na MWB UG i GUMed potwierdza silną pozycję Wydziału oraz pozytywną opinię o naszych studentach i absolwentach. W roku akademickim 2010/2011 MWB przeszedł akredytację

Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Przygotowany raport samooceny otrzymał wysokie noty. Prowadzenie procesu kształcenia na I, II i III stopniu studiów zostało ocenione wyróżniająco. W roku 2011 przygotowaliśmy Program Rozwoju Dydaktyki MWB UG i GUMed (W programie został opisany stan dzisiejszy oraz plany rozwojowe na lata 2012-2020);

- w roku 2010/2011 przygotowaliśmy założenia projektowe dla nowego budynku MWB UG i GUM na kampusie Oliwa. W 2011 roku rozpoczęliśmy rozmowy o współpracy naukowo-dydaktycznej z Międzynarodowym Instytutem Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie. Rozmowy te doprowadziły do podpisania umowy, w wyniku której MIBMiK przystąpił jako partner do realizacji koordynowanych przez nasz Wydział Studiów Doktoranckich (IPMSD);
- w listopadzie 2011 powołaliśmy Konsorcjum na rzecz Projektu InnoBio Pomorze w składzie:
 1. Gdyńskie Centrum Innowacji Uniwersytet Gdański, Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii
 2. I Akademię Liceum Ogólnokształcące.Celem nadrzędnym InnoBio Pomorze jest wykreowanie nowej jakości kształcenia młodych ludzi poprzez praktyczną edukację studentów i uczniów pracujących przy projektach wdrożeniowo-badawczych;
- w roku 2011 opracowaliśmy i wprowadziliśmy nowy sposób przeprowadzania egzaminu magisterskiego. W roku akademickim 2010/2011 zakupiliśmy i wprowadziliśmy sprzęt/aparaturę i wyposażenie niezbędne do prowadzenia zajęć ze studentami I, II i III stopnia studiów na łączną sumę ponad 100 000 zł.

Uwagi i planowane działania:

- problemy z wprowadzeniem Modułu Kształcenia utrudniły przeprowadzenie ankietyzacji i uniemożliwiły przeprowadzanie badań w zakresie, jaki stosowaliśmy do tej pory. Przy rozbudowanej formule ankiet analiza wyników bez wsparcia informatycznego jest utrudniona. Proponujemy prowadzenie prac nad uproszczeniem, doskonaleniem i pełnym zinformatywowaniem systemu badań ankietowych i opracowywania wyników badań ankietowych;
- spotkanie z Radą Konsultacyjną pozwoliło na wstępną dyskusję i poznanie opinii pracodawców na temat kwalifikacji absolwentów MWB oraz oczekiwań rynku co do pożądanych kwalifikacji absolwentów. Przed MWB staje zadanie opracowania strategii organizacji i prowadzenia zajęć przy wykorzystaniu nowej bazy lokalowej. Należy rozpocząć prace nad planem organizacji zajęć dydaktycznych, w tym wykorzystania nowej przestrzeni dydaktycznej;
- należy kontynuować prace związane z pełnym wdrożeniem Krajowych Ram Kwalifikacji;

- w trakcie wprowadzania KRK należy skorzystać z doświadczeń ośrodków zagranicznych, które posługują się analogicznymi systemami;
- ze względu na trudności z wprowadzeniem i obsługą Modułu Kształcenia oraz potrzeb związanych z obsługą i przygotowywaniem wniosków należy zatrudnić nowego pracownika w Dziekanacie MWB. Trzeba opracować sposób analizy wyników ankietowanych zajęć w kierunku identyfikacji zagrożeń procesu dydaktycznego, utrzymania wysokich standardów nauczania i eliminowania ewentualnych problemów podczas zajęć dydaktycznych.

Rekomendacje dla Uczelnianego Zespołu ds. ZJK w UG:

- przezwyciężenie trudności z wprowadzeniem i sprawnym funkcjonowaniem Modułu Kształcenia na MWB;
- wypracowanie modelu wsparcia informatycznego w zakresie analizy danych uzyskanych z ankiet;
- praca nad możliwie największym uproszczeniem systemu ankietyzacji zajęć oraz sposobu opracowania wyników.

1.2.2.12. Studium Języków Obcych

Decyzje Rady Studium o podjęciu określonych działań, mających na celu podniesienie jakości kształcenia, stanowią podstawę rekomendacji zawartych w końcowej części „Sprawozdania”.

Do przygotowania „Sprawozdania” wykorzystano następujące dane, uzyskane dzięki wnioskowi sformułowanemu na podstawie:

- przeprowadzenia hospitacji zajęć dydaktycznych.
Hospitacją zajęć dydaktycznych zostały objęte zajęcia z języka angielskiego prowadzone z grupami I roku Ochrony Środowiska. Zajęcia były hospitowane przez kierownika zespołu lektorów. Hospitowani lektorzy byli zatrudnieni w bieżącym roku akademickim.
- wyników ankietowych badań jakości kształcenia.
Ankieta *on-line* została przeprowadzona wśród studentów studiów stacjonarnych, którzy zakończyli lektorat języka obcego w sesji letniej 2011r. i wypełniło ją 1111 osób, co stanowi ok. 14% ogólnej liczby studentów uczęszczających na lektoraty.

Wyniki ankiety oraz sprawozdanie z hospitacji zajęć zostały omówione na Radzie Studium.

1.2.2.13. Studium Wychowania Fizycznego i Sportu

Badanie jakości kształcenia w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu zostało przeprowadzone zgodnie z § 2 ust. 3.2. **Uchwały nr 76/09 Senatu UG z dn. 26 listopada 2009 r. (z późn. zm.), § 2 ust. 7 i 8 Zarządzenia nr 48/R/10 Rektora UG z dn. 31 maja 2010 r.**

Do przygotowania „Sprawozdania” wykorzystano następujące dane:

Hospitacja zajęć dydaktycznych w 21 grupach zajęciowych.

Osoby prowadzące hospitację:

- starszy wykładowca mgr Tomasz Kuśmierk (Z-ca Dyrektora ds. dydaktycznych),
- starszy wykładowca mgr Wojciech Oleszkiewicz (Z-ca Dyrektora ds. administracyjnych),
- starszy wykładowca mgr Hanna Wesłowska-Szprada (Z-ca Dyrektora ds. sportowych),
- starszy wykładowca dr Jan Patok (Dyrektor SWFiS UG)

Wyniki badań jakości kształcenia:

Badaniami ankietowymi objęto 448 studentów I roku licencjackich studiów stacjonarnych.

Silne strony:

- różnorodność zajęć;
- celowość zajęć;
- zrozumiałe określone warunki uczestnictwa i zaliczenie zajęć;
- wykwalifikowana kadra trenerska i instruktorska z różnych dyscyplin sportowych.

Słabe strony:

- brak obiektów sportowych (hala pełnowymiarowa, basen) potrzebnych do realizacji procesu dydaktycznego;
- koordynacja planu zajęć wychowania fizycznego z planem na poszczególnych Wydziałach;
- rozwój bazy dydaktycznej.

Działania zmierzające do podniesienia jakości kształcenia:

- realizacja programu zajęć wychowania fizycznego z zakresu różnych dyscyplin oferowanych przez SWFiS z możliwością ich wyboru przez studentów;
- najem specjalistycznych obiektów sportowych;
- rozwój bazy sportowej;
- uczestnictwo nauczycieli w kursach i konferencjach doszkalających.

1.2.3.

PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADAŃ ANKIETOWYCH „PIERWSZY KONTAKT Z UCZELNIĄ” PRZEPROWADZONYCH W 2011 ROKU W RAMACH WEWNĘTRZNEGO SYSTEMU ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UG

Poniższy raport zawiera wnioski i ustalenia podjęte w wyniku dyskusji UZdsZJK. Zostaną one uwzględnione w dalszych pracach UZdsZJK oraz zespołów wydziałowych zespołów i pełnomocników ds. zapewniania jakości kształcenia w UG.

1.2.3.1. Informacje wstępne

Badanie ankietowe „Pierwszy kontakt z Uczelnią” zostało przeprowadzone zgodnie z §2 Zarządzenia nr 48/R/10 Rektora UG z dnia 31 maja 2010 r. w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w UG (z późn. zm.).

Było to drugie badanie tego samego obszaru działań Uczelni, powtórzone po roku na nowej grupie respondentów, którą stanowili studenci pierwszych lat I i II stopnia studiów oraz jednolitych studiów magisterskich, wszystkich rodzajów i kierunków studiów, przyjeźci na UG w roku akademickim 2011/12. Zasadniczy jego cel nie uległ zmianie i zakładał zdiagnozowanie możliwie wielu aspektów tych przedsięwzięć podejmowanych w UG, które są związane z przyjmowaniem nowych studentów. Uzyskane wyniki stanowią przede wszystkim podstawę do doskonalenia jakości tego procesu, ale też dzięki perspektywie czasowej pozwalają bardziej precyzyjnie oszacować trafność działań już podjętych w tym obszarze.

Druga edycja badania nie jest jednak prostym powtórzeniem ubiegłorocznej, choć zawiera w sobie te pytania (23 z 25 = 92%), które zostały zadane studentom w poprzedniej ankiecie, co stwarza możliwości dokonywania ostrożnych porównań w następujących aspektach: (1) Źródła informacji o studiach w Uniwersytecie Gdańskim; (2) Proces rekrutacji jako całość; (3) Prezentacja UG zawarta w „Niezbędniku Studenta” i na stronie UG; (4) Proces adaptacji na wydziałach.

O jej odmienności stanowią uzupełnienia i modyfikacje wprowadzone na podstawie wyników ubiegłorocznych badań ankietowych oraz wniosków z dyskusji podczas spotkań Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia w UG. Są to przede wszystkim:

- 1.2.3.1.1. Nowe moduły ankiety umożliwiające bardziej szczegółowe zbadanie: (a) właściwości strony internetowej UG oraz (b) działań wydziałowych komisji rekrutacyjnych; a także odrębne moduły pytań dotyczące każdego z obowiązkowych szkoleń *on-line*: bhp i bibliotecznego.
- 1.2.3.1.2. Pytania o dane, które pozwalają na bliższą charakterystykę badanej próby, w tym: stopień, rodzaj i kierunek studiów oraz – tylko w przypadku studiów II stopnia – informacje o ukończonej szkole wyższej (UG/ inna szkoła wyższa: państwowa/ prywatna) oraz zbieżności kierunku studiów II stopnia z ukończonymi studiami I stopnia. Dzięki tym danym można bardziej precyzyjnie wydzielić obszary, w których warto byłoby podjąć określone przedsięwzięcia zmierzające do podnoszenia jakości oferty edukacyjnej UG.
- 1.2.3.1.3. Zastąpienie 4 pytań otwartych, powiązanych z każdym z modułów ankiety, dwoma, które dotyczą indywidualnego odbioru działań ułatwiających i utrudniających pierwszy kontakt z UG.

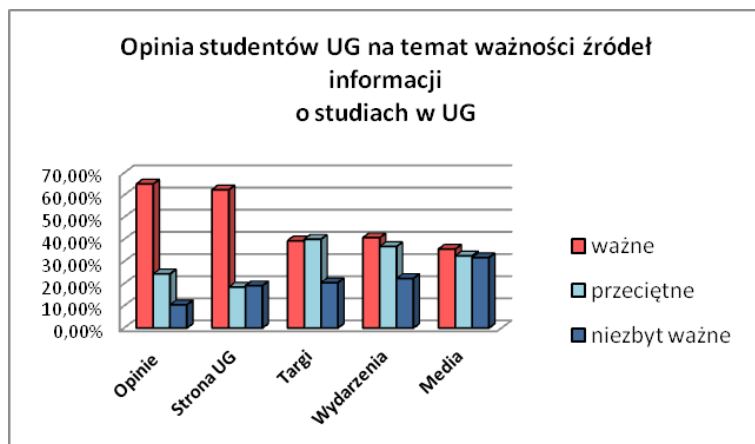
Badanie miało charakter *on-line* i trwało od 1 do 31 października 2011 r. Wzięło w nim udział 3137 respondentów, co stanowi około 27% uprawnionych. Z tej

grupy odpowiedzi na pytania otwarte udzieliło 2215 osób, czyli 70% respondentów. Frekwencję taką można uznać za dobrą, a zatem wystarczającą do formułowania rekomendacji z badań, możliwych do wykorzystania w doskonaleniu działań różnych jednostek UG, zmierzających do podnoszenia jakości kształcenia.

1.2.3.2. Prezentacja wyników

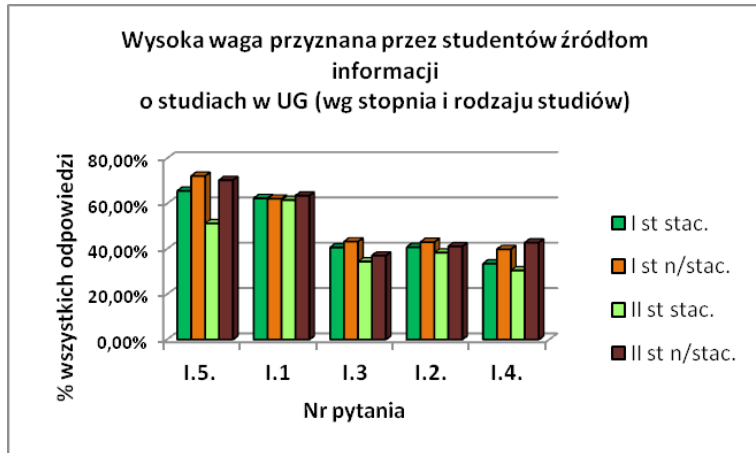
1.2.3.2.1. Źródła informacji o studiach w UG

Dla zdecydowanej większości respondentów najważniejszymi źródłami informacji o studiach w UG okazały się opinie rodziny, znajomych i nauczycieli, które w tym roku zamieniły się miejscami ze stroną internetową UG (oraz stronami Wydziałów), choć nie są to różnice znaczące. Przemieszczeniu uległy także kolejne trzy źródła informacji, w efekcie czego hierarchicznie najmniej ważne dla respondentów okazały się informacje w mediach, zaś na znaczeniu zyskały cykliczne działania UG (Targi „Akademia” i wydarzenia typu: Bałtycki Festiwal Nauki), którym przyświeca cel promowania uczelni w środowisku. Ilustrację tych wyników zawiera poniższy wykres.

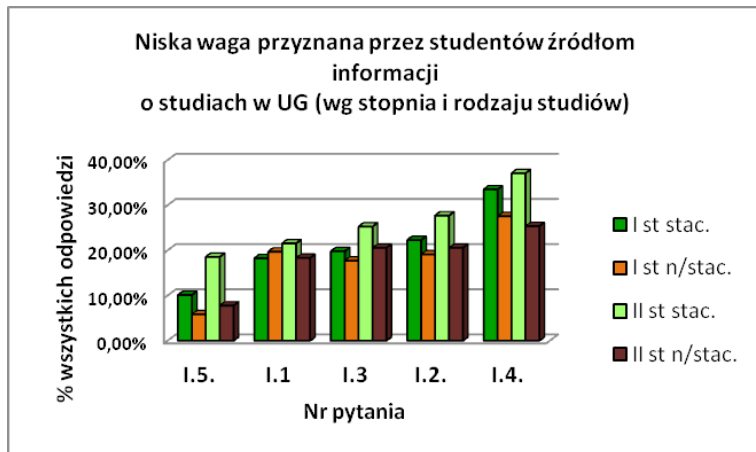

Wykres 1.

Przedstawione dane trudno jednak odczytywać w kategoriach trwałych tendencji, między innymi dlatego że wywiera na nie wpływ struktura badanych. Na przykład: największy dystans do różnych źródeł informacji o studiach w UG zachowują studenci II stopnia studiów stacjonarnych, którzy mniejszą wagę niż pozostali respondenci przypisują wszystkim zewnętrznym wobec siebie źródłom informacji, natomiast z najwyższym poziomem akceptacji odnoszą się do nich studenci I roku studiów niestacjonarnych I stopnia i jednolitych magisterskich. Ilustrację zjawiska zawierają dwa poniższe wykresy.

Wykres 2.

Wykres 3.

Z przywołanych danych wynika, że w najbliższym czasie warto – podobnie jak w minionym roku – poświęcać uwagę tym działaniom, podejmowanym w zakresie promocji oferty edukacyjnej UG, które wiążą się z:

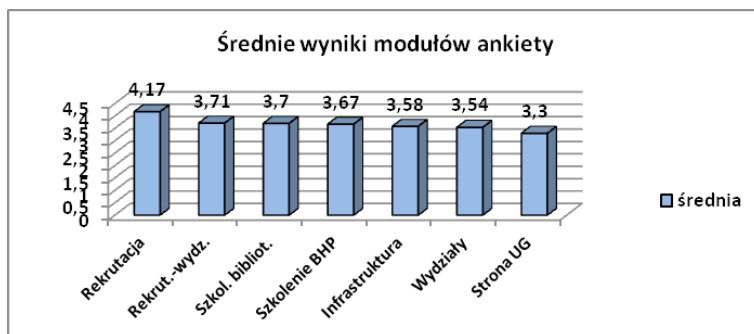
- podnoszeniem jakości głównej i wydziałowych stron internetowych UG, do czego kolejnych przesłanek dostarczają wyniki odpowiedzi respondentów dotyczące wyłącznie tego obszaru;
- kreowaniem i podtrzymywaniem pozytywnej opinii o UG w najbliższym środowisku przyszłych studentów, czyli także w szkole i wśród aktualnie studiujących.

Konieczne jest także podkreślenie, że cykliczne działania, o które pytano respondentów, zdają się coraz lepiej wpisywać w tworzenie korzystnego wizerunku UG. Uważa je za ważne źródło informacji ponad 40% absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy podejmują studia w UG.

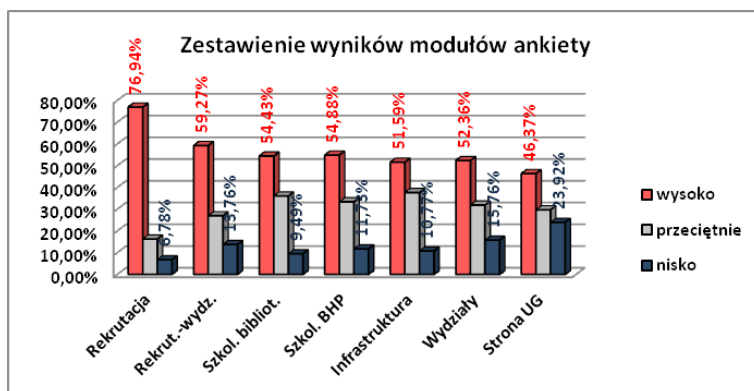
Natomiast wyniki bardziej szczegółowej analizy danych wskazują na potrzebę rozważenia pewnego zróżnicowania treści i formy informacji o studiach w UG kierowanej do odmiennych grup docelowych, zwłaszcza studentów I i II stopnia studiów.

1.2.3.2.2. Opinie studentów na temat jakości pierwszego kontaktu z UG – wyniki zbiorcze

Prezentację zbiorczych wyników poszczególnych części ankiety przedstawiają dwa poniższe wykresy: pierwszy ilustruje średnie wyniki modułów, drugi natomiast przybliży ich rozkład, ponieważ uwzględni wielkości procentowe odpowiadające trzem poziomom (wysoki, przeciętny, niski) akceptacji respondentów dla danego aspektu pierwszego kontaktu studenta z UG.

Wykres 4.

Wykres 5.

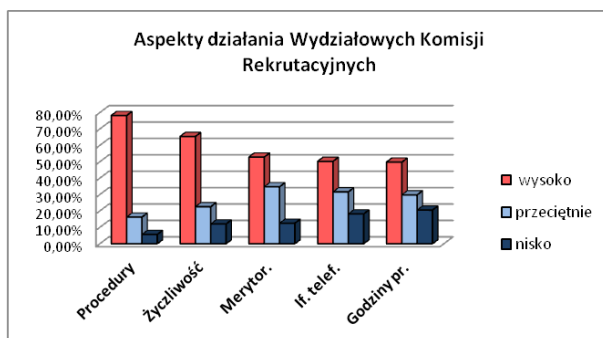
W porównaniu z minionym rokiem oceny studentów nie zmieniły się zasadniczo, choć w wielu przypadkach ujawnił się niewielki wzrost akceptacji działań UG kosztem ocen najniższych. Z analizy uśrednionych opinii respondentów na temat różnych aspektów pierwszego kontaktu z UG wynika, że dominują wśród nich oceny wysokie, a wskaźniki niskiej akceptacji nie przekraczają w modułach 16%, z wyjątkiem badanej po raz pierwszy oceny jakości strony internetowej uczelni. Ponownie też najwyższe oceny gromadzi proces rekrutacji, w którym podkreślano zwłaszcza sprzyjający studentom sposób zawiadamiania kandydatów o wynikach postępowania rekrutacyjnego i system Internetowej Rejestracji Kandydatów. Natomiast nowych informacji o tym obszarze dostarcza badanie jakości działań wydziałowych komisji rekrutacyjnych.

Zatem dalsze omawianie wyników skupiać się będzie na tych danych, które uzupełniają lub modyfikują obraz pierwszego kontaktu z UG uzyskany dzięki badaniom ubiegłorocznym, zachowując jednak hierarchiczne uporządkowanie modułów ankiety przedstawione na powyższych wykresach.

1.2.3.2.3. Proces rekrutacji

Proces rekrutacji jest w opinii respondentów najsilniejszym punktem pierwszego kontaktu studenta z uczelnią, zwłaszcza w tym zakresie, w jakim został profesjonalizowany, dzięki czemu uzyskano wysoką przejrzystość informacji i jasność procedur oraz merytoryczność pracowników Biura Rekrutacji. Ten ostatni aspekt jest jednak oceniany proporcjonalnie najniżej przede wszystkim przez studentów II stopnia studiów stacjonarnych, w których przypadku rośnie skomplikowanie spraw związanych z możliwością podjęcia nauki na określonym kierunku.

Podobnie jak w ubiegłym roku, najbardziej krytyczne opinie dotyczą tych aspektów organizacyjnych rekrutacji, które wymagają od kandydata osobistego stawienia się w komisji i przedłożenia stosownych dokumentów. Problemy te skupiają się w pracy Wydziałowych Komisji Rekrutacyjnych, co ilustruje poniższy wykres.

Wykres 6.

Respondenci w odpowiedziach na pytania otwarte podkreślają utrudnienia związane z dostosowaniem czasu wypełniania swoich obowiązków zawodowych do ograniczonego i niezbyt elastycznego czasu pracy komisji, a także kłopoty z uzyskaniem informacji drogą telefoniczną. Warto również zauważyć, że życzliwość członków komisji wydziałowych jest oceniana przez respondentów wyżej niż ich merytoryczne przygotowanie do rozwiązywania sytuacji trudnych. Ponadto analizy wykazują, że zastrzeżenia związane z jakością pracy komisji rekrutacyjnych występują częściej na wydziałach dużych i rekrutujących na kilka kierunków (specjalności) studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

O ile techniczne aspekty kontaktu telefonicznego z komisjami rekrutacyjnymi może ograniczyć zamontowanie automatycznej sekretarki, co jest rekomendowane przez UZJK jako najprostsze rozwiązanie, o tyle znacznie bardziej problematyczne jest zapewnienie profesjonalizmu ich członków oraz ich wysokiej dyspozycyjności dla kandydatów. Trud rozważenia możliwych zmian prowadzących do doskonalenia tego obszaru rekrutacji powinny zatem podjąć poszczególne wydziały, uwzględniając swoją specyfikę oraz biorąc pod uwagę opinie swoich studentów wyrażone w badaniu ankietowym.

Odrębnym problemem, sygnalizowanym także w minionym roku, jest dla respondentów dodatkowa rekrutacja, która niesie ze sobą nie tylko duży stopień niepewności, ale również wrażenie braku organizacji, wzmacniane dodatkowo opóźnionym załatwianiem spraw organizacyjno-bytowych na uczelni. W świetle uzyskanych danych ważne wydaje się bardziej precyzyjne określenie i podanie do publicznej wiadomości procedur i zasad dodatkowej rekrutacji i uzupełniania limitów.

1.2.3.2.4. Szkolenia obowiązkowe *on-line*

Wydzielenie w tegorocznych badaniach ankietowych odrębnych modułów diagnozujących studencki odbiór obowiązkowych szkoleń *on-line* nie przyniosło żadnych nowych informacji na ten temat. Nadal ~55 % respondentów wysoko ocenia ich walory, zwłaszcza ze względu na ułatwienia wiążące się z formą *on-line*, zaś około 10 % jest przeciwnego zdania. Najniżej w hierarchii ustalonej przez studentów lokuje się praktyczna przydatność kursów, co w przypadku tej grupy studentów studiów II stopnia, którzy kończyli I stopień w UG, łączy się z poczuciem niepotrzebnego marnowania czasu i powtarzania znanych procedur. Natomiast na potrzebę doskonalenia samych kursów w zakresie struktury i jasności przekazywanych informacji oraz praktycznego charakteru zadań egzaminacyjnych wskazuje znaczny odsetek (~40%) respondentów, którzy uznają ich jakość za przeciętną.

1.2.3.2.5. Informacje o infrastrukturze UG

Opinie studentów na temat jakości informacji o infrastrukturze UG, zawartych w „Niezbędniku Studenta” i na stronie internetowej UG, zostały zbadane tymi

samymi pytaniami, co w minionym roku akademickim i przyniosły niemalże identyczne wyniki. Może to świadczyć z jednej strony, że niewiele w tym zakresie się zmieniło, a z drugiej – o pewnej stabilności oczekiwań studentów, przywiązujących na początku swojej drogi akademickiej dużą wagę do informacji bezpośrednio przydatnych w procesie adaptacji w nowym środowisku. Wzmocnienia dla drugiego z wniosków dostarczają odpowiedzi na pytania otwarte, w których respondenci poświęcają dużo uwagi sprawom bytowym i postulują:

- przygotowanie swoistych „map topograficznych” ułatwiających nie tylko poruszanie się po kampusach UG, ale również wewnątrz budynków, w których odbywają się zajęcia. Forma tych „map”, których wykonanie rekomenduje UZJK, może być różna: od prostych drukowanych planów budynku dla studentów I roku, przez ich wersje elektroniczne zamieszczone na stronach internetowych, po wpisanie wszystkich obiektów UG w *Google Maps*;
- zebranie w jednym łatwo dostępnym miejscu wszystkich rozproszonych informacji ważnych dla studenta I roku, zwłaszcza dotyczących obowiązujących procedur i terminów związanych z otrzymaniem legitymacji, miejsca w akademiku, stypendium, ale także z zasadami wybierania przedmiotów fakultatywnych i seminariów, zapisywaniem się na lektoraty i zajęcia z wychowania fizycznego. Przy czym respondenci zwracają także uwagę na niejasność i brak precyzji (a czasem sprzeczności) tych informacji, do których dotarli;
- opracowanie dokumentu przypominającego słownik pojęć związanych z uniwersytetem i studiowaniem lub swoistego *vademecum* ułatwiającego studentowi pierwszego roku „zrozumienie” uczelni i jej zwyczajów.

Zasygnalizowane zagadnienia wiążą się bezpośrednio także z jakością informacji internetowej i procesem adaptacji na wydziałach, o czym będzie mowa w kolejnych fragmentach. Okazują się one szczególnie ważne dla studentów studiów I stopnia oraz – choć w odmiennym zakresie – dla tych studiujących na II stopniu, którzy ukończyli inne szkoły wyższe. Zresztą studenci II stopnia wykazują szczególny krytycyzm w stosunku do jakości przekazanych im informacji o strukturze UG, bądź dlatego że ją znają, bądź z tego powodu (znacznie rzadziej), że dysponują innym punktem odniesienia i odmiennym doświadczeniem studiowania.

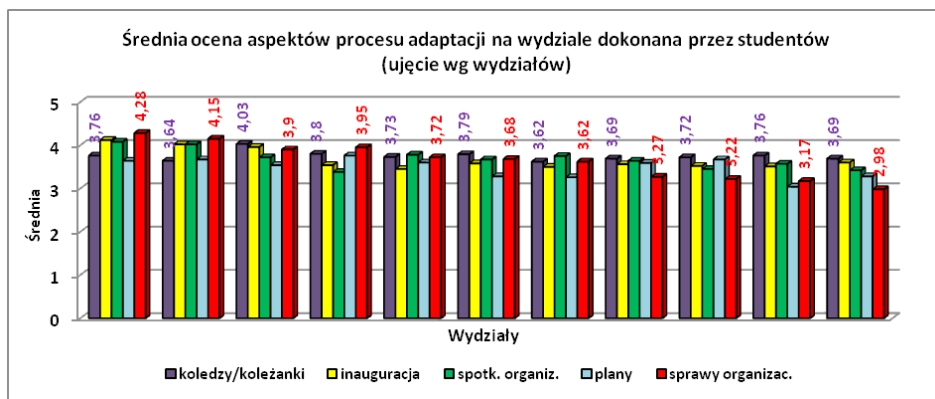
1.2.3.2.6. Proces adaptacji na wydziałach

Proces adaptacji na wydziałach nadal jest krytycznie oceniany przez studentów, którzy wiążą z nim szczególne emocje. Wysoką akceptację dla podejmowanych działań wyraża połowa ankietowanych, znaczna grupa podkreśla też w odpowiedzi na pytania otwarte życzliwość i kompetencję pracowników, które ułatwiły im pierwszy kontakt z uczelnią.

Natomiast liczba niskich ocen jest różna (od ~10 do ~24%) i rośnie w przypadku pytań dotyczących jakości i dostępności informacji o programach i planach zajęć, a także załatwiania spraw organizacyjnych w dziekanacie, ogólnie jednak nie odbiega od danych uzyskanych w minionym roku. Utrzymuje to w mocy przedstawione poprzednio rekomendacje, które dotyczą usprawniania działań organizacyjnych oraz administracyjnych, pozostających w gestii dziekanów i (w części) dyrektorów instytutów.

Danych uzupełniających obraz procesu adaptacji na wydziałach dostarczają:

- zadane po raz pierwszy w badaniach ankietowych pytanie o jakość samopomocy koleżeńskiej, którą bardzo docenia ~60% respondentów, a około 10% ocenia ją nisko. Przy czym koleżanki i koledzy stają się dla respondentów źródłem wsparcia w procesie adaptacji na wydziale głównie dlatego, że dysponują wiedzą praktyczną, nie tyle alternatywną, ile niedostępną, bo niemożliwą do odnalezienia na stronach internetowych wydziałów lub instytutów, co ponownie wskazuje na potrzebę przemyślenia zawartości i jakości stron internetowych UG;
- analiza wyników omawianego modułu ankiety uwzględniająca opinie studentów poszczególnych wydziałów. W jej kontekście najbardziej przydatne okazać się może zestawienie średnich odpowiedzi na poszczególne pytania dotyczące pięciu różnych aspektów adaptacji na wydziale, które przedstawia poniższy wykres.

Wykres 7.

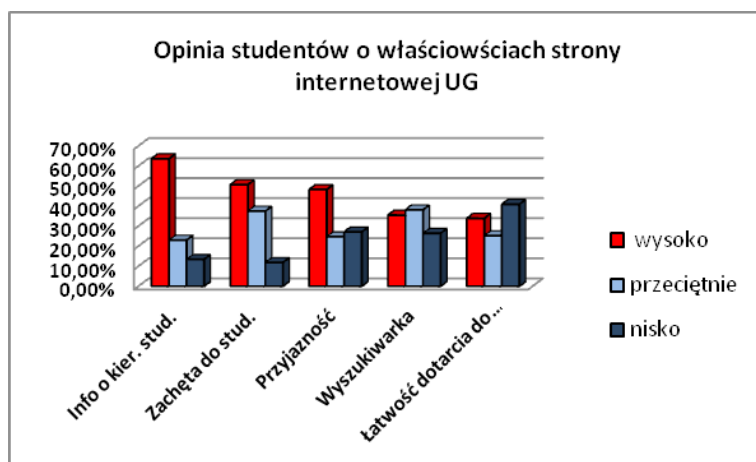
Na wykresie zachowano uporządkowanie hierarchiczne wg średniej całego modułu, ale –jako nieistotne dla procesu doskonalenia jakości – usunięto dane umożliwiające identyfikację poszczególnych wydziałów i ich proste rangowanie. Celem tego zestawienia jest bowiem ukazanie, jak wiele różnych czynników wpływa na opinie wyrażane przez studentów i jak zależne są one od specyfiki danej jednostki, dlatego niemożliwe w tym przypadku okazuje się sformułowa-

nie rekomendacji wspólnych dla całego UG. Zadanie to stoi przed wydziałami, które otrzymają bardziej szczegółowe dane dotyczące wyników badania ich studentów.

1.2.3.2.7. Właściwości stron internetowych UG

Przed prezentacją wyników konieczne jest poczynienie dwóch zastrzeżeń: (1) stworzenie tego modułu ankiety zostało zainspirowane wynikami ubiegłorocznych badań; (2) opinie studentów (jak wskazują odpowiedzi na pytania otwarte) dotyczą nie tylko strony głównej UG, ale także stron wydziałowych, traktowanych jako całość.

Przybliżenie uzyskanych danych (ilustrowane poniższym wykresem) staje się ważne, ponieważ nie można zlekceważyć roli Internetu jako źródła informacji dla przyszłych i obecnych studentów, co sygnalizowane już było w niniejszym sprawozdaniu.

Wykres 8.

Jak wynika z powyższego zestawienia, respondenci w znacznym stopniu akceptują rzeczowość informacji o kierunkach studiów i jakość danych zachęcających do studiowania w UG. Najbardziej krytyczni wobec tych zagadnień pozostają studenci II stopnia studiów stacjonarnych, co ponownie sugeruje potrzebę namysłu nad zróżnicowaniem informacji kierowanych do różnych grup przyszłych studentów. Natomiast z punktu widzenia doskonalenia oferty edukacyjnej UG ważne jest zwrócenie uwagi na aspekty nisko oceniane przez respondentów, czyli użyteczność wyszukiwarki haseł oraz łatwość odszukiwania informacji potrzebnych przyszłemu studentowi. Źródłem problemów upatrują oni w nadmiernym rozproszeniu ważnych informacji i ich ukryciu przed studentem I roku wśród wielu wiadomości drugorzędnych z jego punktu widzenia.

Spostrzeżenia te są zbieżne z wynikami ubiegłorocznych badań, dlatego wskazują na potrzebę podjęcia zdecydowanych działań zmierzających do kompleksowego doskonalenia stron internetowych UG, co rekomenduje UZJK.

Podsumowując: prowadzone po raz drugi badanie pierwszego kontaktu z uczelnią dostarczyło bardziej szczegółowych informacji niż poprzednie i potwierdziło, że UG podejmuje bardzo wiele działań, które w wysokim stopniu odpowiadają na oczekiwania studentów rozpoczynających naukę na naszej uczelni. Nie wyklucza to jednak możliwości ich doskonalenia, czemu sprzyjać może poznanie punktu widzenia osób najbardziej zainteresowanych, a takich właśnie informacji dostarczają przedstawione wyniki.

(Opracowanie części III,
z uwzględnieniem dyskusji w ramach Uczelnianego Zespołu
ds. Zapewniania Jakości Kształcenia: dr Grażyna Szyling, UZdsZJK UG)

2. Działalność uczelnianego Biura Karier

2.1. Realizacja projektu finansowanego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego POKL „PROGRAM WDROŻENIA MOWOCZESNYCH ELEMENTÓW KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM” ZAD. 10: LEPSZE PRZYGOTOWANIE ABSOLWENTÓW DO WEJŚCIA NA RYNEK PRACY – WSPARCIE BIURA KARIER (czas realizacji: październik 2008 – wrzesień 2010)

- przeprowadzenie 4 edycji dwóch 20-godzinnych warsztatów dla studentów i absolwentów UG: „Zakładanie działalności gospodarczej. Sporządzanie biznesplanu” oraz „Metodologia zarządzania projektem”; w sesjach zajęciowych wzięło udział łącznie **160 uczestników**;
- zorganizowanie warsztatu „Przygotowanie do procesu rekrutacji”, który przeprowadzili doradcy zawodowi Centrum Informacji i Planowania Karier WUP w Gdańsku; w spotkaniu wzięło udział **11 osób**;
- zorganizowanie spotkania informacyjnego z doradcami EURES Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku „EURES – bezpieczne wyjazdy za granicę”; (w spotkaniu wzięło udział **9 osób**);
- zorganizowanie 3 spotkań konsultacyjnych z pracodawcami z Trójmiasta dla studentów oraz absolwentów zainteresowanych polityką kadrową oraz możliwością wzięcia udziału w procesie rekrutacji; w spotkaniach wzięło udział łącznie **33 osoby**;
- stworzenie nowoczesnego serwisu internetowego obsługującego pośrednictwo pracy, praktyk i staży (z możliwością bezpośredniego aplikowania poprzez serwis/ wysyłania zaproszeń do udziału w rekrutacji), bazę kandydatów do pracy, praktyk i staży (z możliwością zamieszczenia życiorysów zawodowych oraz życiorysów Europass CV) oraz dającego możliwość organizowania wirtualnych targów pracy;
- od momentu uruchomienia serwisu (maj 2010 r.) do dziś w bazie zarejestrowało się **4482 studentów/ absolwentów, 647 pracodawców**, którzy zamieścili **1065 ofert** pracy/ praktyk i staży;
- wydruk **5000** egzemplarzy broszury informacyjnej „Zapracuj na pracę” (przewodnik jak szukać pracy, jaki rodzaj aktywności należy podjąć w trakcie studiów, aby zwiększyć szanse zatrudnienia itp.).

2.2. Realizacja projektu finansowanego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego POKL „KSZTAŁCIMY PROFESJONALISTÓW – KOMPLEKSOWY PROGRAM KSZTAŁCENIA SKIEROWANY DO STUDENTÓW, ABSOLWENTÓW ORAZ STUDENTÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH UG”

ZAD. 4: „PRZYGOTOWANIE STUDENTÓW/ ABSOLWENTÓW DO WEJŚCIA NA RYNEK PRACY (czas realizacji: listopad 2010 – czerwiec 2013)

Stan realizacji na 31 grudnia 2011 r.:

- organizacja konsultacji z doradcą zawodowym (spotkania podczas roku akademickiego – 8 godz./ miesiąc) – udział wzięło **60 osób**;
- organizacja konsultacji ze specjalistą z zakresu zakładania działalności gospodarczej i sporządzania biznesplanu (spotkania podczas roku akademickiego – 2 godz./ miesiąc) – udział wzięło **20 osób**;
- organizacja konsultacji ze specjalistą z zakresu prawa pracy spotkania podczas roku akademickiego – 1 godz./ miesiąc) - udział wzięło **9 osób**;
- organizacja warsztatów/szkoleń adresowanych do studentów i absolwentów UG podnoszących umiejętności z zakresu *soft skills*, poruszania się po rynku pracy, zakładania działalności gospodarczej; od początku trwania projektu zorganizowanych zostało **9 warsztatów** (Autoprezentacja – 4 h, Komunikacja Interpersonalna – 4 h, *Assessment Center* 10 h/ 2 dni, Metodologia Zarządzania Projektem – 20 h/ 4 dni, Skuteczne poszukiwanie pracy 4 h, Rozmowa kwalifikacyjna – 4 h, Trening Twórczości – 40 h/ 6 dni oraz Zarządzanie czasem – 4 h), w których udział wzięło łącznie **121 osób**;
- stworzenie rzetelnego narzędzia przeznaczonego do badania opinii pracodawców na temat luk kompetencyjnych studentów/absolwentów UG – zespół Pracowni Realizacji Badań Socjologicznych UG na zlecenie BK UG stworzył (na drodze wywiadów pogłębionych prowadzonych z pracodawcami oraz badania pilotażowego) ankietę, którą można wykorzystywać do systematycznych badań;
- zorganizowanie wirtualnych targów pracy w serwisie [www Biura Karier](http://www.BiuraKarier.pl) – planowane wiosną 2012 i 2013 roku.

2.3. Pozostałe formy działalności Biura Karier realizowane poza projektami unijnymi (rok 2010/ 2011)

- 2.3.1. Spotkania konsultacyjne z pracodawcami, podczas których kandydaci mogą zorientować się w sprawie polityki kadrowej, profilu idealnego kandydata itp.; pracodawcy przeprowadzają także podczas spotkań rozmowy rekrutacyjne:
- Sony Pictures Global Business Services (dwukrotnie);
 - Arla Global Financial Services Centre (dwukrotnie).
- 2.3.2. Pozyskiwanie szkoleniowców z firm pomorskiego rynku pracy w celu organizacji bezpłatnych warsztatów dla studentów/ absolwentów:
- Randstad – „Twój sukces na rozmowie kwalifikacyjnej”;
 - Dovista Polska Holding – „Jak przeżyć rozmowę kwalifikacyjną, czyli jak zdobyć upragnioną pracę”;

- Jeronimo Martins Dystrybucja S.A. „Rozwój umiejętności komunikacyjnych”.
- (razem uczestniczyły **54 osoby**)
- 2.3.3. Porady indywidualne dla studentów/ absolwentów (1.01.2010 – 31.12.2010)
 - 2.3.4. Udzielanie informacji zainteresowanym studentom m.in. na temat rynku pracy, możliwości podejmowania aktywności zawodowej w trakcie i po studiach, stypendiów, konkursów, programów stażowych, ofert pracy, praktyk i staży itp. 1.01.2010 – 31.12.2010
 - 2.3.5. Udzielanie informacji, obsługa, udzielanie porad indywidualnych drogą mailową – duża ilość, która nie jest brana pod uwagę podczas sporządzania statystyk (ze względu na trudności w prowadzeniu ewidencji)
 - 2.3.6. Organizacja prezentacji pracodawców na uczelni:
 - Sony Pictures Global Business Services – uczestniczyło ponad **70 osób**;
 - Natek – Work IT – prezentacja nt. rekrutacji w branży informatycznej – uczestniczyło ok. **30 osób**.
 - 2.3.7. Warsztaty doradcy zawodowego Biura dla studentów UG na zaproszenie pracowników dydaktycznych wydziałów i kół naukowych – warsztaty dla studentów MW Biotechnologii, Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki)
 - 2.3.8. Prowadzenie dorocznej edycji projektu „Najlepsi Studenci UG” (po 5 studentów z każdego kierunku, I i II stopnia, wszystkich wydziałów typowanych przez dziekanaty) – obsługa (generowanie hasła i loginu, instruowanie i wspieranie użytkowników z wszystkich edycji)

2.4. Informacja na temat przygotowania Biura Karier do monitorowania losów zawodowych absolwentów.

Monitorowanie losów zawodowych absolwentów wymaga podjęcia działań w kilku obszarach:

- w zakresie stworzenia rzetelnego narzędzia (ankiety) – zakres narzędzia badawczego musi być zatwierdzony przez Władze Uczelni, a jego forma zaopiniowana przez właściwych specjalistów;
- w zakresie stworzenia aktualnej bazy adresowej absolwentów opuszczających mury uczelni, którzy zostaną objęci badaniem;
- w zakresie stworzenia narzędzia internetowego – badanie będzie odbywało się w formie ankiety *on-line* (+ ewentualne badanie telefoniczne);
- w zakresie promocji badania na uczelni – wśród samych studentów, których badanie będzie dotyczyło w przyszłości;
- w zakresie przygotowania narzędzia do analizy wyników (ustalenie potrzeb oraz możliwości skonstruowania narzędzia internetowego, które

pozwole na możliwie szeroką analizę wyników badania pod różnym kątem);

- w zakresie utrzymania relacji uczelni z absolwentami, którzy będą objęci badaniem.

Najważniejsze ryzyka dotyczące badania losów zawodowych absolwentów:

- niska zwrotność ankiet od respondentów – brak zainteresowania absolwentów badaniami;
- brak aktualnych adresów studentów/ absolwentów do kontaktu w systemie FAST.

Podjęte działania Biura Karier UG:

- w maju 2011 r. został przedstawiony do zaopiniowania projekt ankiety na forum uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia;
- w maju 2011 r. Prorektor ds. Kształcenia prof. M. Mendel podpisała i przekazała dziekanom wydziałów UG pismo Biura Karier z prośbą o wprowadzenie obowiązku wypełniania przez studentów kończących studia formularza aktualnych danych kontaktowych na potrzeby badania (w załączeniu);
- w maju br. Biuro Karier ponownie wysłało pismo do dziekanów z prośbą o zobligowanie studentów kończących studia do wypełnienia formularza aktualnych danych kontaktowych wraz ze zgodą (lub jej brakiem) na udział w monitorowaniu losów zawodowych absolwentów (w załączeniu);
- w połowie 2011 roku rozpoczęte zostały rozmowy z Dyrektorem Ośrodka Informatycznego UG nt. konieczności stworzenia narzędzia na potrzeby badań (ustalenie dotyczyło m.in. konieczności konsultacji ze specjalistami w dziedzinie prowadzenia oraz analizy takowych badań).

Przed rozpoczęciem właściwych badań zostanie przeprowadzone badanie pilotażowe, które pozwoli na weryfikację narzędzia do pierwszego badania (drugie badanie – po 5 latach – powinno zawierać inne pytania, adekwatne do przewidywanej sytuacji absolwentów na rynku pracy po dłuższym okresie).

Uczelnia podpisała w bieżącym roku – w odpowiedzi na zaproszenie Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu – akces przystąpienia do projektu dotyczącego wypracowania metodyki badania losów zawodowych absolwentów.

Dobre praktyki i wnioski.

Po zapoznaniu się z doświadczeniem akademickich biur karier mających już w dorobku badania losów zawodowych absolwentów wypływa wniosek, że do prac nad badaniami (zwłaszcza w przypadku dużych uczelni) angażowane są inne firmy/ jednostki zewnętrzne lub też korzysta się ze wsparcia jednostek funkcjonujących w ramach danej uczelni. Dotyczy to zarówno opracowywania metodyki, jak i tworzenia samych narzędzi internetowych.

Aby zapewnić rzetelność narzędzia badawczego, poprawność i opiekę ekspercką nad badaniami, a także rzetelność analizy wyników, można wykorzystać istniejącą na Uczelni jednostkę - Pracownię Realizacji Badań Socjologicznych UG, która prowadzeniem oraz opracowywaniem wyników badań zajmuje się profesjonalnie od kilku lat.

Kolejnym zagadnieniem jest utrzymanie przez uczelnię relacji z absolwentami, co pozwoli na bardziej skuteczne prowadzenie badań (choćby uzyskiwanie wymaganej zwrotności ankiet).

Jest to proces rozłożony w czasie i wymaga wielopłaszczyznowego działania, jednakże musi zostać zainicjowany jak najszybciej.

Jedną z możliwości jest wykorzystanie nowych mediów – stworzenie strony internetowej dla absolwentów, gdzie absolwenci znajdowaliby atrakcyjne dla siebie informacje, mieli możliwość komunikowania się, wymiany doświadczeń, korzystania z porad (forum itp.). Wykorzystać także można portale społecznościowe, z których aktualnie studiujące pokolenie korzysta na co dzień.

Innym (równoległym) rozwiązaniem może być – wzorem innych uczelni – wprowadzenie karty absolwenta, która dawałaby profity wynikające z faktu bycia absolwentem naszej uczelni (np. zniżki na produkty, usługi, korzystanie z życia kulturalnego itp.; stworzenie sieci wzajemnej współpracy, gdzie absolwenci mogą zaoferować innym absolwentom zniżki w zakresie własnej działalności).

Warto wziąć pod uwagę sondaż wśród aktualnie studiujących osób, jakiego rodzaju działania będą dla nich na tyle atrakcyjne, aby podtrzymać chęć utrzymywania kontaktu z macierzystą uczelnią.

3. W stronę kultury jakości kształcenia w UG: wybrane osiągnięcia oraz kierunki dalszych działań

CO ZROBIONO – wybrane spośród najważniejszych zadań zrealizowanych w sferze kształcenia w latach 2008-2011

- W latach 2008-2009 zbudowany został uczelniany **Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia** (wraz z jego oprzyrządowaniem, m.in. ankietą w formule *on-line* adresowaną do wszystkich studentów rozpoczynających co roku studia w UG).

System ten stanowi podstawę dla wprowadzania Krajowych Ram Kwalifikacji, do czego zobowiązuje nas nowelizacja ustawy z 2011.

Nasz system zapewniania jakości kształcenia jest wysoko oceniany w ramach akredytacji kierunków ze strony PKA, o czym mówią wszystkie raporty oceny (każdorazowo pozytywnej, w jednym przypadku – kierunku *biotechnologia* – wyróżniającej) otrzymane w latach 2009-2011.

- W latach 2010-2011 ukształtowane zostały warunki dla wdrażania w uczelni systemu Krajowych Ram Kwalifikacji. Poza ukształtowaną wcześniej podstawą w postaci **Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia** i ustawicznym doskonaleniem kadry, zostały powołane i działają znakomicie zespoły wydziałowe (oraz w innych jednostkach – SWF i SJO), których obecnie bardzo intensywna praca nad programami tworzonymi w metodologii KRK obiecuje dotrzymanie naszych zobowiązań nałożonych ustawą (na 1 października 2012 powinniśmy mieć pełną ofertę kształcenia wyrażoną w języku efektów kształcenia).

Praca ta znajduje wsparcie m.in. poprzez ostatnio szerzej rozwinięte formuły przekazywania informacji i wspólnego uczenia się (np. organizowane w skali uczelni, a także wydziałowe i międzywydziałowe, koleżeńskie warsztaty poświęcone nowej metodologii budowania programów; internetowy „Punkt konsultacyjny” na stronie UG, w całości poświęcony sprawom KRK). Głównie jednak wsparcie to dokonuje się w sprawnym funkcjonowaniu Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia (zespół składający się z przedstawicieli jednostek dydaktycznych UG co miesiąc określa bieżące problemy w pracy nad KRK w jednostkach i wskazuje kierunki ich rozwiązań).

➤ Opracowaliśmy i wprowadziliśmy w uczelni kilka rozwiązań, które liczą się dzisiaj w Polsce i traktowane są jako modelowe (należy do nich, m.in., **cykl konferencji REA, ankieta „Pierwszy kontakt z uczelnią” oraz wypracowany w UG wzorzec sylabusa wg KRK wraz z przewodnikiem**). Możemy wykazać się w tym zakresie niejednym dowodem uznania – ze strony innych uczelni otrzymujemy liczne zapytania o możliwość włączenia się w inicjatywy UG, korzystania z naszych rozwiązań, pisma wyrażające podziękowanie, itp.

➤ W czasie mijającej kadencji **warunki doktorantów** w uczelni poprawiły się, o czym świadczyć może – co roku wyższe – aktualnie 7. miejsce UG w konkursie na najlepszą, prodoctorancką uczelnię w Polsce: PRODOK. Można wspomnieć, że między innymi – od 2009 roku – doktoranci mają zabezpieczone w budżecie uczelni własne środki z przeznaczeniem na wyjazdy konferencyjne i inne inicjatywy rozwojowe. W roku 2010 po raz pierwszy przyznane zostały nagrody JM Rektora UG dla najlepszych doktorantów i na podstawie uchwalonego przez Senat regulaminu będą one przyznawane corocznie, stanowiąc 7% środków na nagrody dla studentów UG.

Do poprawy sytuacji doktorantów w UG przyczynia się regularna współpraca Uczelnianej Rady Doktorantów z Radą Kierowników Studiów Doktoranckich, która – choć działa jako nieformalne ciało – co miesiąc spotyka się w celu rozwiązywania bieżących problemów.

➤ **Granty na kształcenie** – w okresie 2008-2012, źródłem największych, szeroko wykorzystywanych w sferze kształcenia środków jest **POKL (Program Operacyjny Kapitał Ludzki)**, w ramach którego pozyskaliśmy w ostatnich 4 latach łącznie prawie 22 miliony zł. na 1/„Program wdrożenia nowoczesnych elementów kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim” (Numer umowy: UDA-POKL.04.01.01-00-180/08-02) – zrealizowany w latach 2008-2011; „Kształcimy profesjonalistów – kompleksowy program kształcenia skierowany do studentów, absolwentów oraz studentów niepełnosprawnych Uniwersytetu Gdańskiego” (Numer umowy: UDA-POKL.04.01.01-00-320/10-00) – realizowany aktualnie, od roku 2011 do 2013; „Kształcimy najlepszych – kompleksowy program rozwoju doktorantów, młodych doktorów oraz akademickiej kadry dydaktycznej Uniwersytetu Gdańskiego” (realizowany aktualnie, od roku 2011 do 2015).

➤ Uniwersytet Gdański w początkach roku 2010 stał się inicjatorem współpracy nad umiędzynarodowieniem kształcenia, pierwszym sygnatariuszem i koordynatorem porozumienia w tym zakresie pomiędzy czterema

uczelniami Gdańska: UG, PG, GUMed i ASP, pod nazwą „**Study in Pomorskie**”. Konsorcjum wypracowuje nowe metody działania i jest coraz bardziej skuteczne w realizacji swoich celów, m.in. doprowadzając do znaczącego wzrostu liczby studentów, zarówno polskich, jak zagranicznych, korzystających z programu Erasmus.

- **Staże Brukselskie**, inicjatywa JM Rektora UG, Prof. Bernarda Lammka, rozwija się znakomicie i wzrasta liczba europołów, corocznie zapraszających naszych najlepszych studentów do odbycia kilkumiesięcznych staży w ich biurach w Brukseli (Jarosław Wałęsa, Jan Kozłowski, Cymański).
- Rozwija się w UG idea uniwersytetu otwartego – w ostatnich latach znacznie wzrosła liczba słuchaczy **Uniwersytetu Trzeciego Wieku** UG i rozszerzyła się jego oferta programowa (poza rutynowymi zajęciami, GUTW oferuje cykle wykładów *extra*, np. w roku 2011 na temat Jana Heweliusza; na 2012 we współpracy z Urzędem Miejskim w Gdańsku oferta przewiduje cykl poświęcony problemom aktywizacji seniorów i solidarności międzypokoleniowej). W ramach wspomnianej idei trwają prace nad rozszerzeniem i uprzystępnianiem oferty **studiów podyplomowych** (m.in. od roku 2009 działają w UG studia w formule *e-learning*). Powstał też program **Uniwersytetu Dzieci i Młodzieży** UG, który ma być wkrótce realizowany na Wydziale Nauk Społecznych.

CO DALEJ? Rekomendacje w zakresie kontynuacji działań oraz podjęcia nowych wyzwań w sferze kształcenia

- Rozwijanie i osiągnięcie pełnej **implementacji systemu KRK** w uczelni (głównie elektroniczne narzędzia w zakresie realizacji kształcenia, badań jego jakości, jak również badań karier absolwentów, oraz obsługi toku studiów) – m.in. w oparciu o stale doskonaloną współpracę z Ośrodkiem Informatycznym oraz działania Pełnomocnika Rektora ds. Elektronicznej Dokumentacji Toku Studiów.
- W nawiązaniu do osiągnięć europejskich i priorytetów Unii Europejskiej w zakresie tworzenia europejskiej przestrzeni szkolnictwa wyższego (EHEA), stworzenie – na wzór z powodzeniem użytkowanego w Europie systemu *Recognition of Prior Learning (RPL)* - **systemu walidacji i uznawania osiągnięć** zdobytych przez kandydatów do uzyskania dyplomu UG poza uczelnią, w ramach edukacji pozaformalnej i nieformalnej. Chodzi między innymi o napływ studentów „nietradycyjnych” – w różnym wieku – i zasilenie Uczelni w okresie niżu demograficznego. Przede wszystkim jednak mogłaby to być odpowiedź Uczelni na wzrastające potrzeby edukacyjne środowiska (postulat całożyciowego uczenia się, *life-*

- long learning*) i – zarazem - realizacja idei uniwersytetu otwartego, coraz szerzej dostępnego lokalnej społeczności.
- Rozwój uczelnianych oraz wydziałowych działań i struktur w zakresie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i powiązanych z nim systemów takich jak system KRK oraz wspomniany system walidacji i uznawania osiągnięć zdobytych poza uczelnią. Chodzi, m.in. o rozwinięcie tworzonej właśnie jednostki administracyjnej UG: **Działu Jakości Kształcenia** (z Biurem Zapewniania Jakości Kształcenia i Biurem Karier), do postaci integrującej więcej kategorii zadań. Mógłby więc w przyszłości powstać Dział Jakości Kształcenia Całozyciowego i Akredytacji. Zadania, które mogłyby być w nim skupione, wynikają 1/z potrzeby administracyjnego ułożenia systemu walidacji nakierowanego na nietradycyjnych studentów (których można spodziewać się w liczbie pokrywającej prognozowane niedobory wynikające z niżu demograficznego), 2/z aktualnie żywej i komercyjnie bardzo atrakcyjnej, a możliwej do względnie szybkiego podjęcia przez UG funkcji akredytacyjnej uczelni (potencjał UG stanowi tu pewne i dobrze prognozujące zaplecze), 3/z funkcji prośrodowiskowej i społecznej (uniwersytet otwarty i potrzeba koordynacji rozwijanych coraz szerzej form kształcenia podyplomowego, a także kształcenia osób starszych, dzieci – GUTW, Uniwersytet Dzieci i Młodzieży UG, in.).
 - W realizacji powyższych zadań funkcję wspierającą i rozwijającą może pełnić stowarzyszenie europejskich uniwersytetów zainteresowanych całozyciowym uczeniem się: **European Universities Continuing Education Network (EUCEN)**, w którym członkostwo UG jest od wielu lat postrzegane jako aktywne, m.in. w związku z konferencjami REA, w które swój wkład wnieśli przedstawiciele EUCEN oraz szerzej rozumianego środowiska akademickiego Europy.
 - Kontynuacja **cyklu konferencji REA** jest rekomendowana jako sprawdzona forma aktywizacji środowiska akademickiego wokół spraw kształcenia i dążenia do osiągnięcia jego coraz wyższej jakości.
 - Kontynuacja działań w kierunku utrwalenia statusu, wzmocnienia pozycji i poprawy warunków **doktorantów** w środowisku UG
 - Kontynuacja działań mających na celu pozyskiwanie większych środków - **grantów na kształcenie** – pozyskiwanie środków unijnych i pozaunijnych.

- **Internacjonalizacja kształcenia** – m.in. poprzez nowe inicjatywy, koordynowane przez niedawno powołanego Pełnomocnika Rektora ds. Internacjonalizacji Kształcenia, a także kontynuację i rozwój porozumienia „Study in Pomorskie”. Konsorcjum wypracowuje nowe metody działania i jest coraz bardziej skuteczne w realizacji swoich celów, m.in. doprowadzając do znaczącego wzrostu liczby studentów, zarówno polskich, jak zagranicznych, korzystających z programu Erasmus i in. W tej kategorii wspomnieć też należy o kontynuacji programów w ramach „Staży Brukselskich”. Rozwijając tę inicjatywę można włączyć innych europosłów w krąg interesariuszy zewnętrznych UG, zainteresowanych tą możliwością.

*(Opracowanie w styczniu 2012 roku,
z uwzględnieniem dyskusji w ramach Uczelnianego Zespołu
ds. Zapewniania Jakości Kształcenia: Maria Mendel)*

4. Edukacja ku jakości kształcenia

4.1. Czym jest „Cykl konferencji REA”?

Niech informację o nim rozpocznie krótki zwrot ku starożytności. Rea (lub z języka łacińskiego: Rhea) to mitologiczna Tytanida, matka bogów, m.in. Zeusa i Hery, tak zwana „Wielka Matka”.

Akronim odsyłający do jej imienia kojarzy tytuł wspomnianego przedsięwzięcia z jego celami i oczekiwanymi rezultatami. Chodzi bowiem o umożliwienie pewnych narodzin. Może REA jako cykl konferencji będzie rozwiązaniem i – wspomagając radzenie sobie z problemami codziennego życia akademickiego – jednocześnie zrodzi generalia w myśleniu o edukacji wyższej na przyszłe lata i ukierunkuje rozwój kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim oraz innych uczelniach.

Cykl konferencji REA ma być okazją do twórczej rekonstrukcji zastanej rzeczywistości i przyczynić się do zaistnienia takich warunków pracy akademickiej uczonych oraz studentów, w których zarówno jedni, jak drudzy będą mogli rozwijać się bez przeszkód, służąc ludziom (jak głosi składane przez nich ślubowanie) „gdziekolwiek będą”.

To zwrócenie uwagi na miejsce nie jest bez znaczenia w opisie celów konferencji REA. Stanowić może rodzaj bezpośredniej referencji do Procesu Bolońskiego i realizowanej za jego pośrednictwem idei uczenia się bez granic; ani tych kulturowych czy wiekowych, ekonomicznych lub społecznych, ani terytorialnych.

Chcemy w ramach konferencji REA – zgodnie z kierunkami zapoczątkowanymi w Bolonii – umożliwić spójną i owocną pracę naukowo-badawczą i edukacyjną naszych akademików oraz pełne satysfakcji, obiecujące wobec przyszłości uczenie się naszych studentów w Europie; chcemy czynić realnymi ich plany rozwojowe i marzenia; pragniemy tworzyć uczącą się, akademicką wspólnotę.

Jej europejski wymiar odzwierciedla jedno z nośnych haseł Procesu Bolońskiego: „Europejski Obszar Szkolnictwa Wyższego”.

W integracji z zadaniami opisywanymi pod tym szyldem powołany w Polsce Zespół Ekspertów Bolońskich¹ zajmuje się wspomaganiem polskiej społeczno-

¹ Zespoły Ekspertów Bolońskich zostały powołane w poszczególnych krajach przez ministrów odpowiedzialnych za szkolnictwo wyższe. Dysponując środkami przeznaczonymi przez Komisję Europejską w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”, promują rozwiązania wypracowane w Procesie Bolońskim oraz pomagają je wprowadzać do rozwiązań programowych i strukturalnych w krajowych systemach szkolnictwa wyższego. Zapleczem organizacyjnym dla Polskiego Zespołu Ekspertów Bolońskich jest Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, pełniąca rolę Narodowej Agencji programu „Uczenie się przez całe życie”. Wszystkie konferencje z cyklu REA są współorganizowane przez UG i tę Fundację i mają status ogólnopolskich konferencji sygnowanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, tak zwanych *Konferencji Bolońskich*.

ści akademickiej i – między innymi poprzez konferencje REA, we współpracy z Uniwersytetem Gdańskim – podejmuje realizację swoich funkcji.

Koncentrują się one na osiągnięciu warunków, w których jakość życia Europejczyków – w całej jego długości – będzie mogła poprawiać się dzięki edukacji, a zniwelowane w systemie studiów granice pomiędzy państwami uczynią studiowanie naprawdę nieograniczoną, do późnej starości trwającą, wspianą intelektualną przygodą.

Cykl REA skupia kadrę akademicką (pracowników naukowo-dydaktycznych z różnych, polskich uczelni, w szczególności - Uniwersytetu Gdańskiego) oraz gości – w roli ekspertów, dyskutantów i prelegentów - zapraszanych, stosownie do podejmowanej problematyki, z kraju i zagranicy. Rozpoczęła go debata wokół problemów styku edukacji szkolnej i akademickiej, w której uczestniczyły Panie Minister: Katarzyna Hall (MEN) i Grażyna Praweńska-Skrzypek (MNiSW).

4.2. Rozwój Edukacji Akademickiej

I konferencja z cyklu REA - 28 listopada 2008 roku pt.: „EDUKACJA SZKOLNA I AKADEMICKA W POLSCE Elastyczność i sztywność systemu oświatowego w świetle idei uczenia się przez całe życie i dostępności studiów wyższych”;

II konferencja z cyklu REA - 13 marca 2009 roku pt.: „Znaczenie wewnętrznych systemów zapewnienia jakości w świetle nowego podejścia do akredytowania programów studiów”;

III konferencja z cyklu REA - 26 czerwca 2009 roku pt.: „Efekty uczenia się – szanse i wyzwania dla szkolnictwa wyższego w Polsce”;

IV konferencja z cyklu REA - 11 grudnia 2009 roku pt.: „Historia życia jest historią uczenia się. Uniwersytet otwarty i nietradycyjni studenci w polskim szkolnictwie wyższym”;

V konferencja z cyklu REA - 25 czerwca 2010 roku pt.: „Wychowawcze zobowiązania uniwersytetu w społeczeństwie bez elit”

VI konferencja z cyklu REA - 25 marca 2011 roku pt.: „*PROBLEM BASED LEARNING (PBL) A RAMY KWALIFIKACJI*”

VII konferencja z cyklu REA - 9 grudnia 2011 roku pt.: „Uznawanie efektów dotychczasowego uczenia się i walidacja osiągnięć w zakresie edukacji pozaformalnej i nieformalnej. Wyzwania dla szkolnictwa wyższego w Polsce”;

VIII konferencja z cyklu REA 19 czerwca 2012 roku „NOWE PERSPEKTYWY KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO W POLSCE. STUDIA O PROFILU PRAKTYCZNYM W POLSKICH UCZELNIACH – IN STATU NASCENDI”.

4.3. Cykl konferencji REA

4.3.1. I konferencja REA „EDUKACJA SZKOLNA I AKADEMICKA W POLSCE. Elastyczność i sztywność systemu oświatowego w świetle idei uczenia się przez całe życie i dostępności studiów wyższych”

PROGRAM:

10.00 – 12.00 Sesja pierwsza

- Powitanie: JM Rektor UG, prof. dr hab. Bernard Lammek
- Wprowadzenie: prof. UG, dr hab. Maria Mendel, Prorektor UG ds. kształcenia, prof. UG dr hab. Iwona Sagan, Ekspert Zespołu Ekspertów Bolońskich
- Dyskusja (wprowadzenie i moderacja: prof. dr hab. Tomasz Szkudlarek, Kierownik Studiów Doktoranckich UG w zakresie pedagogiki i politologii):
 - *Ku jedności i dostępności systemu kształcenia w Polsce. Sensy i bezsensy aktualnej rzeczywistości, z perspektywy dwóch ministerstw odpowiedzialnych za edukację oraz szkół różnego typu*
 - Minister Edukacji Narodowej Katarzyna Hall
 - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. dr hab. Grażyna Praweńska-Skrzypek
 - Przewodniczący Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, prof. dr hab. Jerzy Błazejowski
 - Uczestnicy konferencji ze środowiska Uniwersytetu Gdańskiego i szkół gdańskich

12.00 – 12.30 – przerwa

12.30 – 14.00 Sesja druga

- Dyskusja
- *Od przedszkola do doktoratu. Drogi kształcenia w świetle priorytetów Unii Europejskiej i polskiej rzeczywistości oświatowej* (wprowadzenie: prof. UG, dr hab. Iwona Sagan, Ekspert Zespołu Ekspertów Bolońskich). *Jeden system, jeden nauczyciel: o potrzebie zmian w kształceniu kadr oświatowych* (wprowadzenie: prof. UG, dr hab. Maria Mendel):
 - Dziekani Wydziałów i innych jednostek Uniwersytetu Gdańskiego oraz zaproszonych Uczelni
 - Dyrektorzy szkół Trójmiasta

15.30 – 17.00 Sesja trzecia

- Wprowadzenie do dyskusji: *Otwieranie uniwersytetu. O potrzebie systemu zapewniania jakości i elastycznych ścieżek kształcenia – z perspektywy*

Uniwersytetu Gdańskiego: prof. UG, dr hab. Maria Mendel, prorektor UG ds. kształcenia

- Dyskusja wokół koncepcji systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim
 - Prof. dr hab. Anna Szaniawska, Prorektor UG ds. Kształcenia w latach 2005-2008, prof. UG, dr hab. Teresa Bauman z Instytutu Pedagogiki UG, prof. UG, dr hab. Małgorzata Wiśniewska z Wydziału Zarządzania UG, prof. dr hab. Jerzy Bolałek z Wydziału Oceanografii i Geografii UG.
 - Dziekani Wydziałów i innych jednostek UG

17.00 – 17.30 - przerwa

17.30 – 18.30 Sesja czwarta

- Dyskusja (prowadzenie: prof. UG dr hab. Teresa Bauman)
Wprowadzenie (prof. UG, dr hab. Maria Mendel): *Krocząc EŚKami... Jak podwyższać jakość kształcenia, umożliwiając szeroki dostęp, czyli o Elastycznych Ścieżkach Kształcenia w UG:*
 1. *Studia podyplomowe w UG jako bardziej elastyczne formy wiązania sfery biznesu i świata pracy z edukacją akademicką; kształcenia przeddyplomowego z podyplomowym; edukacji formalnej z nieformalną* (wprowadzenie do dyskusji: prof. dr hab. Dorota Simpson).
 2. *Gdański Uniwersytet Trzeciego Wieku i jego filie, jako regionalny uniwersytet bez barier* (wprowadzenie: Pełnomocnik JM Rektora UG ds. GUTW, Ludwika Sikorska).
 3. *Kolegia pod naukową opieką UG i elastyczne możliwości osiągnięcia dyplomu licencjata: jak jest, jak być powinno?* (wprowadzenie do dyskusji: Kierownik Działu Kształcenia UG, Anna Kietrys-Tusk).

18.30 – zamknięcie konferencji

4.3.2. II konferencja REA „ZNACZENIE WEWNĘTRZNYCH SYSTEMÓW ZAPewnIANIA JAKOŚCI W ŚWIEtle NOWEGO PODEJŚCIA DO AKREDYTOWANIA PROGRAMÓW STUDIÓW”

PROGRAM:

10:00 – 10:15 Powitanie uczestników: prof. dr hab. Maria Mendel, Uniwersytet Gdański, Prorektor ds. kształcenia dr hab. Iwona Sagan, prof. UG, Uniwersytet Gdański, ekspert boloński

10:15 – 11:00 *Wprowadzenie do problematyki jakości kształcenia – kultura jakości, znaczenie jakości kształcenia w dobie konkurencji i globalizacji* prof. dr hab. med. Jadwiga Mirecka, Collegium Medicum Uniwersytet Jagielloński, ekspert boloński

11:00 – 12:30 Podobieństwa i różnice w zapewnianiu jakości kształcenia w uczelniach polskich i szwedzkich

· *System zapewniania jakości kształcenia w szwedzkim szkolnictwie wyższym*
prof. Håkan Hult, Uniwersytet w Linköping, Szwecja

wystąpienie w języku angielskim bez tłumaczenia na język polski

· *System zapewniania jakości kształcenia w polskim szkolnictwie wyższym*
dr hab. Marek Frankowicz, Uniwersytet Jagielloński, ekspert boloński

12:30 – 13:00 Przerwa kawowa

13:00 – 14:30 Co to jest wewnętrzny system zapewniania jakości i jak powinien być wdrażany w szkole wyższej

· przykład uczelni szwedzkiej prof. Håkan Hult, Uniwersytet w Linköping, Szwecja

· przykład uczelni polskiej dr hab. Paweł Stępień, prof. UW, Uniwersytet Warszawski, pełnomocnik Rektora UW ds. jakości kształcenia

14:30 – 15:00 Dyskusja, podsumowanie konferencji

15:00 – 16:00 Lunch

4.3.3. III konferencja z cyklu REA - 26 czerwca 2009 roku pt.: „Efekty uczenia się – szanse i wyzwania dla szkolnictwa wyższego w Polsce”

PROGRAM:

9:00 – 10:00 Rejestracja uczestników

10:00 – 10:15 Powitanie uczestników: prof. dr hab. Maria Mendel, Uniwersytet Gdański, Prorektor ds. kształcenia; prof. UG, dr hab. Iwona Sagan, ekspert boloński

10:15 – 12:30 *O uczeniu się na studiach i współczesnych znaczeniach efektywności szkolnictwa wyższego w Polsce.*

Problematyka efektywności kształcenia wyższego z perspektywy UKA prof. dr hab. Marek Wąsowicz, Uniwersytet Warszawski, Przewodniczący UKA

Efekty uczenia się w zakresie kształtowania postaw wobec przedsiębiorczości
Prof. UG dr hab. Iwona Sagan, ekspert boloński

Dyskusja z udziałem przedstawicieli pracodawców

Moderacja:

prof. UG, dr hab. Monika Bąk, Prodziekan Wydziału Ekonomicznego UG
Grażyna Zielińska, Dyrektor Generalny Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza
Wojciech Miotke, Prezes firmy „Agroland”

12:30 – 13:00 Przerwa kawowa

13:00 – 14:30 *Efekty uczenia się - jakie szanse, jakie wyzwania dla szkolnictwa wyższego w Polsce?*

Jakość kształcenia w kontekście wdrożenia Krajowej Ramy Kwalifikacji prof. dr hab. Stanisław Chwirot, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, ekspert boloński

Dyskusja z udziałem przedstawicieli UKA -prorektorów odpowiedzialnych za sprawy kształcenia w polskich uniwersytetach

Moderacja:

prof. UG dr hab. Teresa Kamińska, Przewodnicząca Senackiej Komisji ds. Kształcenia UG

prof. UG dr hab. inż. Marek Kwiatkowski, Prodziekan Wydziału Chemii UG

14:30 – 15:00 Podsumowanie, zakończenie konferencji

15:00 – 16:00 Obiad

4.3.4. IV konferencja z cyklu REA - 11 grudnia 2009 roku pt.: „Historia życia jest historią uczenia się. Uniwersytet otwarty i nietradycyjni studenci w polskim szkolnictwie wyższym”

PROGRAM:

9:00 – 10:00 Rejestracja uczestników

10:00 – 10:15 Powitanie uczestników: prof. dr hab. Maria Mendel, Uniwersytet Gdański, prorektor ds. kształcenia

10:15 – 12:30 SESJA I: O uczeniu się z życia i na studiach

History of life is a history of learning - prof. Pierre Dominicé, Université de Genève (wystąpienie w języku angielskim bez tłumaczenia na język polski)

Funkcjonowanie systemu szkolnictwa wyższego w Polsce w kontekście idei uczenia się przez całe

życie z perspektywy studenta - Przemysław Rzodkiewicz, Warszawski Uniwersytet Medyczny, ekspert boloński

Krajowa Rama Kwalifikacji jako podstawa szerszej wzajemnej współpracy uczelni z pracodawcami prof. dr hab. Zbigniew Walczyk, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu, ekspert boloński

Dyskusja - moderacja: prof. dr hab. Tomasz Szkudlarek, Uniwersytet Gdański

12:30 – 13:00 Przerwa kawowa

13:00 – 14:30 SESJA II:

O życiu na studiach (otwarte uczelnie i nietradycyjni studenci, czyli mocne i słabe strony systemu szkolnictwa wyższego w Polsce w kontekście idei uczenia się przez całe życie).

Jak podnieść skuteczność i atrakcyjność studiów prof. dr hab. inż. Jacek Namieśnik, Politechnika Gdańska

Zagrożenia i korzyści wynikające z mobilności studentów

dr hab. Janusz Ryczkowski, prof. nadzw., Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, ekspert boloński

Dyskusja - moderacja: dr hab. Iwona Sagan, prof. nadzw., Uniwersytet Gdański

14:30 – 15:00 Podsumowanie i zakończenie konferencji

15:00 – 16:00 Obiad

4.3.5. V konferencja z cyklu REA – 25 czerwca 2010 roku pt.: „Wychowawcze zobowiązania uniwersytetu w społeczeństwie bez elit”

PROGRAM:

9:00 – 10:00 Rejestracja uczestników.

10:00 – 10:15 Powitanie uczestników: prof. dr hab. Maria Mendel, prorektor ds. kształcenia, Uniwersytet Gdański

10:15 – 12:15 *Wiedza, umiejętności, postawy – trzy wymiary edukacji wyższej wpisane w ramy kwalifikacji* dr hab. Ewa Chmielecka, prof. nadzw., Szkoła Główna Handlowa, ekspertka bolońska;

Stanowisko PTF w sprawie miejsca filozofii we współczesnym modelu szkolnictwa wyższego

prof. dr hab. Barbara Markiewicz, Uniwersytet Warszawski, wiceprzewodnicząca Polskiego Towarzystwa Filozoficznego

Rola kształcenia filozoficznego na kierunkach niefilozoficznych w realizacji celów edukacji uniwersyteckiej dr Martyna Koszkało, Uniwersytet Gdański

Dyskusja – moderacja: prof. UG, dr hab. Sabina Kruszyńska, Uniwersytet Gdański

12:15 – 12:45 Przerwa kawowa.

12:45 – 14:45 **Dwie równoległe sesje dyskusyjne „Kształtowanie postaw - dobre przykłady i dobre obyczaje”**

Sesja A:

Wprowadzenia do dyskusji:

Poszanowanie praw autorskich w pracach dyplomowych studentów dr Elżbieta Walkiewicz, Politechnika Gdańska, ekspertka bolońska

Etyka biznesu – konieczność edukacyjna. Refleksja nad nauczaniem etyki biznesu w dobie kryzysu dr Grzegorz Szulczewski, Szkoła Główna Handlowa

Dyskusja – moderacja: prof. UG, dr hab. Mirosław Patalon, Uniwersytet Gdański

Sesja B:

Wprowadzenia do dyskusji:

Kształtowanie postaw na studiach III stopnia - stan faktyczny i możliwości mgr Katarzyna Martowska, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, ekspertka bolońska

dr hab. Ewa Chmielecka, prof. nadzw., Szkoła Główna Handlowa, ekspertka bolońska

Budowanie postaw prospołecznych – przykład amerykański dr Jacek Grodzicki, Uniwersytet Gdański

Etos uniwersytetu i edukacja filozoficzna - kształtowanie wiedzy, umiejętności i postaw dr Marek Rembierz, Uniwersytet Śląski, członek zarządu Polskiego Towarzystwa Ilozoficznego

Dyskusja - moderacja: prof. dr hab. Igor Konieczny, Uniwersytet Gdański

14:45 – 15:00 Podsumowanie, zakończenie konferencji.

15:00 – 16:00 Obiad.

4.3.6. VI konferencja z cyklu REA - 25 marca 2011 roku pt.: „PROBLEM BASED LEARNING (PBL) A RAMY KWALIFIKACJI”

PROGRAM:

9:00 – 10:00 Rejestracja uczestników.

10:00 – 10:15 Powitanie uczestników: prof. dr hab. Maria Mendel, prorektor ds. kształcenia, Uniwersytet Gdański

10:15 – 11:45 Prowadzenie sesji: prof. dr hab. Ewa Łojkowska, dziekan Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii Uniwersytet u Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

Problem Based Learning *jako doświadczenie w pracy akademickiej* prof. dr hab. n. med. Piotr Zaborowski, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
Znaczenie PBL w perspektywie zmian związanych z reformą szkolnictwa wyższego prof. dr hab. Tomasz Szkudlarek, Uniwersytet Gdański

11:45 – 12:30 Obiad.

12:30 – 14:15 Prowadzenie sesji: prof. dr hab. Jerzy Błażejowski, Wydział Chemii Uniwersytetu Gdańskiego
Krajowe Ramy Kwalifikacji - uznawanie efektów kształcenia w zakresie kompetencji personalnych i społecznych oraz zdobytych poza edukacją formalną dr hab. Ewa Chmielecka, prof. nadzw., Szkoła Główna Handlowa, ekspertka bolońska
Doświadczenia Centrum Kształcenia Międzynarodowego PŁ w zakresie stosowania elementów metody PBL dr inż. Tomasz Saryusz-Wolski, Politechnika Łódzka, ekspert boloński

14:15 – 14:30 Podsumowanie, zakończenie konferencji.

4.3.7. VII konferencja z cyklu REA - 9 grudnia 2011 roku pt.: „Uznawanie efektów dotychczasowego uczenia się i walidacja osiągnięć w zakresie edukacji pozaformalnej i nieformalnej. Wyzwania dla szkolnictwa wyższego w Polsce.”

PROGRAM:

9:00 – 10:00 Rejestracja uczestników.

10:00 – 10:15 Powitanie: prof. dr hab. Maria Mendel, prorektor ds. kształcenia, Uniwersytet Gdański oraz przedstawiciel Zarządu Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji

10:15 – 12:30

Sesja I: *The RPL and validation system. How does it work in Estonia, France and the UK? Systemy uznawania dotychczasowych efektów uczenia się (RPL) oraz walidacji osiągnięć – jakie rozwiązania stosuje się w Estonii, Francji i Wielkiej Brytanii?*

Prowadzenie: prof. dr hab. Tomasz Szkudlarek, kierownik studiów doktoranckich, Wydział Nauk Społecznych, Uniwersytet Gdański (Polska)

Ülle Kesli, dyrektor Continuing Education Centre, Lifelong Learning Centre, University of Tartu (Estonia)

Peter Lassey, prodziekan ds. kształcenia, School of Lifelong Education and Development, University of Bradford (Wielka Brytania)

dr Jean-Marie Filloque, prorektor ds. uczenia się przez całe życie, University of West Brittan (Francja)
(sesja prowadzona w języku angielskim, bez tłumaczenia na język polski)

12:30 – 13:30 Obiad.

13:30 – 15:00

Sesja II: *Systemy uznawania dotychczasowych efektów uczenia się i walidacja osiągnięć zdobytych poza uczelniami - w polskich realiach*

Prowadzenie: dr hab. Ewa Chmielecka, prof. nadzw., Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Paneliści: Ülle Kesli; Peter Lassey; dr Jean-Marie Filloque, dr Tomasz Saryusz-Wolski, dyrektor Centrum Kształcenia Międzynarodowego, Politechnika Łódzka

15:00 – 16:00

Dyskusja: *Współpraca Instytucji Uczenia się przez całe życie (LLL) - wyzwania w zakresie rozwoju sieci LLL w Polsce*

Prowadzenie: Anna Atlas, dyrektor Programu Uczenie się przez całe życie, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

16:00 – 16:10 Wnioski, podsumowanie konferencji.

4.3.8. VIII konferencja z cyklu REA 19 czerwca 2012 roku „NOWE PERSPEKTYWY KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO W POLSCE. STUDIA O PROFILU PRAKTYCZNYM W POLSKICH UCZELNIACH – IN STATU NASCENDI”

PROGRAM:

9:00 – 10:00 Rejestracja uczestników

10:00 – 10:15 Powitanie: prof. dr hab. Maria Mendel, prorektor ds. kształcenia, Uniwersytet Gdański; Tomasz Szymczak, przedstawiciel Zarządu Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji

10:15 – 12:30

Sesja I: Profil praktyczny studiów - szansa czy zagrożenie?

Prowadzenie: prof. UG, dr hab. Jakub Stelina, prodziekan Wydziału Prawa i Administracji

Współpraca z uczelniami a rozwijanie i zapewnianie jakości w dualnym systemie kształcenia zawodowego. Projekt ENIQAB – cele i rezultaty

Barbara Hemkes, dyrektor obszaru „Jakość, trwałość, drożność systemów” BIBB
Studia o profilu praktycznym w życiu uczelni

dr hab. Marek Frankowicz, dr hab., prof. PWSZ w Tarnowie, EURASHE, ekspert boloński

dr Piotr Bauć, Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Gdańskiego, poseł - wiceprzewodniczący Podkomisji ds. Szkolnictwa Wyższego, Sejm RP

Studia o profilu praktycznym w opinii pracodawców

Jolanta Kosakowska, dyrektor Zespołu Oświaty Zawodowej i Problematyki Społecznej, Związek Rzemiosła Polskiego

dr Zbigniew Canowiecki, prezes stowarzyszenia „Pracodawcy Pomorza”

12:30 – 13:30 Obiad

13:30 – 15:00

Sesja II: Przykłady organizacji studiów o profilu praktycznym

Prowadzenie: prof. UG, dr hab. Andrzej Ceynowa, Dziekan Wydziału Filologicznego

Przykłady dobrych praktyk z projektu ENIQAB. Prezentacja jednego z niemieckich projektów pilotażowych realizowanych w ramach inicjatywy krajowej zapewniania jakości w kształceniu w systemie dualnym

Dr Dorothea Schemme, Kierownik Programu Inicjatyw Modelowych, ENIQAB
Doświadczenia Uniwersytetu Gdańskiego w tworzeniu programów studiów o profilu praktycznym

prof. UG, dr hab. Monika Rzczycka, prodziekan Wydziału Filologicznego UG

dr Urszula Patocka-Sigłowy, prodziekan Wydziału Filologicznego UG

15:00 – 16:00

Dyskusja i wymiana dobrych praktyk:

Prowadzenie: Anna Atlas, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, dyrektor programu LPP

Jako wprowadzenie do dyskusji - określenie wyzwań:

- dla uczelni, w sferze współpracy z partnerami środowiskowymi

Izabela Laskowska, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, zastępca dyrektora ds. Leonardo da Vinci

- dla szkolnictwa wyższego, w zakresie kształcenia nauczycieli - na podstawie doświadczeń programu Comenius i wniosków z kongresu *Teacher Education Policy in Europe (TEPE)*

Michał Wieczorek, Zespół COM

16:00 – 16:10 Podsumowanie, zamknięcie konferencji: prof. dr hab. Maria Mendel

4.4. Materiały konferencyjne

I konferencja z cyklu REA - 28 listopada 2008 roku pt.: „EDUKACJA SZKOLNA I AKADEMICKA W POLSCE Elastyczność i sztywność systemu oświatowego w świetle idei uczenia się przez całe życie i dostępności studiów wyższych”;

MATERIAŁY KONFERENCYJNE:

http://www.ug.edu.pl/pl/konferencje/rea/pl/konferencje_z_cyklu_rea---i_28_listopada_2008---materiały_pokonferencyjne/

II konferencja z cyklu REA - 13 marca 2009 roku pt.: „Znaczenie wewnętrznych systemów zapewnienia jakości w świetle nowego podejścia do akredytowania programów studiów”;

MATERIAŁY KONFERENCYJNE:

http://www.ug.edu.pl/pl/konferencje/rea/pl/konferencje_z_cyklu_rea---ii_13_marca_2009---materiały_pokonferencyjne/

III konferencja z cyklu REA - 26 czerwca 2009 roku pt.: „Efekty uczenia się – szanse i wyzwania dla szkolnictwa wyższego w Polsce”;

MATERIAŁY KONFERENCYJNE:

http://www.ug.edu.pl/pl/konferencje/rea/pl/konferencje_z_cyklu_rea---iii_26_czerwca_2009---materiały_pokonferencyjne/

IV konferencja z cyklu REA - 11 grudnia 2009 roku pt.: „Historia życia jest historią uczenia się. Uniwersytet otwarty i nietradycyjni studenci w polskim szkolnictwie wyższym”;

MATERIAŁY KONFERENCYJNE:

http://www.ug.edu.pl/pl/konferencje/rea/pl/konferencje_z_cyklu_rea---iv_11_grudnia_2009---materiały_pokonferencyjne/

V konferencja z cyklu REA – 25 czerwca 2010 roku pt.: „Wychowawcze zobowiązania uniwersytetu w społeczeństwie bez elit”

MATERIAŁY KONFERENCYJNE:

http://www.ug.edu.pl/pl/konferencje/rea/pl/konferencje_z_cyklu_rea---v_25_czerwca_2010---materiały_pokonferencyjne/

VI konferencja z cyklu REA - 25 marca 2011 roku pt.: „PROBLEM BASED LEARNING (PBL) A RAMY KWALIFIKACJI”

MATERIAŁY KONFERENCYJNE:

http://www.ug.edu.pl/pl/konferencje/rea/pl/konferencje_z_cyklu_rea--vi_25_marca_2011--materiały_pokonferencyjne/

VII konferencja z cyklu REA - 9 grudnia 2011 roku pt.: „Uznawanie efektów dotychczasowego uczenia się i walidacja osiągnięć w zakresie edukacji pozaformalnej i nieformalnej. Wyzwania dla szkolnictwa wyższego w Polsce.”

MATERIAŁY KONFERENCYJNE:

http://www.ug.edu.pl/pl/konferencje/rea/pl/konferencje_z_cyklu_rea--vii_9_grudnia_2011--materiały_konferencyjne/

VIII konferencja z cyklu REA 19 czerwca 2012 roku „NOWE PERSPEKTYWY KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO W POLSCE. STUDIA O PROFILU PRAKTYCZNYM W POLSKICH UCZELNIACH – *IN STATU NASCENDI*”

MATERIAŁY KONFERENCYJNE:

http://www.ug.edu.pl/pl/konferencje/rea/pl/konferencje_z_cyklu_rea--viii_19_czerwca_2012--materiały_konferencyjne/

5. Regulacje prawne dotyczące zapewniania jakości kształcenia w UG

- 5.1. Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 56/R/08 z dnia 30 grudnia 2008 roku w sprawie powołania Zespołu ds. opracowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim:
http://www.ug.edu.pl/pl/dz_org/prawo/?akcja=pokaz_dane&id=1537**
- 5.2. Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 26/R/09 z dnia 1 czerwca 2009 roku w sprawie powołania Zespołu ds. opracowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim:
http://www.ug.edu.pl/pl/dz_org/prawo/?akcja=pokaz_dane&id=1568**
- 5.3. Uchwała Senatu 76/09 z dnia 26 listopada 2009 roku w sprawie wprowadzenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia:
http://www.ug.edu.pl/pl/dz_org/prawo/?funkcja=&akcja=pokaz_dane&id=1002**
- 5.4. Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 48/R/10 z dnia 31 maja 2010 roku w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Gdańskim**

Na podstawie art. 66 ust. 2 pkt 3 z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.); §40 ust. 2 Statutu Uniwersytetu Gdańskiego oraz §1 ust. 2 Uchwały nr 76/09 Senatu Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 26 listopada 2009 roku w sprawie wprowadzenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia zarządza się, co następuje:

§ 1

- 1. Szczegółowe zasady badania aspektów procesu kształcenia, wymienionych w §1 ust. 1 pkt 1.1. Uchwały nr 76/09 Senatu UG z dnia 26 listopada 2009 roku w sprawie wprowadzenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, są określane w wydziałowych systemach zapewniania jakości kształcenia. Rektor określa wytyczne dla wydziałowych systemów jakości kształcenia w UG.**

2. Rektor może w drodze zarządzenia wyznaczyć obszary procesu kształcenia, które w danym roku akademickim będą poddawane ewaluacji we wszystkich jednostkach organizacyjnych uczelni.
 - 2.1. Zarządzenie Rektora publikuje się na co najmniej cztery miesiące przed rozpoczęciem roku akademickiego, w którym badanie ma się odbyć.
 - 2.2. Sprawozdania z przeprowadzonych badań przygotowane przez wydziały (jednostki ogólnouczelniane) stanowiąc będą podstawę do sporządzenia sprawozdania uczelnianego.
3. Rektor określa ogólne zasady i tryb prowadzenia badań ankietowych oraz udostępniania ich wyników.

§ 2

1. Badania ankietowe, traktowane jako integralna część Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w UG, dostarczają danych służących ocenie jakości procesu dydaktycznego oraz jego doskonaleniu. Badania są prowadzone regularnie wśród: studentów, doktorantów, słuchaczy wszystkich rodzajów i form studiów, kursów doskonalących, absolwentów oraz pracowników naukowo-dydaktycznych UG.
2. Badania ankietowe prowadzone są z poszanowaniem:
 - a) autonomii i odrębności jednostek organizacyjnych UG oraz specyfiki prowadzonych zajęć;
 - b) dobrowolności udziału w badaniach, ich anonimowości oraz poufności danych, a także prawa społeczności akademickiej do zapoznania się z uzyskanymi wynikami;
 - c) możliwych do wykorzystania procedur demokratycznych, w tym zespołowego ustalania szczegółowych kryteriów jakości kształcenia oraz dyskusji wokół wyników badań, interpretowanych w kontekście szerszym niż końcowy ranking punktowy.
3. Do prowadzenia badań ankietowych wykorzystuje się dwa zasadnicze rodzaje ankiet:
 - a) ankietę ogólnouczelnianą, której zakres tematyczny oraz szczegółowy tryb przeprowadzania każdorazowo określa Rektor UG,
 - b) ankiety wydziałowe (jednostek ogólnouczelnianych), składające się z części wspólnej dla wszystkich wydziałów, określonej w Załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia oraz z części uwzględniającej specyfikę danego wydziału.Ogólną charakterystykę rodzajów ankiet, o których mowa w ust. 3, wraz z określeniem grupy respondentów oraz ramowego harmonogramu badań ankietowych zawiera Załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.
4. Treści wspólne ankiet realizowanych na wydziałach (w jednostkach ogólnouczelnianych) obejmują następujące zagadnienia:

- a) problematykę zajęć,
- b) organizację zajęć,
- c) sposób prowadzenia zajęć,
- d) stawiane wymagania oraz sposób i formy oceniania,
- e) stosunek nauczyciela akademickiego do studentów (słuchaczy, doktorantów),
- f) ogólną ocenę zajęć.

Pozycje kwestionariusza dotyczące wspólnej części ankietowych badań wydziałowych zawiera Załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia. 5. O treściach ankiety szczególnych dla danego wydziału (jednostki ogólnouczelnianej) oraz zasadach jej przeprowadzenia decyduje dziekan (kierownik jednostki) w porozumieniu z radą wydziału oraz samorządem studentów i doktorantów z poszanowaniem zasad, o których mowa w § 2 pkt 2.

5.1. Ankieta wydziałowa powinna być przeprowadzana w sposób gwarantujący poznanie opinii słuchaczy wszystkich rodzajów i form studiów oraz kursów doskonalących, co najmniej raz dla danego cyklu dydaktycznego.

5.2. Wskazane jest okresowe badanie opinii pracowników naukowo-dydaktycznych na temat wybranych aspektów procesu kształcenia, warunków pracy i rozwoju naukowego oraz potrzeb, zwłaszcza w zakresie doskonalenia kompetencji dydaktycznych.

6. Sprawozdanie z przeprowadzonych na wydziale (w jednostkach ogólnouczelnianych) ankietowych badań, opracowane przez wydziałowe zespoły do spraw zapewniania jakości kształcenia bądź pełnomocnika dziekana, uwzględniające dane uzyskane innymi metodami i z innych źródeł, wymienionymi w §2 Uchwały Senatu UG nr 76/09 z dnia 26 listopada 2009 roku w sprawie wprowadzenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, jest co najmniej raz do roku akademickim przedstawiane radzie wydziału (radzie jednostki ogólnouczelnianej), która na jego podstawie podejmuje decyzje o działaniach mających na celu podniesienie jakości kształcenia.

6.1. Sprawozdanie z oceny własnej wydziału (jednostki ogólnouczelnianej) ma charakter jawny.

6.2. Sprawozdanie z oceny własnej wydziału (jednostki ogólnouczelnianej) jest wykorzystywane do sporządzenia sprawozdania ogólnouniwersyteckiego, przygotowanego według odrębnych zasad.

7. W Uniwersytecie Gdańskim prowadzi się także cykliczne ogólnouczelniane badania ankietowe. Ankiety przygotowuje Uczelniany Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, a zatwierdza i zarządza je Rektor.

7.1. Ogólnouczelniane badanie ankietowe obejmuje przede wszystkim studentów I roku oraz absolwentów UG.

- 7.2. Okresowe ogólnouczelniane badanie ankietowe obejmuje także nauczycieli akademickich, zwłaszcza w zakresie ich potrzeb związanych z doskonaleniem kompetencji dydaktycznych.
- 7.3. Zakres tematyczny ankiet oraz ich ramowy harmonogram określa Załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.
- 7.4. Wszystkie wymienione w załączniku nr 1 badania ankietowe mają charakter on line i są realizowane przy wykorzystaniu zasobów Ośrodka Informatycznego UG.
8. Wyniki ogólnouczelnianych badań ankietowych stanowią podstawę do przygotowania raportu przez Uczelniany Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.
 - 8.1. Na podstawie raportu, po konsultacjach z samorządami studentów i doktorantów, Zespół formułuje wnioski dotyczące jakości kształcenia, które przekazuje Rektorowi nie później niż w dwa miesiące po zakończeniu badań.
 - 8.2. Informacje o wynikach badań w zakresie dotyczącym wydziałów (jednostek organizacyjnych) otrzymują także dziekani (kierownicy jednostek).
9. Rektor publikuje raport, o którym mowa w pkt. 8, na stronie internetowej UG.

§ 3

1. W celu zachęcenia do podejmowania i realizacji innowacyjnych inicjatyw dydaktycznych Rektor tworzy Fundusz Innowacji Dydaktycznych, zwany dalej FID.
2. Środki finansowe FID pochodzą z dochodów własnych UG. Rektor może podjąć decyzję, że Uniwersytet Gdański będzie się ubiegał o środki unijne na potrzeby FID.
3. Środki przeznaczone na funkcjonowanie FID, pochodzące z dochodów własnych UG, stanowią część planu rzeczowo - finansowego Uniwersytetu Gdańskiego.
4. Regulamin korzystania z FID stanowi Załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 4

Zapewnianiu wysokiej jakości kształcenia służą działania zmierzające do doskonalenia kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich. Przesłanek do tworzenia oferty programowej w zakresie podnoszenia jakości własnego warsztatu dydaktycznego kadry akademickiej dostarczają wyniki badań, o których mowa w § 2, pkt 5.2 i 7.2.

1. Kształcenie dydaktyczne kandydatów na nauczycieli akademickich (doktorantów) odbywa się poprzez włączenie do programu studiów doktoranckich przedmiotów z zakresu dydaktyki szkoły wyższej w zakresie uprawianej dyscypliny. O włączeniu konkretnych przedmiotów do programu kształcenia doktorantów, a także o przydzielonej na ich realizację liczbie godzin decyduje dziekan wydziału w porozumieniu z kierownikiem studiów doktoranckich, z zachowaniem zasady, że każdorazowa zmiana programu studiów doktoranckich wymaga uchwały rady wydziału.
2. Doskonaleniu i rozwijaniu kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej służy stworzenie możliwości korzystania z różnych form kursów realizowanych na UG, do których zaliczane są między innymi:
 - a) seminaria w zakresie dydaktyki szkoły wyższej,
 - b) warsztaty doskonalące sprawności, takie jak: zajęcia z emisji głosu czy języka obcego (*academic skills*),
 - c) internetowe forum wymiany doświadczeń.

§ 5

1. W celu osiągnięcia wysokiego poziomu kompetencji kadry administracyjnej przeprowadza się ocenę pracowników administracji. Sposób badania oraz oceniania kadry administracyjnej, pod kątem jej wpływu na jakość kształcenia, określa odrębne zarządzenie Rektora.
2. Za prawidłowe funkcjonowanie systemu badania i oceniania kadry administracyjnej odpowiada Kanclerz, w porozumieniu z Prorektorem ds. Kształcenia.

§ 6

Załączniki do niniejszego zarządzenia stanowią jego integralną część.

§ 7

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania, z tym, że pierwsze badania ankietowe *on-line* odbędą się w roku akademickim 2010/2011.

Rektor Uniwersytetu Gdańskiego
prof. dr hab. Bernard Lammek

Załączniki

Załącznik nr 1 do
Zarządzenie nr 48/R/10
Rektora Uniwersytetu Gdańskiego
w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu
Zapewniania Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Gdańskim

RODZAJE BADAŃ ANKIETOWYCH PROWADZONYCH W RAMACH ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UG

GRUPY BADANYCH	RAMOWY HARMONOGRAM	REALIZUJĄCY BADANIA	ZAKRES TEMATYCZ- NY (MOŻLIWE OBSZARY BADAŃ)	UWAGI
Studenci I roku	październik co roku	Rektor (ankieta ogólnouczelniana)	Badania „na wejściu”: oczekiwania, motywacje, pierwszy kontakt z uczelnią oraz z jej stroną organizacyjną, procedury rekrutacyjne.	Ankieta internetowa (<i>on-line</i>)
Studenci wszystkich form i rodzajów kształcenia	w trakcie roku akad. (ustalany przez Dziekanów i Rady Wydziałów / jednostek organizacyjnych)	Wydziały (jednostki organizacyjne)	Badania procesu kształcenia, w tym jakości poszczególnych zajęć i sposobu ich prowadzenia, a także oceniania studentów oraz sposobów ich wspierania (Monitoring jakości zajęć i jakości pracy dydaktycznej kadry akademickiej).	Ankieta wydziałów z częścią wspólną dla UG Podstawa do raportów samooceny.
Absolwenci / studenci ostatniego roku	maj-wrzesień co roku	Rektor (ankieta ogólnouczelniana)	Badania „na wyjściu”: opinie podsumowujące całokształt kształcenia w UG, z uwzględnieniem różnych obszarów (program, proces kształcenia, organizacja i warunki studiowania).	Ankieta internetowa (<i>on-line</i>)

Pracownicy naukowo-dydaktyczni	Zarządzana przez Rektora	Rektor (ankieta ogólnouczelniana)	Między innymi: warunki pracy ze studentami i współpracy w jednostkach organizacyjnych, wsparcie rozwoju naukowego, jakość i kryteria oceny pracy/ osiągnięć, satysfakcja z pracy, potrzeby w zakresie doskonalenia pracy dydaktycznej.	Ankieta internetowa (<i>on-line</i>) Możliwość wykorzystania przez wydziały na potrzeby wewnętrznych działań
	Towarzysząca ocenie pracy (ankiecie wydziałowej dla studentów)	Wydziały (jednostki organizacyjne)	Opinia o pracy z daną grupą oraz realizowanym programie jako dane kontekstowe do wyników uzyskanych z badania ankietowego studentów.	Zastosowanie uzależnione od decyzji Wydziałów

Załącznik nr 2 do
Zarządzenie nr 48/R/10
Rektora Uniwersytetu Gdańskiego
w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu
Zapewniania Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Gdańskim

Uwagi wstępne:

1. Zaproponowane obszary ankietowania:
 - a) są zgodne z podstawowymi ustaleniami ENQA (Europejskiej Sieci Współpracy na Rzecz Zapewniania Jakości w Szkolnictwie Wyższym);
 - b) odpowiadają elementarnym pedagogicznym wyznacznikom jakości kształcenia na poziomie szkoły wyższej;
 - c) występują w zdecydowanej większości ankiet aktualnie stosowanych na Wydziałach (jednostkach organizacyjnych);
 - c) umożliwiają określenie na najbardziej ogólnym poziomie jakości kształcenia na poszczególnych wydziałach (w jednostkach organizacyjnych) UG oraz jej porównywanie i wnioskowanie o kierunkach jej doskonalenia w UG.
2. Skala, która może być przeliczana później na punkty lub procenty, a także sposób wyrażania opinii przez respondentów, są tylko propozycją. Niemniej sprawozdania dotyczące wspólnego obszaru badań ankietowych, składane przez Dziekanów (Kierowników jednostek) Rektorowi powinny zawierać

wyniki odniesione do skali składającej się z 5 punktów (pięciopunktowej), by umożliwić przygotowanie sprawozdania uczelnianego.

3. Istnieją **co najmniej dwie możliwości wykorzystania wyników**:
- (a) do ewaluacji konkretnych zajęć dydaktycznych i/lub jakości ich prowadzenia przez pracownika naukowo-dydaktycznego;
 - (b) do ewaluacji jakości kształcenia w jednostce organizacyjnej – po zsumowaniu wyników wszystkich badań prowadzonych w roku akademickim. Możliwość uogólnień stwarza analiza każdego wydzielonych obszarów ankiety.

	TAK	Raczej TAK	Raczej NIE	NIE	Trudno powiedzieć
I. Problematyka zajęć					
1. Treść zajęć była jasna i zrozumiała.					
2. Poruszane zagadnienia znacząco poszerzyły moją wiedzę i umiejętności.					
II. Sposób prowadzenia zajęć					
1. Czas zajęć był dobrze wykorzystany.					
2. Prowadzenie zajęć umożliwiło łączenie własnej wiedzy i doświadczeń z nową wiedzą i umiejętnościami.					
III. Wymagania i ocenianie					
1. Warunki uzyskania zaliczenia zostały jasno określone na jednym z pierwszych zajęć.					
2. Zakres i forma stawianych wymagań były związane z realizowaną treścią i założonymi celami zajęć.					
IV. Postawa prowadzącego					
1. Prowadzący zachęcał do stawiania pytań bądź do dzielenia się wątpliwościami.					
2. Prowadzący odnosił się do studentów z szacunkiem i życzliwością.					
V. Organizacja zajęć					
1. Zajęcia prowadzone były sumiennie.					
2. Słuchacze mogli bez większych przeszkód konsultować się z prowadzącym w czasie jego dyżurów bądź w innych ustalonych terminach czy formach kontaktu.					
VI. Zajęcia postrzegane jako całość					
1. Zajęcia uważam za ważną dla mnie część moich studiów.					
2. Zajęcia przebiegały w atmosferze sprzyjającej aktywności i samodzielności słuchaczy.					

Regulamin funkcjonowania Funduszu Innowacji Dydaktycznych

Na podstawie § 3 **Zarządzenia nr 48/R/10 Rektora Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Gdańskim** Rektor tworzy na dany rok budżetowy Fundusz Innowacji Dydaktycznych, zwany dalej FID, który jest integralnym elementem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

§ 1

1. FID służy jakości kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim i stanowi narzędzie jej zapewniania.
2. FID zabezpiecza środki na pokrycie – w całości lub w części – kosztów realizacji innowacyjnych rozwiązań dydaktycznych, takich jak: nowe elementy związane z efektywnością procesu dydaktycznego; zasady udostępniania, aktualizacji i popularyzacji oferty kształcenia UG; zasady dyplomowania (m.in. standardy prac i egzaminów dyplomowych), zasady oceniania i sposoby wykorzystywania ocen do poprawy jakości kształcenia; reguły tworzenia, oceny i rozwoju programów studiów; elastyczne ścieżki kształcenia; zajęcia eksperymentalne, próbne wdrożenia i pilotażowe cykle zastosowań nowych metod, form i jednostek organizacyjnych nauczania-uczenia się w ramach oferty kształcenia UG.
3. FID przynosi korzyści uczestnikom procesu dydaktycznego, realizowanego przez Uniwersytet Gdański. Bezpośrednimi jego beneficjentami są studenci, doktoranci, słuchacze studiów podyplomowych i kursów oraz kadra naukowo-dydaktyczna UG.
4. W szerszej perspektywie grono to stanowi społeczność Trójmiasta i regionu pomorskiego, w którym działa Uniwersytet Gdański.

§ 2

Dofinansowanie projektów przedsięwzięć, o których mowa w § 1 ust. 2 w ramach FID odbywa się w formie konkursu, na podstawie złożonych wniosków. Priorytetem objęte są projekty związane ściśle z polityką rozwoju Uczelni w zakresie kształcenia, zgodnie z § 1 ust. 2 niniejszego Regulaminu.

§ 3

FID przeznaczony jest na dofinansowanie innowacyjnych form dydaktycznych, w tym wynagrodzenia dla nauczycieli akademickich oraz doktorantów podejmujących się ich zaprojektowania, a następnie realizacji w okresie nie krótszym niż jeden semestr.

§ 4

1. Każdy nauczyciel akademicki zatrudniony w UG, a także każdy doktorant Uniwersytetu Gdańskiego może złożyć wniosek o dofinansowanie z FID innowacyjnych inicjatyw dydaktycznych.
2. Dofinansowaniem mogą być objęte wnioski na:
 1. dofinansowanie zwykłe, przeznaczone na realizację projektów dydaktycznych;
 2. dofinansowanie zamawiane przez Rektora Uniwersytetu Gdańskiego, dofinansowanie w związku z ogłoszeniem tematów zamówionych, gdzie warunki konkursu każdorazowo określa ogłoszenie.
3. Wniosek powinien zawierać opis projektu innowacji dydaktycznej oraz kalkulację planowanych wydatków wraz z ich opisem oraz opinię dziekana właściwego wydziału o przydatności tego typu zajęć w programie kształcenia.
4. Wnioskodawca może załączyć dokumenty oraz opinie mogące, w jego ocenie, mieć wpływ na pozytywne rozpatrzenie wniosku.

§ 5

1. FID zasilany jest w każdym roku budżetowym w miarę możliwości finansowych Uczelni i potrzeb wynikających z zakwalifikowanych wniosków. FID stanowi wyodrębnione zadanie w ramach działalności dydaktycznej UG i jest zasilany w każdym roku budżetowym ze środków finansowych pochodzących z przychodów własnych UG lub ze środków zewnętrznych, projektów UG, środków strukturalnych, darowizn, sponsorów, itp.
2. Na pierwszy rok budżetowy funkcjonowania FID (2011 r.) przeznaczają się środki finansowe z przychodów własnych UG w wysokości 100 000 zł.

§ 6

1. Dysponentem FID jest Komisja złożona z prorektorów UG oraz Kanclerza. Przewodniczy jej prorektor właściwy ds. kształcenia.

2. Komisja FID, w celu prawidłowej oceny wniosków o dofinansowanie z FID, może zasięgnąć opinii recenzenta z danej dziedziny, której dotyczy złożony wniosek.
3. Decyzje w sprawie dofinansowania z FID podejmowane są na podstawie listy rankingowej, ustalonej przez Komisję FID na podstawie punktacji uzyskanej na podstawie wniosku.
4. Ocena członków Komisji oparta jest na następujących zasadach przyznawania punktów:
 - a) innowacyjność jako oryginalność i nowatorstwo proponowanych rozwiązań dydaktycznych; umiędzynarodowienie projektu; współpraca z innymi jednostkami UG oraz z innymi ośrodkami akademickimi i dydaktycznymi; nowoczesność projektu, jako związek jego treści z trendami w zakresie rozwoju szkolnictwa wyższego w świecie (0 – 7 pkt.)
 - b) przydatność rozwiązań dydaktycznych dla beneficjentów oraz w odniesieniu do celów strategicznych potrzeb Uniwersytetu Gdańskiego (od 0 - 3 pkt.).

Maksymalna liczba punktów 10.

5. Finansowaniem zostaną objęte wnioski, które uzyskają największą liczbę punktów na liście rankingowej.
6. Wnioski, na załączonym formularzu, składa się każdego roku do dnia 15 lipca w sekretariacie prorektora właściwego ds. kształcenia.
7. Rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie z FID odbywa się do dnia 31 sierpnia.
8. Komisja określa przy każdym wniosku kategorie wydatków, które można pokryć z FID. Z FID nie można pokrywać wydatków związanych z działalnością naukową wnioskodawcy finansowaną z innych źródeł.
9. W przypadku większej liczby projektów, które otrzymały taką samą liczbę punktów, o kolejności decydują ich związki z kierunkami określonymi w Strategii Rozwoju UG.
10. Wnioskodawca niezadowolony z oceny swojego projektu może odwołać się w ciągu 30 dni, poprzez prorektora właściwego ds. kształcenia, do Rektora Uniwersytetu Gdańskiego. Rektor, w celu ponownej oceny wniosku, może powołać recenzenta.
11. Uruchomienie finansowania projektu następuje po powiadomieniu przez prorektora właściwego ds. kształcenia, iż projekt został zakwalifikowany do realizacji. W przypadku przyznania niższej kwoty niż ta, o którą ubiegał się wnioskodawca, uruchomienie funduszy nastąpi po przedstawieniu, w ciągu miesiąca od daty powiadomienia, uaktualnionego kosztorysu.

§ 7

1. Projekt dofinansowany z FID powinien zostać wdrożony najpóźniej do końca roku akademickiego następującego po roku, w którym zostało przyznane dofinansowanie. Nieuruchomienie środków do 30 listopada i brak deklaracji o terminie ich uruchomienia (rozpoczęcia korzystania z przyznanych środków) skutkuje automatyczną decyzją o anulowaniu dofinansowania. Niewydatkowane środki zasilają FID w kolejnym roku budżetowym.
2. Projekt dofinansowany z FID poddawany jest ocenie dziekana lub kierownika jednostki, w której był on realizowany. Ocena ta powinna uwzględniać opinie studentów, doktorantów, słuchaczy studiów podyplomowych czy kursów, w zależności od tego, do kogo skierowany był projekt dydaktyczny.
3. Nauczyciel akademicki lub doktorant UG, który otrzymał dofinansowanie z FID, po zakończeniu realizacji projektu składa prorektorowi właściwemu ds. kształcenia ocenę, zgodnie z pkt. 2, wraz ze sprawozdaniem merytorycznym oraz sprawozdaniem ze sposobu wydatkowania przyznanych środków. Nierozliczenie finansowe i merytoryczne projektu, we wskazanym terminie skutkuje brakiem możliwości starania się o kolejne dofinansowanie z FID.

§ 8

Niniejszy Regulamin stanowi integralną część **Zarządzenia nr 48/R/10 Rektora Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Gdańskim.**

UNIwersytet Gdański WNIOSEK O DOFINANSOWANIE Z FUNDUSZU INNOWACJI DYDAKTYCZNYCH	
TYTUŁ PROJEKTU	CZAS TRWANIA PROJEKTU:
WNIOSKODAWCA (stanowisko, tytuł naukowy, stopień naukowy, imię i nazwisko, wiek, <u>e-mail</u>)	DATA WPŁYNIECIA WNIOSKU:
Kosztorys (netto)	
proponowany:	zatwierdzony:
OŚWIADCZENIE WNIOSKODAWCY:	
Zobowiązuję się do:	
1. finansowego rozliczenia projektu.	
2. złożenia sprawozdania merytorycznego.	
(podpis)	
Syntetyczne informacje o projekcie	
	AKCEPTUJĘ/NIE AKCEPTUJĘ PROREKTOR ds. KSZTAŁCENIA
	Gdańsk, dnia

Wytyczne Rektora Uniwersytetu Gdańskiego dla Dziekanów Wydziałów w sprawie tworzenia wydziałowych regulacji dotyczących jakości kształcenia

Na podstawie §1 ust. 1 Zarządzenia nr 48/R/Rektora Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 7 czerwca roku w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Gdańskim Rektor określa wytyczne dla wydziałowych systemów jakości kształcenia w UG.

1. Dziekan wydziału na podstawie § 44 ust. 2 Statutu Uniwersytetu Gdańskiego (Uchwała Senatu UG nr 42/06 z dnia 8 czerwca 2006 roku, z późn. zm.) wydaje pisemne zarządzenia ws. Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.
2. Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia określa zadania i obowiązki Dziekanów, Dyrektorów instytutów, oraz kierowników innych jednostek organizacyjnych funkcjonujących na Wydziale.
3. Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia określa terminy podejmowania działań w zakresie jakości kształcenia na wydziale.
4. Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia określa zasady i procedury związane z oceną działalności nauczycieli akademickich (kształcenie, nauka i sfera wychowawcza oraz działalność organizacyjna), opracowywane na wydziałach Uniwersytetu Gdańskiego.
5. Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia zawiera procedury związane z działalnością sfery administracyjnej uczelni mające związek z jakością kształcenia (godziny pracy dziekanatów, sekretariatów instytutów, katedr i zakładów, dostępność informacji związanej z tokiem kształcenia, prawidłowego układania planów zajęć, sposobu załatwiania indywidualnych spraw studenckich itp.).

5.5. Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 78/R/11 z dnia 8 listopada 2011 roku w sprawie wzoru opisu przedmiotu (sylabusu) obowiązującego w Uniwersytecie Gdańskim:
http://www.ug.edu.pl/pl/dz_org/prawo/?akcja=pokaz_dane&id=1910

5.6. Uchwała Senatu Uniwersytetu Gdańskiego nr 14/12 z dnia 29 marca 2012 roku w sprawie ustalenia wytycznych dla rad podstawowych jednostek dotyczących uchwalania planów studiów i programów kształcenia oraz opisywania ich realizacji i oceny rezultatów, zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego:
http://www.ug.edu.pl/pl/dz_org/prawo/?akcja=pokaz_dane&id=1976

5.7. Uchwała Senatu Uniwersytetu Gdańskiego nr 52/12 z dnia 31 maja 2012 roku w sprawie ustalenia wytycznych dla rad podstawowych jednostek dotyczących uchwalania programów i planów studiów doktoranckich oraz oceny ich realizacji, zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego:
http://www.ug.edu.pl/pl/dz_org/prawo/?akcja=pokaz_dane&id=2035

5.8. Uchwały Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia

5.8.1. UCHWAŁA NR 1/2011 UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 29 listopada 2011 roku w sprawie punktów ECTS przyznawanych zajęciom z wychowania fizycznego i języków obcych:
http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/1.pdf

5.8.2. UCHWAŁA NR 2/2011 UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 29 listopada 2011 roku w sprawie pracy dziekanatów studiów niestacjonarnych:
http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/2.pdf

5.8.3. UCHWAŁA NR 1/2012 (3) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 10 stycznia 2012 roku w sprawie określenia rodzajów dokumentów wymaganych przy opiniowaniu dla Senatu UG wniosków o zatwierdzenie programu kształcenia zgodnego z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:
http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/pl/akty_prawne--uchwaly_zespołu/

5.8.4. UCHWAŁA NR 2/2012 (4) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 10 stycznia 2012 roku w sprawie określenia definicji godzin kontaktowych w Uniwersytecie Gdańskim:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/4.pdf

5.8.5. UCHWAŁA NR 3/2012 (5) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 14 lutego 2012 roku w sprawie określenia jaka część programu kształcenia na danym kierunku realizowana jest w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów w Uniwersytecie Gdańskim:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/pl/akty_prawne--uchwały_zespołu/

5.8.6 UCHWAŁA NR 4/2012 (6) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 31 stycznia 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Filologicznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Amerykanistyka* planowanym do realizacji na Wydziale Filologicznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/6.pdf

5.8.7. UCHWAŁA NR 5/2012 (7) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 31 stycznia 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Filologicznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Skandynawistyka* planowanym do realizacji na Wydziale Filologicznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/7.pdf

5.5.8. UCHWAŁA NR 6/2012 (8) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 21 lutego 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Historycznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Etnologia* planowanym do realizacji na Wydziale Historycznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/8.pdf

5.8.9. UCHWAŁA NR 7/2012 (9) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 21 lutego 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Filologicznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Filologia angielska* planowanym do realizacji na Wydziale Filologicznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/9.pdf

5.8.10. UCHWAŁA NR 8/2012 (10) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 21 lutego 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Filologicznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Filologia germańska* planowanym do realizacji na Wydziale Filologicznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/10.pdf

5.8.11. UCHWAŁA NR 9/2012 (11) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 21 lutego 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Filologicznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Filologia klasyczna* planowanym do realizacji na Wydziale Filologicznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/11.pdf

5.8.12. UCHWAŁA NR 10/2012 (12) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 21 lutego 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Filologicznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Filologia romańska* planowanym do realizacji na Wydziale Filologicznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/12.pdf

5.8.13. UCHWAŁA NR 11/2012 (13) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 21 lutego 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Filologicznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Filologia rosyjska* planowanym do realizacji na Wydziale Filologicznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/13.pdf

5.8.14. UCHWAŁA NR 12/2012 (14) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 21 lutego 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Filologicznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Lingwistyka stosowana* planowanym do realizacji na Wydziale Filologicznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/14.pdf

5.8.15. UCHWAŁA NR 13/2012 (15) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 21 lutego 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Filologicznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Rosjoznawstwo* planowanym do realizacji na Wydziale Filologicznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/15.pdf

5.8.17. UCHWAŁA NR 14/2012 (16) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 21 lutego 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Filologicznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Slawistyka* planowanym do realizacji na Wydziale Filologicznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/16.pdf

5.8.18. UCHWAŁA NR 16/2012 (18) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Nauk Społecznych na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Dziennikarstwo* planowanym do realizacji na Wydziale Nauk Społecznych od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/18.pdf

5.8.19. UCHWAŁA NR 17/2012 (19) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Nauk Społecznych na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Filozofia* planowanym do realizacji na Wydziale Nauk Społecznych od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/19.pdf

5.8.20. UCHWAŁA NR 18/2012 (20) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Nauk Społecznych na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Pedagogika* planowanym do realizacji na Wydziale Nauk Społecznych od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/20.pdf

5.8.21. UCHWAŁA NR 19/2012 (21) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Nauk Społecznych na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Pedagogika specjalna* planowanym do realizacji na Wydziale Nauk Społecznych od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji :

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/21.pdf

5.8.22. UCHWAŁA NR 20/2012 (22) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Nauk Społecznych na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Politologia* planowanym do realizacji na Wydziale Nauk Społecznych od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/22.pdf

5.8.23. UCHWAŁA NR 21/2012 (23) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Nauk Społecznych na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Praca socjalna* planowanym do realizacji na Wydziale Nauk Społecznych od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/23.pdf

5.8.24. UCHWAŁA NR 22/2012 (24) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Nauk Społecznych na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Psychologia* planowanym do realizacji na Wydziale Nauk Społecznych od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/24.pdf

5.8.25. UCHWAŁA NR 23/2012 (25) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Nauk Społecznych na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Socjologia* planowanym do realizacji na Wydziale Nauk Społecznych od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/25.pdf

5.8.26. UCHWAŁA NR 24/2012 (26) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Filologicznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Filologia polska* planowanym do realizacji na Wydziale Filologicznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/26.pdf

5.8.27. UCHWAŁA NR 25/2012 (27) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Filologicznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Kulturoznawstwo* planowanym do realizacji na Wydziale Filologicznym od roku akademickiego 2012/2013, z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/27.pdf

5.8.28. UCHWAŁA NR 26/2012 (28) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Filologicznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Logopedia* planowanym do realizacji na Wydziale Filologicznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/28.pdf

5.8.29. UCHWAŁA NR 27/2012 (29) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Historycznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Archeologia* planowanym do realizacji na Wydziale Historycznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/29.pdf

5.8.30. UCHWAŁA NR 28/2012 (30) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Historycznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Historia* planowanym do realizacji na Wydziale Historycznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/30.pdf

5.8.31. UCHWAŁA NR 29/2012 (31) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Historycznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Historia sztuki* planowanym do realizacji na Wydziale Historycznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/31.pdf

5.8.32. UCHWAŁA NR 30/2012 (32) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Historycznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Krajoznawstwo i turystyka historyczna* planowanym do realizacji na Wydziale Historycznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/32.pdf

5.8.33. UCHWAŁA NR 31/2012 (33) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Historycznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Niemcoznawstwo* planowanym do realizacji na Wydziale Historycznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/33.pdf

5.8.34. UCHWAŁA NR 32/2012 (34) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Historycznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Religioznawstwo* planowanym do realizacji na Wydziale Historycznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/34.pdf

5.8.35. UCHWAŁA NR 33/2012 (35) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Ekonomicznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Ekonomia* planowanym do realizacji na Wydziale Ekonomicznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/35.pdf

5.8.36. UCHWAŁA NR 34/2012 (36) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Ekonomicznego na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze* planowanym do realizacji na Wydziale Ekonomicznym od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/36.pdf

5.8.37. UCHWAŁA NR 35/2012 (37) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Oceanografii i Geografii na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Geologia* planowanym do realizacji na Wydziale Oceanografii i Geografii od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/37.pdf

5.8.38. UCHWAŁA NR 36/2012 (38) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Prawa i Administracji na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Administracja* planowanym do realizacji na Wydziale Prawa i Administracji od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/38.pdf

5.8.39. UCHWAŁA NR 37/2012 (39) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie opinii na temat wymagania kalkulacji finansowej we wnioskach do Senatu o zatwierdzenie programów kształcenia dla istniejących i nowo powoływanych kierunków studiów, studiów podyplomowych i studiów doktoranckich:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/39.pdf

5.8.40. UCHWAŁA NR 38/2012 (40) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 3 kwietnia 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Biotechnologia* planowanym do realizacji na Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii UG i GUMed od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/40.pdf

5.8.41. UCHWAŁA NR 39/2012 (41) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 3 kwietnia 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Fizyka* planowanym do realizacji na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/41.pdf

5.8.42. UCHWAŁA NR 40/2012 (42) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 3 kwietnia 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Informatyka* planowanym do realizacji na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/42.pdf

5.8.43. UCHWAŁA NR 41/2012 (43) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 3 kwietnia 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Oceanografii i Geografii na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Geografia* planowanym do realizacji na Wydziale Oceanografii i Geografii od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/43.pdf

5.8.44. UCHWAŁA NR 42/2012 (44) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 3 kwietnia 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Oceanografii i Geografii na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Gospodarka przestrzenna* planowanym do realizacji na Wydziale Oceanografii i Geografii od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/44.pdf

5.8.45. UCHWAŁA NR 43/2012 (45) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 3 kwietnia 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Oceanografii i Geografii na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Oceanografia* planowanym do realizacji na Wydziale Oceanografii i Geografii od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/45.pdf

5.8.46. UCHWAŁA NR 44/2012 (46) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 3 kwietnia 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Zarządzania na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Finanse i Rachunkowość* planowanym do realizacji na Wydziale Zarządzania od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/46.pdf

5.8.47. UCHWAŁA NR 45/2012 (47) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 3 kwietnia 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Zarządzania na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Informatyka i Ekonometria* planowanym do realizacji na Wydziale Zarządzania od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/47.pdf

5.8.48. UCHWAŁA NR 46/2012 (48) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 3 kwietnia 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Zarządzania na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Zarządzanie* planowanym do realizacji na Wydziale Zarządzania od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/48.pdf

5.8.49. UCHWAŁA NR 47/2012 (49) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 3 kwietnia 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Biologii na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Biologia* planowanym do realizacji na Wydziale Biologii od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/49.pdf

5.8.50. UCHWAŁA NR 48/2012 (50) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 3 kwietnia 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Biologii na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Przyroda* planowanym do realizacji na Wydziale Biologii od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/50.pdf

5.8.51. UCHWAŁA NR 49/2012 (51) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 3 kwietnia 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Chemii na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Chemia* planowanym do realizacji na Wydziale Chemii od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/51.pdf

5.8.52. UCHWAŁA NR 50/2012 (52) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 3 kwietnia 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Chemii na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Ochrona Środowiska* planowanym do realizacji na Wydziale Chemii od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/52.pdf

5.8.53. UCHWAŁA NR 51/2012 (53) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 3 kwietnia 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Prawa i Administracji na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Prawo* planowanym do realizacji na Wydziale Prawa i Administracji od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/53.pdf

5.8.54. UCHWAŁA NR 52/2012 (54) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 3 kwietnia 2012 roku w sprawie wyrażania opinii o zgodności z Krajowymi Ramami Kwalifikacji programów kształcenia na studiach podyplomowych i studiach doktoranckich prowadzonych w Uniwersytecie Gdańskim:

http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/54.pdf

5.8.55. UCHWAŁA NR 53/2012 (55) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 8 maja 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Bioinformatyka* planowanym do realizacji na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki od roku akademickiego 2012/2013, z Krajowymi Ramami Kwalifikacji: http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/55.pdf

5.8.56. UCHWAŁA NR 54/2012 (56) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 8 maja 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Fizyka medyczna* planowanym do realizacji na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji: http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/56.pdf

5.8.57. UCHWAŁA NR 55/2012 (57) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 8 maja 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Matematyka* planowanym do realizacji na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji: http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/57.pdf

5.8.58. UCHWAŁA NR 56/2012 (58) UCZELNIANEGO ZESPOŁU DO SPRAW ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM z dnia 8 maja 2012 roku w sprawie wyrażenia opinii dla Rady Wydziału Chemii na temat zgodności programu kształcenia na kierunku *Agrochemia* planowanym do realizacji na Wydziale Chemii od roku akademickiego 2012/2013 z Krajowymi Ramami Kwalifikacji: http://www.ug.edu.pl/pl/jakosc_ksztalcenia/upload/files/31/58.pdf

6. Zamiast zakończenia: dyskusja o tworzeniu programów kształcenia według KRK

Prace nad przygotowaniem programów kształcenia realizujących założenia Krajowych Ram Kwalifikacji miały bardzo intensywny przebieg. Poniżej znajduje się zapis wybranych elementów dyskusji, która toczyła się w roku akademickim 2011/2012 wśród osób zaangażowanych w ten proces, między innymi za pośrednictwem strony internetowej Uniwersytetu Gdańskiego. Na pytania odpowiadało grono ekspertów, wśród nich między innymi Eksperci Bolońscy oraz osoby zaangażowane w tworzenie systemu Krajowych Ram Kwalifikacji w Polsce.

*Szanowni Państwo,
Serdecznie zapraszamy do zadawania pytań w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji. Na Państwa pytania czekają m.in. Profesor Maria Mendel – Prorektor ds. Kształcenia UG i Eksperci Bolońscy. Uprzejmie informujemy, że powstał panel pytań i odpowiedzi z najczęściej zadawanymi pytaniami wraz z odpowiedziami do nich.*

Zapraszamy do kontaktu: krk@ug.edu.pl

6.1. Czy nowy wzór sylabusu obowiązuje tylko do nowych programów, wdrażanych od 2012/13, czy dla wszystkich przedmiotów realizowanych w UG?

Sylabus – załącznik do zarządzenia Rektora obowiązuje w odniesieniu do programów w systemie KRK, czyli realizowanych począwszy od pierwszego rocznika studentów studiów I, II i III stopnia oraz studiów podyplomowych od 1 października 2012 roku.

6.2. Czy dla nowych programów piszemy wszystkie sylabusy, czy tylko te przewidziane na I rok?

Piszemy sylabusy wszystkie, bo tworzenie programu kształcenia, a w nim programu studiów wymaga opisu efektów dotyczących także modułów i przedmiotów oferowanych w ramach kierunku. A te znajdują się w sylabusach.

6.3. Czy w dalszym ciągu naszą podstawą prawną jest projekt rozporządzenia z 6 sierpnia 2011, czy może są jakieś nowe regulacje w tej sprawie?

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

- z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz.U. nr 253 poz. 1520),
- z dnia 4 listopada 2011 r. w sprawie wzorcowych efektów kształcenia (Dz.U. nr 253 poz. 1521)

6.4. „Kierunki brzegowe”

Bardzo istotna jest dla nas sprawa „kierunków brzegowych” to znaczy takich, które obejmują dwa lub więcej obszarów, np. logopedia (pomiędzy dziedziną nauk humanistycznych a dziedziną nauk medycznych/o zdrowiu), roszoznawstwo (pomiędzy naukami humanistycznymi a naukami prawnymi, ekonomicznymi, dziedziną nauk społecznych), wiedza o teatrze (pomiędzy naukami humanistycznymi a dziedziną sztuk teatralnych) itd. Czy efekty kształcenia uwzględnione w danym programie studiów mogą stanowić wybór spośród efektów określonych w projekcie rozporządzenia czy też MUSZĄ ZOSTAĆ UWZGLĘDNIONE WSZYSTKIE EFEKTY z każdego składowego obszaru. Tego nie rozumiem i nie rozumiem tego niestety większość naszych kolegów. Zdrowy rozsądek i logika podpowiada, że chodzi o wybór, ale w prezentacji prof. Bolałka kierunek Ochrona Środowiska realizuje wszystkie efekty z obydwu składowych obszarów (nauki ścisłe i nauki przyrodnicze). Proszę o precyzyjne wyjaśnienia w tej sprawie. Czy można tu posługiwać się argumentacją z poniższej opinii ekspertów ze strony Ministerstwa? Cytuję wg: http://www.nauka.gov.pl/fileadmin/user_upload/Finansowanie/fundusze_europejskie/PO_KL/KRK/20101026_ECH_efekty_humanistyka.pdf „Problem ‘programów brzegowych’” Innym problemem wynikającym z przyjęcia koncepcji definiowania efektów kształcenia dla ustalonego zbioru obszarów kształcenia jest właściwa interpretacji wymagań zgodności efektów kształcenia zdefiniowanych przez uczelnię dla konkretnego programu studiów z efektami „obszarowymi”, w przypadku gdy program jest „ulożony na obrzeżach” pewnego obszaru kształcenia lub integruje wiedzę z dwóch lub więcej różnych obszarów kształcenia. Biorąc pod uwagę, że program „ulożony na obrzeżach” danego obszaru kształcenia powinien zapewnić osiągnięcie efektów kształcenia wykraczających – niekiedy dość znacznie - poza te, które zostały zdefiniowane dla tego obszaru (w szczególności osiągnięcie części efektów zdefiniowanych dla innego obszaru), zaproponowano następujące zasady dotyczące zgodności efektów kształcenia definiowanych przez uczelnię (jednostkę prowadzącą studia) z efektami zdefiniowanymi dla danego obszaru studiów:

- efekty kształcenia dla programów typowych dla danego obszaru studiów powinny być zgodne z efektami określonymi dla tego obszaru; ewentualne odstępstwa (efekty dla konkretnego programu studiów pomijają niektóre efekty określone dla obszaru) są dopuszczalne, ale muszą zostać wymienione i dokładnie uzasadnione w dokumentacji programu;

- efekty kształcenia dla programów wykraczających poza jeden z obszarów kształcenia mogą zawierać odstępstwa od efektów określonych dla tego obszaru; dokumentacja programu powinna wówczas zawierać listę i uzasadnienie takich odstępstw. W szczególności uczelnia powinna dbać o to, aby program tworzył spójną całość, a efekty kształcenia w obszarze „wiedza” nie były zlepkiem oderwanych fragmentów różnych dyscyplin „nauki.”

Odpowiedź znajduje się w podręczniku: Jak przygotowywać programy kształcenia zgodnie z wymaganiami wynikającymi z Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego? Andrzeja Kraśniewskiego.

6.5. Czy będą ustalenia uczelniane dotyczące dyplomu na I stopniu, czy wydziały mogą ustalić swoje zasady (praca dyplomowa, egzamin)?

Odpowiedź na to pytanie jest odesłaniem do prawa – Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia z dnia 5 października 2011 r. (Dz. U. Nr 243, poz. 1445) paragraf 8. 1. który stanowi, że dla ukończenia studiów I stopnia wymagana jest praca dyplomowa. Wydziały i inne jednostki nie mają tu wyboru: egzamin lub praca. Taki wybór miały na podstawie prawa, które utraciło moc wraz z wejściem w życie wspomnianego rozporządzenia.

6.6. Czy efekty kształcenia dla programu na I stopniu będą zapisane w suplemencie? Pytanie wyniknęło w związku z koniecznością ustalenia zasad rekrutacji na II stopień.

Wzór suplementu do dyplomu, w tym jego elementy składowe, określa Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 roku w sprawie tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów, warunków wydawania oraz niezbędnych elementów dyplomów ukończenia studiów i świadectw ukończenia studiów podyplomowych oraz wzoru suplementu do dyplomu (Dz.U. 2011.196.1167) – w załączniku. Pamiętać jednak trzeba, że pierwsze suplementy do dyplomu w oparciu o programy studiów na bazie Krajowych Ram Kwalifikacji wydawane będą w 2015 roku, do tego czasu może zmienić się Rozporządzenie. Istotą rzeczy jest to, czy na bazie obecnie obowiązującego wzoru suplementu inne uczelnie będą chciały opisywać w nim efekty kształcenia, bo jeśli zrobimy to tylko my, może okazać się to niewystarczające, biorąc pod uwagę fakt, że nie tylko absolwenci UG podejmują na naszej uczelni studia II stopnia.

6.7. Czy będą ustalenia uczelniane dotyczące wymiaru praktyk?

Status praktyk zawodowych określa art. 166, p. 2, 2a, 3 znowelizowanej ustawy. Praktyki określa się jako „moduł szczególny” w ofercie „swobodnego wyboru”; warunki konstruowania tego modułu opisuje prof. A. Kraśniewski w prezentacji

„Jak przygotowywać programy kształcenia zgodnie z wymaganiami wynikającymi z Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego?” (m.in. slajd nr 55, 77 i dalsze). Ustalenia dotyczące wymiaru praktyk może podjąć Uczelniany Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia – można, na wniosek Pani Dziekan – zainicjować dyskusję w tej sprawie na kolejnym posiedzeniu.

6.8. Czy jest informacja z MNiSW dotycząca efektów wzorcowych dla innych kierunków ?

W dalszym ciągu takie jest założenie, że następne przykładowe programy opisane efektami kształcenia będą się ukazywały w miarę ich dostosowania do KRK przez Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W piątek 16 grudnia odbędą się kolejne szkolenia dla ekspertów proponowanych przez MNiSW i wtedy może być „świeże” informacje. Także w dalszym ciągu czekamy na rozporządzenie dotyczące efektów kształcenia przy kształceniu na kierunkach nauczycielskich.

6.9. Czy nadal obowiązuje przypisanie 12 ECTS seminariom licencjackim i 20 ECTS seminariom magisterskim, czy można to kształtować samodzielnie?

W związku z charakterem pytania odpowiedź, o którą została poproszona Pani Prodziekan, Prof.UG, dr hab. Monika Rzeczycka, stanowi nawiązanie do doświadczeń Wydziału Filologicznego, którego część pracy nad tworzeniem programów według KRK uzyskała już akceptację UZdsZJK: *Na naszym wydziale zastosowaliśmy dowolny przydział ECTS na seminaria (także godzin), bowiem żadne przepisy nie ograniczają w tej sprawie autorów programów kształcenia. Oczywiście wszystko w ramach zdrowego rozsądku, kierując się obliczanym (dość elastycznie) wkładem pracy własnej studenta. Na każdej z naszych filologii sprawa wygląda odrobinę inaczej. Czasem jest to różnica kilku punktów.*

6.10. Czy w profilu ogólnoakademickim obowiązkowe są praktyki, a jeżeli tak, to czy w UG należy je wpisywać do „macierzy krzyżykowej” i czy należy im przypisać ECTS-y?

W związku z charakterem pytania, odpowiedź, o którą została poproszona Pani Prodziekan, Prof.UG, dr hab. Monika Rzeczycka, stanowi nawiązanie do doświadczeń Wydziału Filologicznego, którego część pracy nad tworzeniem programów według KRK uzyskała już akceptację UZdsZJK: *Według przepisów, praktyki w profilu ogólnoakademickim są możliwe, ale nieobowiązkowe (w rozporządzeniu „w sprawie warunków prowadzenia...” z 5 października w paragrafie 5, punkcie 1, podpunkcie 11 widnieje zapis „wymiar, zasady i formę odbywania praktyk, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje praktyki”, co uznaliśmy za zapis pozwalający na traktowanie praktyki nieobowiązkowo (na większości studiów I stopnia w ramach profilu ogólnoakademickiego mamy jednak praktyki. Na*

drugim stopniu bywa różnie). Praktyki mają przypisane ECTS (w końcu obejmują i godziny kontaktowe i pracę studenta) U nas mają nawet swoje sylabusy. Praktyki na Wydziale Filologicznym wpisujemy w macierz krzyżkową (w pokryciową też), bo zaspokajają nam efekty kierunkowe, zarówno w obszarze wiedzy, umiejętności, jak i kompetencji. Bez wpisania praktyki w macierz trudno byłoby nam udowodnić (np. PKA), że student realizuje cały zestaw efektów kierunkowych.

6.11. Definiowanie kierunkowych efektów kształcenia

Czy błędem jest stosowanie sposobu opisowego (np. „student rozumie”, „student zna”, „student ma wiedzę w zakresie”) w formułowaniu kierunkowych efektów kształcenia?

ABSOLUTNIE NIE MOŻNA UZNAĆ TEGO ZA BŁĄD. ZAPISANIE EFEKTÓW KSZTAŁCENIA NA POZIOMIE PROGRAMU KSZTAŁCENIA ZA POMOCĄ CZASOWNIKÓW OPISUJĄCYCH DZIAŁANIE W POLSCE UZNANE BYŁOBY ZA BŁĘDNE. JEST TO METODA POLECANA W PUBLIKACJI Andrzeja Kraśniewskiego.

Czy mógłby Pan podpowiedzieć, kiedy można uznać, że przedmiot/moduł jest przydatny w programie studiów? Czy jest jakieś nieformalne zalecenie, że przedmiot powinien prowadzić do osiągnięcia co najmniej zakładanych efektów kształcenia dla kierunku?

NIE MA TU ZALECENIA - MUSI ROZWIJAĆ CO NAJMNIEJ JEDEN EFEKT KSZTAŁCENIA ZAPISANY W MATRYCY.

6.12. Liczba ECTS w semestrze

Problem: Czy liczba punktów ECTS w semestrze powinna wynosić niezmiennie 30? Pan Kraśniewski pisze, że liczba ta powinna wynosić 30 ECTS lub powinna być bliska tej wartości. Natomiast w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 14 września jest zapis, że „przenoszenie zajęć odbywa się z uwzględnieniem następujących warunków: 1) student uzyskał zakładane efekty kształcenia oraz otrzymał nie mniej niż 30 punktów ECTS za zaliczenie każdego semestru” (paragraf 2, punkt 1). Czy zatem musimy usztywnić program, by w każdym semestrze było równo 30 punktów ECTS?

Odpowiedź: W MOJEJ OCENIE PKA BĘDZIE WYMAGAŁA DOKŁADNIE 30 PUNKTÓW

6.13. Sumaryczne wskaźniki ilościowe dla programów studiów

Jak należy poprawnie policzyć łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego? W Ustawie o szkolnictwie wyższym zapisano, że studia stacjonarne to takie, w których co najmniej płowa programu kształcenia jest realizowana

w postaci zajęć dydaktycznych wymagającego bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Co to znaczy połowa programu kształcenia, jeśli wiemy, że program kształcenia obejmuje opis zakładanych efektów kształcenia i program studiów? Jak to należy zinterpretować? Czy poprawne jest myślenie, że w związku z tym np. na stacjonarnych studiach I stopnia, przy obowiązku 180 punktów ECTS, powinniśmy mieć 90 punktów ECTS przeznaczonych na godziny kontaktowe, czyli minimum około 2250 godzin (90x25h)? Czy powinniśmy liczyć punkty ECTS czy godziny? Oczywiście wiem, że godziny kontaktowe to nie tylko zajęcia z udziałem nauczyciela, ale także godziny konsultacji, egzaminowanie, itp., tak więc wymóg 50% nie musi prowadzić do zwiększenia godzin w planach studiów.

TO PYTANIE ZOSTAŁO ZADANE MINISTERSTWU – OBIECANO NAM ODPOWIEDŹ DO 15 MARCA 2012 ROKU.

Czy praktyki zawodowe są obowiązkowe na studiach I stopnia o profilu ogólnoakademickim? Jeśli tak, to czy można je uznać za godziny kontaktowe? Czy punkty ECTS przyznane za praktyki wliczane są wtedy do ogólnej liczby 80 punktów ECTS? - w takim przypadku zmniejszy się liczba ECTS na inne przedmioty. W ustawie o szkolnictwie wyższym jest tylko zapis „Do okresu studiów pierwszego stopnia (...) zalicza się praktykę zawodową studenta” (art. 166, pkt 2) Co to znaczy „do okresu studiów”?

PRAKTYKI DLA PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIEGO NIE SĄ OBOWIĄZKOWE

Czy musimy koniecznie wykazać minimalną liczbę punktów ECTS, którą student musi zdobyć na zajęciach ogólnouczeniowych lub z innego kierunku?

NIE MUSIMY MIEĆ REGULACJI DOTYCZĄCYCH MINIMALNEJ WARTOŚCI, ALE MUSIMY DLA KAŻDEGO PROGRAMU OKREŚLIĆ TĘ LICZBĘ.

Planujemy zajęcia ogólnouczeniowe, ale nie mamy pewności, czy można je tak nazywać, gdyż są to: wychowanie fizyczne, lektorat z języka obcego, BHP, szkolenie biblioteczne itp., a więc moduły w gruncie rzeczy obowiązkowe (lub ograniczonego wyboru) związane z rozpatrywanym kierunkiem.

NIE MA ZNACZENIA, ŻE SĄ ONE OBOWIĄZKOWE.

6.14. Próba interpretacji Rozporządzenia MNiSW z dn. 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia i nauczycieli

Problem: Dotyczy Studiów Podyplomowych dających uprawnienia do nauczania danego przedmiotu jako tzw. „drugiego”. Wprowadzono do siatki godzin

zajęcia z dydaktyki danego przedmiotu w szkole podstawowej, gimnazjalnej i średniej, łącznie w wymiarze 60 godzin (jak wymaga rozporządzenie). Czy praktyki (też 60 godzin) muszą się odbyć we wszystkich typach szkół czy wystarczy jeden poziom? Rozporządzenie nie wyjaśnia tego zapisu. Możliwości zorganizowania praktyk we wszystkich typach szkół w tak niewielkiej liczbie godzin wydaje się nierealna.

Odpowiedź: Rozporządzenie ujawnia kolejne swoje nieścisłości. Jeśli mam je postrzegać jako całość, to uważam, że przede wszystkim źle zinterpretowano punkt 2 Modułu 4., łącząc w całość dydaktykę dla dwóch poziomów kształcenia. Stąd też problem ze zinterpretowaniem bardziej precyzyjnego punktu dotyczącego praktyk zawodowych. W moim mniemaniu to wygląda tak, że albo przygotowujemy do szkoły podstawowej (nauczycieli/studentów, którzy są w tym zakresie przygotowani z pierwszego przedmiotu), albo do gimnazjum i średniej (słuchaczy przygotowanych w tym zakresie z pierwszego przedmiotu), dlatego nie da się połączyć tego kształcenia w całość, tak jak było kiedyś. Bazą są zawsze posiadane kwalifikacje do określonego etapu edukacyjnego. To z kolei rodzi kolejne pytania, które już były zadane na spotkaniu w piątek.

Jednak jest to tylko mój odbiór i potrzebna byłaby w tym względzie jakaś wykładnia prawna i to na poziomie ministerstwa. Jednym słowem, nie pokuszę się o jednoznaczną odpowiedź.

6.15. Praktyki zawodowe

Problem: Na studiach I stopnia na kierunku, na którym proponujemy praktyki terenowe, będą przyznane punkty ECTS. Pytanie natomiast dotyczy dodatkowych praktyk zawodowych, które do tej pory były prowadzone w wymiarze 280 godzin, czyli 7 tygodni. W nowym programie planujemy ograniczenie tych praktyk do 3 tygodni, co oznacza wymiar 120 godzin. Zgodnie z zarządzeniem Rektora UG liczba godzin na kierunkach nie może przekraczać dawnego minimum programowego, czyli w przypadku tego kierunku – 2200 godzin. Czy 120 godzin przeznaczone na praktyki zawodowe mogą być dodane do 2200 godzin, czyli liczba godzin na studiach wynosiłaby 2320, czy też muszą stanowić ich część? Jeśli praktyki zawodowe muszą być wliczone w limit 2200 godzin, będziemy musieli z nich zrezygnować, gdyż oznacza to rezygnację z ważnych przedmiotów.

Odpowiedź: Decyzja w takich przypadkach należy do władz jednostki.

*opracowanie redakcyjne:
Prof. dr hab. Maria Mendel; Anna Kietrys-Tusk*